

תוכן עניינים

<u>סעיף</u>	<u>מהות</u>	<u>עמוד</u>
	כללי	1-3
	מקרא	1-4
1	<u>חלק א' - פעילות החברה ותיאורה התפתחות עסקיה</u>	1-7
1.1	פעילות החברה והתפתחות עסקיה	1-7
1.2	תחומי הפעילות של החברה	1-14
1.3	השקעות בהון החברה	1-16
1.4	חלוקת דיבידנדים	1-16
2	<u>חלק ב' – תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה</u>	1-17
2.1	תחום א' - חסכון לטווח ארוך	1-17
2.2	תחום ב' – ביטוח כללי	1-30
3	<u>חלק ג' - תיאור ומידע אודות פעילויות נוספות שלא נכללו בתחומי הפעילות</u>	1-46
4	<u>חלק ד' - מידע נוסף ברמת כלל החברה</u>	1-48
4.1	מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה	1-48
4.2	חסמי כניסה ויציאה	1-68
4.3	גורמי הצלחה קריטיים	1-69
4.4	השקעות	1-70
4.5	ביטוח משנה	1-78
4.6	הון אנושי	1-83
4.7	שיווק והפצה	1-87
4.8	ספקים ונותני שירותים	1-90
4.9	רכוש קבוע	1-91
4.10	עונתיות	1-92
4.11	נכסים לא מוחשיים	1-93
4.12	גורמי סיכון	1-94
4.13	הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה	1-95

1-96	<u>חלק ה' – ממשל תאגידי</u>	5
1-96	דירקטורים חיצוניים	5.1
1-96	מבקר הפנים	5.2
1-96	רואה החשבון המבקר	5.3
1-98	אפקטיביות הבקרה על הדיווח הכספי ועל הגילוי	5.4
1-99	היערכות ליישום משטר כושר הפירעון לפי הדירקטיבה Solvency II	5.5

1-100	<u>נספח-מדיניות תגמול לנושאי משרה</u>
--------------	--

כללי

איילון אחזקות בע"מ מתכבדת להגיש בזאת את תיאור עסקי התאגיד ליום 31 בדצמבר 2014 הסוקר את תיאור התאגיד והתפתחות עסקיו, כפי שחלו בשנת 2014 ("תקופת הדוח"). איילון ביטוח החברה העיקרית והמהותית בקבוצת איילון אחזקות בע"מ, אשר מרכזת את עיקר פעילות החברה, הינה מבטח, כהגדרתו בחוק הפיקוח. הדוח על המצב הכספי המאוחד של איילון ביטוח כולל גם את איילון פנסיה וגמל בע"מ, אשר מחזיקה אף היא ברישיון מבטח. בהתאם לתקנה 8'ג לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 (להלן בחלק זה: "התקנות"), האמור בתקנות 8(ב), 8'א ו-8'ב לתקנות אינו חל ביחס למידע בדוח התקופתי של תאגיד שאיחד או איחד באיחוד יחסי מבטח או שהמבטח הוא חברה כלולה שלו, ככל שמידע זה מתייחס למבטח. המידע המתייחס לעסקי הביטוח והפנסיה בדוח זה, נערך בהתאם לחוזרי המפקח על הביטוח מיום 20 בינואר 2014 בו נקבעו הוראות הדיווח בדבר תיאור עסקי התאגיד ודוח הדירקטוריון בדוח התקופתי של חברות ביטוח, (להלן: "חוזר המפקח").

הנתונים הכספיים הכלולים בדוח הינם בשקל חדש מדווחים ונקובים באלפי ש"ח, אלא אם צוין אחרת. אחוזי ההחזקה של חברות מיוחסים לחברה המחזיקה בהם ישירות. נתונים המופיעים בדוח זה נכונים למועד הדוח ומעודכנים ליום 31.3.2015, אלא אם צוין אחרת. אחוזי ההחזקה מוצגים במספרים מעוגלים לאחוז השלם הקרוב, אלא אם צוין אחרת.

דוח זה כולל, בין השאר, תיאור כללי ותמציתי של מוצרי ביטוח וכיסויים ביטוחיים. התנאים המלאים והמחייבים הם התנאים המפורטים בכל פוליסה, חוזה ביטוח ותקנון, לפי העניין, על המסמכים הנספחים להם. התיאור הינו לצרכי דוח זה בלבד ולא ישמש לצרכי פרשנות הפוליסות, החוזים והתקנונים האמורים והמסמכים הנלווים להם. חלק זה מהווה חלק בלתי נפרד של הדוח התקופתי ויש לקרוא את הדוח התקופתי, על כל חלקיו, כמקשה אחת.

מקרא

למען הנוחות, בדוח תקופתי זה תהיינה לקיצורים הבאים המשמעות הרשומה לצידם:

איילון	איילון אחזקות בע"מ.
איילון ביטוח	איילון חברה לביטוח בע"מ וחברות בנות שלה.
איילון פנסיה וגמל	איילון פנסיה וגמל בע"מ.
בורסה	הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ.
ביטוח חיים	ביטוח המבטיח תגמולי ביטוח במקרה מוות לשאייריו של מבטוח, או למבטוח עצמו במהלך חייו, במקרה של אובדן כושר עבודתו, מחלה או נכות, או עם הגיעו לגיל שנקבע מראש (life).
ביטוח כללי	ביטוח המכסה סיכונים נזקים ו/או אובדן, הנגרמים לרכוש או לגוף, לרבות ביטוח נכסים, ביטוח חבויות ואחריות כלפי צדדים שלישיים וכן ביטוח בריאות לזמן קצר (non life).
גוף מוסדי	מבטוח וחברה מנהלת כהגדרתם בחוק הפיקוח.
דולר	דולר ארה"ב.
דמי ביטוח	פרמיה בתוספת דמים.
דמי גמולים	הסכום שמפקיד עמית (או שמפקידים עבורו) בקרן פנסיה ו/או בקופת גמל.
דמים	המינוח המקובל לדמי רישום, דמי פוליסה, דמי היטל ודמי אשראי.
החברה או התאגיד	איילון, ובפרקים הדנים בעסקי ביטוח – איילון חברה לביטוח.
המפקח על הביטוח ו/או המפקח ו/או הממונה	המפקח על הביטוח/הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.
הרשות	רשות ניירות ערך.
חוק הגברת התחרות	חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005.
חוק החברות	חוק החברות, התשנ"ט-1999.
חוק הייעוץ הפנסיוני	חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005.
חוק הפיקוח	חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א – 1981 ותקנות וצווים מכוח חוק זה.
חוק השקעות משותפות בנאמנות	חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994.

חוק חוזה הביטוח	חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981.
חוק ניירות ערך	חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.
חוק פלט"ד	חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה – 1975.
חוק קופות גמל	חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.
חיתום	תהליך אישור הצעת הביטוח ופעולת תמחור הביטוח, הנקבעת, בין היתר, על בסיס הנחות אקטואריות.
מידרוג	מידרוג בע"מ, חברת בת של Moody's Investors Service Ltd.
עודף הכנסות על הוצאות (צבירה)	שיטת רישום חשבונאית המתייחסת לענפים בעלי זנב תביעות ארוך, שבהם לא ניתן להכיר ברווח בשנים הסמוכות לשנת הביטוח. בענפים אלה נרשם, עד להכרה ברווח, "עודף הכנסות על הוצאות" בסעיף תביעות תלויות לתקופה של שלוש שנים. גירעון נרשם עם היווצרו.
עמלה	דמי תיווך המשתלמים לתווכן הביטוח ו/או למשווק/ליועץ הפנסיוני – לפי העניין.
פקודת מס הכנסה	פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961.
פרט	מבוטחים פרטיים, יחידים או בעלי השתייכות ארגונית ו/או מקצועית, עימם מתקשרת חברת הביטוח על בסיס פרטני.
פרמיה	התמורה שמקבל המבטח בגין קבלת הסיכון הביטוחי.
צבירה	סך הסכומים הצבורים בקרן פנסיה ו/או בקופת גמל, הנזקפים לזכות עמיתיהן.
קבוצת איילון	איילון והחברות בהן יש לה שליטה, במישרין ו/או בעקיפין.
קולקטיב	ביטוח הנערך לקבוצת אנשים בעלי מאפיינים משותפים, כגון: עובדים אצל מעביד, עמיתי קופת גמל, או חברים בתאגיד.
קופת גמל	קופת גמל כמשמעותה בחוק קופות גמל, שאינה קרן פנסיה.
קופת ביטוח	תכנית ביטוח שאושרה כקופת גמל לתגמולים, לפיצויים או לקצבה, כמשמעותה בחוק קופות גמל.
קרן פנסיה/ קופת פנסיה	קופת גמל לקצבה כמשמעותה בחוק קופות גמל, אשר אינה קופת ביטוח.
קרן פנסיה ותיקה	קרן פנסיה שהוקמה לפני 1 בינואר 1995.
קרן פנסיה חדשה	קרן פנסיה שהוקמה מיום 1 בינואר 1995 ואילך.

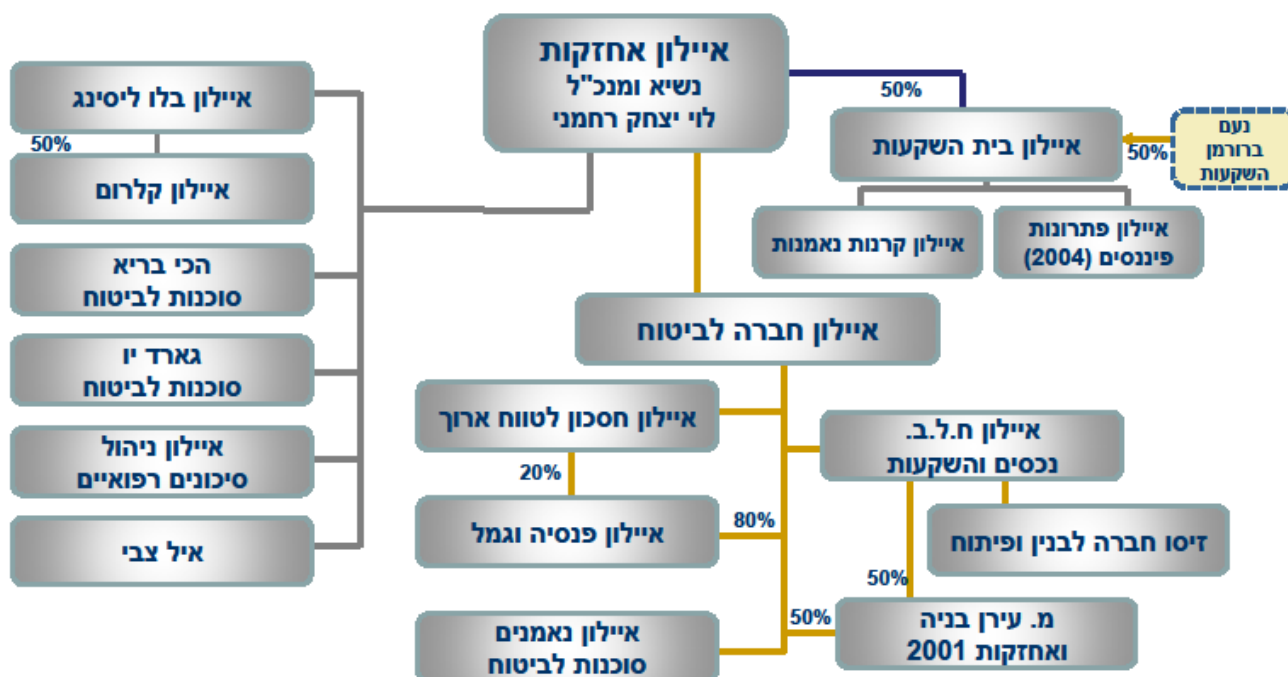
שקל חדש.	ש"ח או ש"ח
חלקו של המבטח בביטוח הנותר לו לאחר ביטוח משנה.	שייר
סכום שעל המבטח לשלמו על פי הפוליסה בגין קרות מקרה הביטוח.	תגמולי ביטוח
חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 3), התשס"ח – 2008.	תיקון מס' 3 לחוק קופות גמל
תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2001 ותקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב – 2012.	תקנות ההשקעה
תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.	תקנות קופות גמל

1. חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1 פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1.1 תרשים מבנה האחזקות של החברה

להלן תרשים מבנה האחזקות של החברה, המפרט את החברות הבנות המהותיות שלה ואת שיעור ההחזקה שלה ושל איילון ביטוח בהן:

בכל מקום בו לא מצוין שיעור אחזקה, האחזקה היא בשיעור 100%

1.1.2 צורת ההתאגדות ונקודות עיקריות בהתפתחות ההיסטורית של החברה

איילון אחזקות בע"מ נוסדה בסוף שנת 1976 על ידי מר לוי יצחק רחמני, באמצעות חברת שלמה רחמני ובניו בע"מ וחברת הביטוח הזרה "ניו - זילנד". שלמה רחמני ובניו בע"מ הייתה סוכנות ביטוח משפחתית, אשר נוסדה בשנת 1949 על ידי מר שלמה זלמן רחמני ז"ל (אביו של מר לוי יצחק רחמני) ופעלה בשוק הביטוח בישראל מאז שנות העשרים של המאה שעברה.

באפריל 1987, כתוצאה מארגון מחדש בקבוצת "ניו - זילנד", החליטה "ניו - זילנד" למכור את אחזקותיה באיילון למשפחת רחמני.

בחודש יולי 1987 נרשמו לראשונה מניותיה של איילון אחזקות (שנקראה אז איילון חברה לביטוח בע"מ) למסחר בבורסה.

בסוף שנת 1994 הגישה איילון בקשה לפיצול עסקי הביטוח, על פי סעיפים 233-234 לפקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג-1983, בדרך של העברת כל הנכסים וההתחייבויות הביטוחיות לחברה בת חדשה בבעלות מלאה שהתאגדה בישראל ביום 28 בדצמבר 1994. ב-3 בינואר 1996 נתקבל צו בית המשפט המחוזי המאשר את הפיצול. בהתאם, שונה שם החברה האם מ"איילון חברה לביטוח בע"מ" ל"איילון אחזקות בע"מ", והחברה הבת בבעלות מלאה, היא החברה אשר אליה הועברו עסקי הביטוח, שינתה את שמה ל"איילון חברה לביטוח בע"מ". ביום 19 באפריל 2007 החליט דירקטוריון החברה על החלפת תקנון החברה לצורך התאמתו לחוק החברות החדש.

1.1.3 תיאור תמציתי של מאפייני הפעילות

עיקר פעילותה של החברה היא כחברת אחזקות וכנותנת שירותי ניהול וייעוץ בתחומים שונים לקבוצה.

1.1.4 שינויים מהותיים בעסקי התאגיד בשנת 2014

1.1.4.1 מדיניות תגמול, פטור ביטוח ושיפוי

ביום 9 בינואר 2014 אישרה האסיפה הכללית של החברה מדיניות תגמול ותנאי כהונה והעסקה של נושאי משרה בחברה, בהתאם להוראות סעיף 267א' לחוק החברות, תיקון סעיפי ביטוח, שיפוי ופטור נושאי משרה בתקנון החברה על מנת להתאימם להוראות תיקון 16 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ולהוראות תיקון 45 לחוק ניירות ערך (במסגרת חוק ייעול הליכי אכיפה הרשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011) ותיקון כתבי התחייבויות לשיפוי לנושאי המשרה המכהנים ו/או אשר יכהנו בחברה מעת לעת.

1.1.4.2 הלוואה מבעל השליטה

ביום 2 בפברואר 2014 אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה נטילת הלוואה על ידי החברה, מחברה בבעלות בעל השליטה בה, לוי יצחק רחמני השקעות בע"מ, בסך של 10 מיליוני ₪ ובריבית של פריים + 2.8% לפירעון הקרן והריבית בחודש יולי 2014. ביום 9 ביולי 2014 אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה את דחיית פרעונה של הלוואה זו עד ליום 31 בדצמבר 2014. ההלוואה האמורה נפרעה בשלמותה ביום 10 בדצמבר 2014. לפרטים בעניין זה ראו ביאור 36 (ה) (5) בדוחות הכספיים.

1.1.4.3 תשלום גמול דירקטורים ומתן כתב שיפוי וביטוח D&O לגב' נחמה רחמני-סברון

ביום 15 בנובמבר 2011 אושרו תנאי העסקתה של גב' רחמני-סברון, קרובה של בעל השליטה (ביתו של מר לוי יצחק רחמני), ע"י האסיפה הכללית בחברה (להלן – "האסיפה") לתקופה בת

שלוש שנים. במסגרת אישור האסיפה אושרו לגב' רחמני-סברון, בין השאר, גם זכאות לכיסוי במסגרת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה וביטוח אחריות מקצועית, וכתב פטור ושיפוי כמקובל בקבוצת איילון.

ביום 14 בנובמבר 2014 הסתיימה תקופת ההתקשרות עם גב' רחמני-סברון בהתאם לאישור האסיפה.

משעה שגב' רחמני-סברון ממשיכה בכהונתה כדירקטורית בחברה, הוחלט ביום 30 בנובמבר 2014, ע"י ועדת התגמול ודירקטוריון החברה לאשר לה גמול דירקטורים, כתב שיפוי וביטוח D&O בסכום הזהה ליתר הדירקטורים בחברה אשר אינם נושאי משרה בקבוצה וזאת בהתאם לתקנה 1ב' לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי ענין), התש"ס-2000.

ועדת התגמול ודירקטוריון החברה קבעו כי תנאי ההתקשרות האמורים עם גב' רחמני-סברון זהים ליתר הדירקטורים שאינם נושאי משרה בקבוצת איילון (לרבות דח"צים), היא בתנאי שוק ואינה עשויה להשפיע אופן מהותי על ריווחיות החברה, רכוש והתחייבויותיה.

לאחר פרסום הדיווח המידי בנושא לא התקבלה בחברה התנגדות לאישור ההחלטה דלעיל.

1.1.4.4 תביעה נגזרת כנגד החברה, איילון ביטוח וסוכנויות בבעלות בעל השליטה

ביום 7 במאי 2014 הומצא לחברה מכתב (בהתאם להוראות סעיף 194 לחוק החברות, התשנ"ט-1999), מאת עורך דין המייצג לטענתו בעלת מניות בחברה, ובו נטען כי עמלות ודמי שכירות שולמו לבעל השליטה או לחברות בשליטתו ("אשור סוכנויות לביטוח כללי ותעשייתי בע"מ", "עיתים סוכנויות לביטוח (1991) בע"מ", "ל.י.ר. סוכנות לביטוח בע"מ" ו"ל.ר.י. נכסים בע"מ" – להלן "אשור", "עיתים", "ל.י.ר." ו"ל.ר.י. נכסים" בהתאמה), ועפ"י הנטען "משלא עברו העסקאות... את האישורים הנדרשים בדיון, וכן כי המדובר בעסקאות שאינן פועלות כלל לטובת החברה", נדרש "כי החברה תמצא זכויותיה בדרך של הגשת תובענה להשבת תשלום העמלות ודמי השכירות בהיותן עסקאות חסרות תוקף לידי החברה", וזאת כנגד בעל השליטה, מר לוי רחמני, וכנגד דירקטורים בחברה.

ביום 11 ביוני 2014 החליט דירקטוריון החברה להקים ועדת תביעות מיוחדת ובלתי קונפליקטורית, בשיתוף גורמים מקצועיים מומחים, אשר אליה הואצלה הסמכות לבחון את העניינים העולים במכתב הדרישה הנ"ל.

ביום 9 ביולי 2014 החליט הדירקטוריון למנות שני מומחים חיצוניים בלתי תלויים, לכהונה בוועדה הנ"ל, על מנת שתברר את העניינים העולים מהמכתב הנ"ל, לרבות האפשרות שהחברה תגיש תביעה בגין עניינים אלו.

ביום 13 בנובמבר 2014 התקבל בחברה דוח בדיקה מטעם ועדת התביעות הנ"ל. מוסדות החברה ומוסדות איילון חברה לביטוח בע"מ (להלן: "איילון ביטוח") דנו בדוח הבדיקה הנ"ל והחליטו לאמץ את המלצות ועדת התביעות ולפעול ליישומן.

בהתאם להחלטת הדירקטוריון של החברה ואיילון ביטוח, ובמסגרת יישום המלצות ועדת התביעות, ביום 7 בדצמבר 2014 אושררו ההתקשרויות בין איילון ביטוח לבין אשור בדירקטוריון איילון ביטוח, לאחר שסווגו ע"י ועדת הביקורת של איילון ביטוח כעסקאות שאינן חריגות. ביום 9

בדצמבר 2014 אושרו בדירקטוריון החברה ההתקשרויות של איילון ביטוח עם אשור ועיתים בהסכמי עמלות וכן ההתקשרויות של החברה ושל החברה הנכדה, איילון פתרונות פיננסים (2004) עם ל.ר.י נכסים בהסכמי שכירות בגין חניון וקומה ב"בית איילון ביטוח" ברמת גן לתקופות כאמור בדוח ועדת התביעות, וזאת לאחר שסווגו ע"י ועדת הביקורת של החברה כעסקאות שאינן חריגות.

ביום 20 בינואר 2015 התקבלו במשרדי החברה בקשה לאישור הגשת תובענה נגזרת וכתב תביעה נגזרת בשם החברה ואיילון ביטוח כנגד בעל השליטה בחברה, המכהן כדירקטור, נשיא ומנכ"ל החברה וכיו"ר דירקטוריון איילון ביטוח (להלן: "בעל השליטה"), כנגד ארבע חברות וסוכנויות בשליטת בעל השליטה, כנגד קרובו של בעל השליטה אשר כיהן במועדים הרלבנטיים לבקשה ולתביעה כמשנה למנכ"ל וכדירקטור בחברה וכיו"ר דירקטוריון איילון ביטוח, כנגד קרובותו של בעל השליטה, המכהנת כדירקטורית בחברה, וכן כנגד 14 דירקטורים נוספים בחברה ובאיילון ביטוח אשר חלקם מכהנים היום וחלקם כיהנו בעבר במועדים הרלבנטיים לבקשה ולתביעה. הבקשה והתביעה הוגשו למחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. החברה ואיילון ביטוח מינו עורכי דין לצורך ייצוגם בהליך זה ועליהם להגיש תגובתם לבקשה עד ליום 19 באפריל 2015. עוד בעניין זה ראו ביאור 37(ד) בדוחות הכספיים.

1.1.4.5 העמדת ערבויות לטובת החברה נכדה

ביום 11 ביוני 2014 אישר דירקטוריון החברה להעמיד ערבויות לטובת החברה הנכדה (50%), באמצעות החברה הבת, איילון בלו ליסינג בע"מ, שכל מניותיה מוחזקות ע"י החברה), איילון קלרם בע"מ, ביחד ולחוד עם בעל יתרת המניות של החברה הנכדה שאינו מקבוצת איילון, בסך כולל של עד כ-35 מיליוני ₪, לבנקים וליבואני רכב שונים, לצורך מימון פעילותה של החברה הנכדה האמורה, לרבות לצורך נטילת הלוואות ע"י החברה הנכדה לרכישת רכבים. האישור האמור התקבל לאחר שועדת הביקורת סיווגה את העסקה כחריגה ואישרה אותה בישיבתה שהתקיימה ביום 9 ביוני 2014.

1.1.4.6 הפיכת הלוואות לשטר הון

ביום 31 באוגוסט 2014 אישר דירקטוריון החברה להפוך הלוואות שניתנו לחברה הבת (100%), איילון בלו ליסינג בע"מ, לשטר הון ללא קביעת מועד פירעון וללא ריבית בסך כולל של כ-25 מיליוני ₪ וזאת לאחר שועדת הביקורת של החברה סיווגה את העסקה כחריגה ואישרה אותה בישיבתה שהתקיימה ביום 31 באוגוסט 2014.

1.1.4.7 אישור התקשרויות של איילון ביטוח עם סוכנויות בבעלות בעל השליטה

ביום 2 במרץ 2015 החליט דירקטוריון החברה לאשר התקשרויות של איילון ביטוח עם חברות בבעלותו של בעל השליטה כמפורט בביאור 38(ג) בדוחות הכספיים.

ההתקשרויות האמורות סווגו על ידי ועדת הביקורת של החברה כעסקאות שאינן חריגות, וכן אושרו ע"י דירקטוריון איילון ביטוח ביום 26 בפברואר 2015 לאחר שוועדת הביקורת של איילון ביטוח סיווגה את ההתקשרויות הנ"ל כעסקאות שאינן חריגות ביום 25 בפברואר 2015.

1.1.5 שינויים מהותיים בעסקי איילון ביטוח ובנותיה בשנת 2014

1.1.5.1 הפסקת הסכם ביטוח משנה בענף רכב חובה

בהמשך לאמור בביאור 17 ד' בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2013, בחודש ינואר 2014, עקב הערכות מחדש של התפתחות עתידית של התביעות בענף רכב חובה, כמתואר בביאור 17ב'(1)(ד) לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2013, חתמה איילון ביטוח על הסכם עם מבטח המשנה מקבוצת Berkshire Hathaway (להלן "מבטח המשנה"), לפיו הפסיקה החברה ביוזמתה את החוזים המתוארים בביאור 17ד' (ביטוח משנה בשיעור 100% בענף רכב חובה בגין שנות החיתום 1990 עד 2008). במסגרת ההסכם שילמה איילון ביטוח למבטח המשנה סך של 32 מיליון ש"ח.

בעקבות האמור קטן חלקם של מבטחי המשנה בתביעות התלויות בענף רכב חובה בסך של כ- 259 מיליון ש"ח, יתרות פיקדונות מבטחי משנה קטנו בסך של כ- 339 מיליון ש"ח ופרמיות משנה קטנו בסך של כ- 307 מיליון ש"ח. כתוצאה מהאמור רשמה החברה רווח חד פעמי לפני מס בסך של כ- 48 מיליון ש"ח. סך הרווח לאחר מס הינו בסך של כ- 30 מיליון ש"ח. הרווח נובע מעודף בפיקדון של מבטחי המשנה לעומת יתרת התביעות התלויות שבשנת 2013 נאמדו מחדש בסכום נמוך יותר, וזאת בשל התפתחות אקטוארית חיובית. הפסקת החוזים הגדילה את דרישות ההון של החברה בגין התביעות התלויות בסך של כ- 31 מיליון ש"ח, כך שעודף ההון מהעסקה בכללותה, לא השתנה מהותית. ההסכם עם חברה אחת בדבר טיפול בתביעות אלו, כמתואר בביאור 17ד' בדוחות הכספיים, הופסק באותו מועד בהתאם.

1.1.5.2 השקעות בהון החברה

לעניין גיוס כתבי התחייבות נדחים אשר תמורתם משמשת כהון משני מורכב והון שלישוני של איילון ביטוח וכן לעניין פירעון הון שלישוני מורכב בתקופת הדוח, ראה ביאור 23א' בדוחות הכספיים.

1.1.5.3 ניהול ההשקעות

לאחר שעד סוף 2013 הוחזר ניהול ההשקעות של כספי הגופים המוסדיים (כספי משתתפת ועמיתים) מבית ההשקעות איילון פתרונות פיננסים (2004) בע"מ (חברה קשורה) לניהול באגף ההשקעות בחברה, עד סוף שנת 2015 צפויים לחזור גם כספי הנוסטרו לניהול אגף ההשקעות באיילון ביטוח.

1.1.5.4 הסכם לניהול נכסי מקבצי דיור

לעניין הסכם שנחתם בחודש ספטמבר 2014 בין איילון ביטוח לבין החברה האחות, אייל צבי בע"מ, לפיו תרכז אייל צבי את ניהול מקבצי הדיור שנרכשו בשנים האחרונות מכספי הנוסטר של איילון ביטוח.

1.1.5.5 דירוג החברה

לעניין פרסום חברת "מידרוג" אודות האיתנות הפיננסית (IFSR) של איילון ביטוח ודירוג כתבי ההתחייבויות הנדחים ראה ביאור 23 בדוחות הכספיים.

1.1.5.6 תובענות ייצוגיות

לעניין תובענות שהוגשו עד למועד הדוח ובקשות להכיר בהן כתובענות ייצוגיות ראו באור 37 בדוחות הכספיים.

1.1.5.7 עדכון הרכב ועדת התגמול

ביום 28 במאי 2014, עודכן הרכב של ועדת התגמול באיילון ביטוח לאור הוראות חוזר משרד האוצר בנושא "מדיניות תגמול בגופים מוסדיים" מיום 10 באפריל, 2014. במסגרת העדכון נותר ההרכב האישי של חברי הוועדה ללא שינוי, והוחלף יו"ר הוועדה. לאחר השינוי הרכב ועדת התגמול הינו כדלקמן: מר אברהם פינקלשטיין – יו"ר, גב' בטי בלושינסקי וגב' אסתר דלל, עו"ד. ועדה זו משותפת לאיילון ביטוח ולחברה הנכדה, איילון פנסיה וגמל בע"מ (להלן: הגופים המוסדיים בקבוצת איילון).

1.1.5.8 מדיניות תגמול לעובדים, בעלי תפקידים מרכזיים ונושאי משרה

החל מיום 1 ביולי 2014 נכנסה לתוקף מדיניות תגמול חדשה לעובדים, בעלי תפקידים מרכזיים ונושאי משרה של הגופים המוסדיים בקבוצת איילון, אשר אושרה בחודש יוני 2014 ע"י הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים הנ"ל, לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול שלהם. מדיניות תגמול זו תואמת את חוזר גופים מוסדיים 2014-9-2 "מדיניות תגמול בגופים מוסדיים" שפרסמה הממונה על שוק ההון בטוח וחסכון במשרד האוצר. לפרטים נוספים ראה מסמך מדיניות התגמול המפורסם באתר האינטרנט של החברה, וכן בנספח לדוח זה.

1.1.5.9 השפעת מבצע "צוק איתן"

ב- 8 ביולי החל צה"ל במבצע "צוק איתן" בעזה. היות ואיילון ביטוח מבטחת את קולקטיב "חבר" בביטוח ריסק מוות ונכויות, קיבלה החברה תביעות בסך של כ- 5 מיליון ש"ח. לאיילון ביטוח ביטוח משנה לאירועי קטסטרופה מסוג עודף הפסדים, וכן התניה לגבי משך הזמן של האירועים.

1.1.5.10 קוד אתי

ביום 30 בספטמבר 2014 קיים דירקטוריון איילון ביטוח דיון בקוד האתי של החברה ככללים והוראות מחייבים לפעילות נושאי משרה בחברה ולעובדים בה, בשים לב לאופי עסקיה ואופי פעילותה – בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), תשס"ז-2007 והחליט לאשרר מחדש את הקוד האתי של החברה בנוסחו הקיים.

1.1.5.11 רכישת נדל"ן להשקעה

לעניין רכישת יחידה בשטח של כ-1,060 מ"ר ברוטו בקומות 8 ו-9 בבניין הנמצא במקרקעין ברחוב המסגר בת"א, ע"י החברה הנכדה, איילון ח.ל.ב נכסים והשקעות בע"מ, מדקר הולדינגס 1997 בע"מ, ראו ביאור 8 וביאור 38(א) בדוחות הכספיים.

1.2 תחומי פעילות של החברה

תחומי הפעילות של איילון ביטוח הינם עסקי חיסכון לטווח ארוך ותחום הביטוח הכללי, הכולל: ביטוח רכב חובה, ביטוח רכב רכוש, ביטוחי חבויות, אחריות מקצועית, ביטוחי קבלנים והנדסה, וכן ביתר עסקי ביטוח כללי.

להלן תיאור תחומי הפעילות של איילון ביטוח:

תחום חיסכון לטווח ארוך

תחום זה כולל פעילות ביטוחי חיים, ביטוח בריאות לזמן ארוך, גמל ופנסיה לרבות פוליסות חיסכון טהור. תחום ביטוח חיים וביטוח בריאות כולל פוליסות המספקות כיסוי לאירועים ביטוחיים הנובעים מסיכונים שונים, כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה, מחלות קשות, סיעוד וכו' (להלן: "ריסק"), וכן תוכניות ביטוח המשלבות מעבר למרכיב הריסק גם מרכיב של צבירה כספית (להלן: "חיסכון"), ובכלל זה פוליסות הבאות לכסות את ההפרשות הסוציאליות של מעבידים ועובדים. השילוב בין שני הרכיבים (ריסק וחיסכון) תלוי במבטח ובצרכיו האישיים לרבות ריסק טהור או חיסכון טהור, חלק מהביטוחים נמכרים כביטוחים עצמאיים וחלקם נמכרים כביטוחים נלווים.

קרנות פנסיה מעניקות למבטח קצבה חודשית בעת פרישתו מהעבודה או קודם לכן, ומאפשרות גם כיסוי ביטוחי מפני מוות ו/או נכות.

קופות הגמל מהוות מכשיר חיסכון ללא מרכיב ביטוחי (למעט ביטוח קבוצתי או אישי על פי הנחיות המפקח על הביטוח).

תחום ביטוח כללי

תחום זה כולל ביטוחים המכסים סיכוני נזקים ו/או אובדן, הנגרמים לרכוש או לגוף, לרבות ביטוח נכסים, ביטוחי חבויות ואחריות כלפי צדדים שלישיים וכן ביטוח בריאות לזמן קצר. בתחום זה נכללים ענפי ביטוח רכב חובה, רכב רכוש, ביטוחי חבויות וביטוח כללי אחר.

ענף ביטוח רכב חובה

ענף ביטוח המכסה נזקי גוף כתוצאה משימוש ברכב מנועי בהתאם לחוק פל"ד, שלפי דרישת פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] התש"ל-1970 הינו חובה על כל בעל רכב והנוהג בו.

ענף ביטוח רכב רכוש

פוליסות לביטוח כיסוי נזקי רכוש לרכב המבטח וכן נזקים הנגרמים לרכוש של צדדים שלישיים, אשר נגרמו על ידי כלי רכב מבטחים. ביטוח זה כולל הן ביטוח מקיף והן ביטוח נזקי רכוש לצד ג' וכן פוליסות ללא כיסוי לגניבה או ללא כיסוי לתאונה.

ענף ביטוחי חבויות

ביטוחים המיועדים לכיסוי חבותו על פי דין של מבטח בגין נזק שעלול להיגרם על ידיו לצד שלישי כלשהו (למעט ביטוח רכב חובה). בכלל זה נמנים, בין השאר, המוצרים הבאים: ביטוח חבות

מעבידים, ביטוח חבות כלפי צד ג', ביטוח אחריות מקצועית, ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה, ביטוח חבות המוצר וביטוחי חבויות משולבים.

יתר ענפי ביטוח כללי

ביטוחי רכוש המיועדים להעניק למבוטח כיסוי כנגד נזק פיזי לרכושו. הסיכונים העיקריים המכוסים בפוליסות אלו הינם סיכוני אש, התפוצצות, פריצה/גניבה, רעידת אדמה ונזקי טבע. ביטוחי הרכוש כוללים לעיתים כיסוי לנזק תוצאתי (אובדן רווחים) עקב הנזק הפיזי לרכוש. סוגי הביטוח העיקריים בענף זה הינם: ביטוחי דירות, ביטוחי מבנה אגב משכנתא, ביטוחי בתי עסק, ביטוחים הנדסיים, ביטוחי עבודות קבלניות, ביטוחי מטענים בהובלה (ימית, יבשתית, אווירית) וכד'. בנוסף, כוללים ענפי ביטוח אלו ביטוחי בריאות לטווח קצר, הנכללים במסגרת הביטוח הכללי, לרבות ביטוחי שיניים, ביטוח נסיעות לחו"ל וביטוח רפואי לעובדים זרים, וכן ביטוח תאונות אישיות, המכסה את המבוטח בגין נזק מתאונות הנגרמות לו עצמו.

1.3 השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

1.3.1 כללי

הונה הרשום של החברה הינו בסך של 36 מיליוני מניות רגילות בנות 1 ₪ ע.ג. כל אחת. הונה המונפק של החברה הינו בסך של 14,161,900 ₪. מניות החברה נסחרות בבורסה בתל-אביב, מספר נייר הערך בבורסה – 209015.

1.3.2 השקעות בהון התאגיד ועסקאות מהותיות על ידי בעל עניין

בשנתיים האחרונות לא בוצעו השקעות בהון החברה או באיילון ביטוח. במהלך חודש אפריל 2013 רכש בעל השליטה, מר לוי יצחק רחמני, 381,445 מניות של החברה בעסקאות מחוץ לבורסה, בסכום המשקף מחיר למניה של 30.64 ₪.

1.3.3 התחייבויות להשקעות נוספות בתאגיד

החברה לא קיבלה בתקופת הדוח התחייבות נוספת כלשהי להשקעות נוספות בה.

1.4 חלוקת דיבידנדים

1.4.1 מדיניות חלוקת דיבידנד

אין לחברה מדיניות חלוקת דיבידנדים.

1.4.2 דיבידנדים שהחברה הכריזה וחילקה בשנת הדיווח

בתקופת הדוח לא חילקה החברה דיבידנדים. יתרת הרווחים הראויים לחלוקה ליום 31 בדצמבר 2014 הסתכמה לסך של 395,437 ₪.

1.4.3 מגבלות חיצוניות על יכולת התאגיד לחלק דיבידנד

החברה הינה חברת אחזקות, ויכולתה לחלק דיבידנד מותנית, בין היתר, בקבלת דיבידנד מהחברות הבנות שלה ובעיקר מדיבידנדים המתקבלים מאיילון ביטוח. חלוקת דיבידנד מהחברות הבנות כפופה לדרישות ההון הנקבעות על ידי המפקח על הביטוח. לעניין דרישות ההון מאיילון ביטוח והחברות שבשליטתה, וכן לעניין דרישות ההון מחברות בנות אחרות ראו ביאור 7 בדוחות הכספיים.

ביום 30 במרץ 2015 אישר דירקטוריון איילון ביטוח חלוקת דיבידנד לחברה בסך של 18 מיליוני ₪ בכפוף לאישור המפקחת, בעניין זה ראו ביאור 38(ה) בדוחות הכספיים.

2. חלק ב' – תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה

בחלק זה "החברה"- איילון חברה לביטוח בע"מ (אלא אם כן נאמר אחרת).

2.1 תחום חיסכון לטווח ארוך

2.1.1 מוצרים ושירותים

2.1.1.1 תיאור של ענפי הפעילות והמוצרים הכלולים בתחום

ביטוח חיים

פוליסות ביטוח חיים מספקות כיסוי לאירועים ביטוחיים הנובעים מסיכונים שונים, כגון מוות, נכות ואובדן כושר עבודה. בביטוח חיים, קיימת התחייבות חוזית של חברת הביטוח, המעוגנת בחוזה ביטוח, בה נוטלת החברה על עצמה לשלם את תגמולי הביטוח, גם אם חלו שינויים חיצוניים, לטובה או לרעה, שלא נלקחו בחשבון על-ידה במסגרת ההנחות שהיוו את הבסיס לפוליסה בעת עריכתה.

הפוליסות יכולות לכלול רכיב ריסק טהור, רכיב חסכון טהור או שילוב של השניים. הפוליסות בעלות מרכיב החיסכון נחלקות למספר סוגים מרכזיים, הנבדלים זה מזה לפי סוג המבוטח (שכירים, עצמאיים וחסכון לפרט), אופן השקעת הכספים על ידי חברות הביטוח, סוגי הכיסויים ודמי ניהול או ההוצאות שגובות חברות הביטוח. כיום החיסכון לגיל פרישה הינו חיסכון קצבתי בלבד (למעט מרכיב הפיצויים), ולא ניתן לקבל את התגמולים במשיכה חד פעמית. החברה משווקת קופות ביטוח (ביטוחי מנהלים ותגמולים לעצמאיים), ביטוחי פרט וביטוחים קולקטיביים, ומציעה מכלול של תכניות ביטוח.

קופות ביטוח הן פוליסות לשכירים בהן נצברות הפרשות המעביד והפרשות העובד לפיצויים ותגמולים. בביטוחים אלה המעסיק משלם את הפרמיה במרוכז עבור עובדיו, ובפוליסות לעצמאיים - בעל הפוליסה משלם את התגמולים בעצמו. הפקדות בקופות ביטוח מזכות את המבוטח והמעסיק בהטבות מס הקבועות בדיני מס הכנסה.

ביטוחי פרט הם ביטוחים וולונטריים ללא הטבות מס, והם כוללים מרכיב של ריסק ו/או חיסכון על פי החלטת בעל הפוליסה.

ביטוחים קולקטיביים הם ביטוחים קבוצתיים, הנמכרים לאנשים המשתייכים לאותה קבוצה, כגון: קואופרטיב עובדים, תלמידי בית ספר, קיבוץ ועוד.

מוצרים ושירותים עיקריים - ביטוח חיים

סוג הפוליסה	ריסק/ חיסכון	הוני/ קצבתי	תלוי תשואה	מאפיינים ייחודיים והערות
פוליסל בשבילך	חיסכון וריסק	כוללת רכיב הוני וקצבתי, בהתאם לצרכי המבוטח	כן	הפוליסה לא מוכרת כקופת ביטוח, והכספים ניתנים למשיכה בכל עת בכפוף לתשלום מס רווחי הון.
איילון יתרון פיננסי	חיסכון	הוני	כן	תכנית חיסכון לפרט לכל מטרה במגוון מסלולי השקעה; מעבר בין מסלולים אינו יוצר אירוע מס.
משקיעים בילדים	חיסכון וריסק	הוני	כן	תכנית חיסכון לתקופות קצרות ובינוניות, המבטיחה את המשך החיסכון גם במקרה של פטירה או אובדן כושר עבודה.
קופות ביטוח לשכירים ולעצמאים מסדרת פוליסל	גמישות בחלוקת פרמיה בין חיסכון וריסק.	קצבתי	כן	מגוון מסלולי השקעה; אין הגבלה על מספר המעברים בין המסלולים; מעבר בין מסלולים אינו יוצר אירוע מס, ואין קנסות פדיון במשיכת הכספים. ההבדל בין התוכניות השונות הוא בשיעור דמי הניהול.
פוליסל חדש	חיסכון וריסק	קצבתי	כן	הפוליסה אינה כוללת מקדם המגלם הבטחת תוחלת חיים, למעט מצטרפים חדשים מגיל 60; מותאמת לדמי הניהול המרביים המותרים בתקנות מינואר 2013.
פוליסל לניוד	חיסכון וריסק	קצבתי	כן	כוללת מקדם המגלם הבטחת תוחלת חיים ומיועדת להעברת כספים לחברה מקופות ביטוח אחרות שבהן למבוטח מקדם המגלם הבטחת תוחלת חיים. על פי הנחיות האוצר פוליסות אלו נמכרו בשנת 2013 בלבד, ושיווקן, לרבות ניודים, הופסק החל משנת 2014 ואילך.
"מעורב", "גמלא" ו"חסכון"	חיסכון וריסק	קצבתי	עד 1990 – לא; אחרי – כן	הפרמיה עשויה להשתנות לפי נוסחה התלויה בתשואה בפועל; שיווק המוצר הופסק ב-2003.
"עדיף"	חיסכון < 90% וריסק > 10%	קצבתי	עד 1990 – לא; אחרי – כן	החברה חדלה לשווק את המוצר ב-2003.

סוג הפוליסה	ריסק/ חיסכון	הוני/ קצבתי	תלוי תשואה	מאפיינים ייחודיים והערות
דרור 5	ריסק. מבטיחה למוטבים את סכום הביטוח שנרכש במקרה של פטירה	הוני	לא	הפרמיה משתנה אחת ל-5 שנים. למבוטח יש אפשרות להגדיל את סכום הביטוח באירועים כמו נישואין, ימי הולדת והרחבת המשפחה, ללא צורך בהצהרת בריאות חדשה. במקרה של מחלה סופנית מוקדם תשלום מחצית מסכום הביטוח כדי לענות על הצרכים המיוחדים המאפיינים אירוע כזה.
דרור 1	ריסק. תכנית ביטוח למקרה פטירה.	הוני	לא	הפרמיה משתנה מדי שנה בהתאם לגיל המבוטח. פרמיה נמוכה יותר לנשים ולמבוטחים לא מעשנים (בהתאם לרמת הסיכון הגלומה באוכלוסיות אלו).
ביטוח למקרה מוות ללא חיתום רפואי	ריסק. כיסוי למקרה מוות ללא חיתום רפואי.	הוני	לא	הכיסוי הביטוחי בתקופה של 36 החודשים הראשונים הינו רק למקרה מוות מתאונה. אם סיבת המוות בתקופה זו היא מחלה, יקבל המבוטח החזר של 70% מהפרמיות ששולמו. לאחר מכן ועד תום תקופת הביטוח (גיל מרבי 67), מכסה הפוליסה מקרה מוות מכל סיבה.
מטריה לכל מטרה	ריסק. תכנית ייחודית הכוללת תחת מטריה אחת כיסוי למקרה של מחלה קשה, מצב סיעודי או מוות.	הוני	לא	הכיסוי הינו למקרה מוות במהלך תקופת הביטוח (עד גיל 70 של המבוטח), במקרה של מחלה קשה או היזקקות לסיעוד במהלך תקופת הביטוח, יוקדם תשלום של 25% מסכום הביטוח, והכיסוי ימשיך על יתרת הסכום.
איילון בשביל הכושר	ריסק.	קצבתי	לא	התכנית המבטיחה פיצוי חודשי במקרה של אובדן כושר עבודה מוחלט, תמידי או זמני, בעקבות תאונה או מחלה, כל עוד המבוטח אינו כשיר.
בשביל הכושר זהב	ריסק.	קצבתי	לא	דומה לתכנית איילון בשביל הכושר. כוללת בנוסף השלמת הכנסה במקרה של מעבר לעיסוק אחר בעקבות האירוע.
משלים ביטוחי לגמל	ריסק.	הוני	לא	מיועדת לעמיתים בקופות גמל, וכוללת כיסוי ביטוחי לאובדן כושר ולמקרה פטירה.
נכות תאונתית	ריסק.	הוני	לא	פיצוי חד פעמי במקרה של נכות שנגרמה עקב תאונה, יחסי לשיעור הנכות.

סוג הפוליסה	ריסק/ חיסכון	הוני/ קצבתי	תלוי תשואה	מאפיינים ייחודיים והערות
נכות מוחלטת ותמידית רגילה ומקצועית	ריסק.	הוני	לא	מבטיח הקדמת תשלום סכום הביטוח למקרה מוות במקרים של נכות מוחלטת ותמידית.
הכנסה למשפחה	ריסק.	קצבתי	לא	ביטוח נוסף למקרה פטירה, שמטרתו להבטיח הכנסה חודשית למשפחה לתקופת קצובה מראש. מאפשרת להגדיל את הכיסויים עם לידת ילד נוסף ללא הצהרת בריאות חדשה.
כיסוי למוות מתאונה	ריסק.	הוני	לא	מבטיח פיצוי במקרה של מוות הנגרם כתוצאה מתאונה.
שחרור מתשלום פרמיות	ריסק.	הוני	לא	כיסוי המבטיח, במקרה של אובדן כושר עבודה, המשך הכיסוי הביטוחי והחיסכון בפוליסה, וזאת ללא כל תשלום מצד המבוטח בתקופה בה הוא נמצא באובדן כושר עבודה.

ביטוח בריאות

ביטוחי הבריאות מוצעים הן כביטוחי פרט (פוליסה אישית למבוטח, לרוב לכל החיים) והן במסגרת הסכמים לביטוח קבוצתי (הסכם בין מעסיק או כל גוף המייצג קבוצת אוכלוסייה ובין חברת הביטוח לתקופה קצובה לביטוח עובדיו או חבריו של הגוף ובני משפחותיהם).

על תחום זה חלות מגבלות חקיקה ותקינה רבות ומגוונות וכן אילוצים מיוחדים, לרבות הנחיות רגולטוריות של המפקח המסדירות, בין השאר, את העיסוק והשיווק בתוכניות ביטוח אלה. לחלק מהכיסויים ישנם תחליפים במסגרת חוק בריאות ממלכתי ו/או שב". שינויים בסל הבריאות או בכיסויים המוצעים ע"י השב"ן הם המשפיעים ביותר על גודלו של השוק הרלוונטי ועל הכיסויים המשווקים באמצעות חברות הביטוח.

בשנה האחרונה הרגולציה חייבה את החברה לשלוח למשרד האוצר את כל תכניות הבטוח בתחום הבריאות לאישור מחדש. בנוסף לכך, המפקח העביר מספר טיוטות בתחום הבריאות אשר נוגעות לאופן צירוף מבטחים, הנחיות ליישוב תביעות סיעוד וטיטות חוזר הנוגעת לאופן הקמת פוליסות ניתוחים חדשות בעקבות ועדת גרמן, אשר צפויים להשפיע על ענף ביטוח הבריאות מהותית. המוצרים העיקריים הנמכרים בתחום הינם ביטוח הוצאות רפואיות כגון: שיפוי עבור הוצאות הכרוכות בניתוחים פרטיים בארץ ובחו"ל, שיפוי הוצאות הכרוכות בהשתלת איברים בחו"ל, שיפוי עבור תרופות שאינן כלולות בסל הבריאות הממלכתי ואושרו לשיווק במדינת ישראל, טיפולים מחליפי ניתוח וכן ביטוחים סיעודיים. בנוסף משווקים כתבי שירות הניתנים באמצעות ספקי שירות. הכיסויים הנפוצים הם טיפולים באמצעות רפואה משלימה, ביקור רופא עד הבית, פיזיותרפיה, כיסויים אמבולטוריים, בדיקות אבחנתיות, סקר מנהלים.

סוגי מוצרים ושירותים עיקריים - ביטוח בריאות

- **בריאות בסיסית למשפחה, בריאות משלימה, בריאות מקיפה - חבילות ביטוחי בריאות**
הכוללות הרכבים שונים של כיסויים להשתלול, טיפולים וניתוחים מיוחדים בחו"ל ותרופות שאינן כלולות בסל הבריאות.
- **איילון אמבולטורי, בריאות אמבולטורי פלוס – המכסים הרכבים שונים של כיסויים לשירותי רפואה אמבולטוריים, בדיקות אבחנתיות ורפואה מונעת, הריון, ייעוצים והתפתחות הילד.**
- **הגנה מתאונה AL -** מכסה מגוון אירועים תאונתיים לכל החיים בפרמיה קבועה. ניתן להוסיף לה נספח לפיצוי שבועי בגין אי כושר עבודה זמני, חלקי או מלא כתוצאה מתאונה.
- **חוסן - פוליסה למחלות קשות -** פוליסה המעניקה פיצוי חד פעמי בקרות אירוע רפואי המצוין בפוליסה - 33 מחלות ואירועים רפואיים. על פי הנחיות המפקח על הביטוח תכנית חדשה אושרה החל מ- 1.6.2014.
- **פוליסת סיעוד -** מבטיחה פיצוי חודשי במקרה בו המבוטח נמצא במצב סיעודי, המצריך השגחה ועזרה בתפקודי היום יום.
- **כיסויים לעלויות בגין רפואה פרטית לצרכים נוספים -** בריאות חו"ל, כתבי שרות לשירותי ביקורופא, מחליפי ניתוח, וביטוח המעניק פיצוי יומי בגין אשפוז למבוטח ששהה בבית החולים.
- **לתכניות נוספות כגון ביטוחי נסיעה לחו"ל ופוליסת בריאות לעובדים זרים ולתיירים, הנכללים בתחום ביטוח כללי ראה סעיף 2.2.4.1.4 להלן.**

בשנת 2014 הוגשו למשרד אוצר לאישור מחדש **תכניות חדשות** שבעיקרן נובעות כתוצאה מהנחיות רגולטוריות ומעדכון תעריפי בטוח משנה: בריאות מקיפה, בריאות משלימה, ביטוח סיעודי (ל-5 שנים, כל החיים), הגנה מתאונה.

קרן פנסיה

קרן פנסיה הינה סוג של ביטוח הדדי בין העמיתים. ההנחות האקטואריות המהוות בסיס לזכויות העמיתים נבחנות מפעם לפעם על-פי המצב בפועל, ואם חל בהן שינוי, לטובה או לרעה, זכויות העמיתים משתנות בהתאם (להבדיל מביטוח חיים, למשל). העמיתים נושאים במשותף בכל עודף או גרעון אקטוארי של הקרן.

קרן פנסיה בדומה לפוליסת ביטוח חיים היא מכשיר חיסכון המיועד לשלם לעמית לאחר פרישתו קצבה חודשית למשך חייו, והיא מאפשרת את הכיסויים הביטוחיים הבאים:

- **פנסיית זקנה -** קצבה המשולמת לעמית החל בפרישתו ולמשך כל חייו. בנוסף, לאחר פטירת העמית זכאי בן זוגו כהגדרתו בקרן לאחוז מסוים מהקצבה שקיבל העמית למשך כל חייו.
- **פנסיית נכות -** קצבה המשולמת לעמית שנפגעה יכולתו לעבוד, בהתאם להחלטת הועדה הרפואית של הקרן, וגובהה נקבע כאחוז מההכנסה הקובעת לנכות ושאינם כהגדרתה בתקנון הקרן ובהתאמה לדרגת הנכות. בנוסף, עמית שהפך נכה זכאי לשחרור יחסי מהמשך תשלום כספים לקרן כל עוד הוא נכה.

- פנסיית שאירים - קצבה המשולמת לשאירי עמית שנפטר במהלך תקופת היותו מבוטח. בדומה לפנסיית הנכות, מחושב סכום פנסיית השאירים כאחוז מההכנסה הקובעת לנכות ושאירים כהגדרתה בתקנון הקרן.

פרטים בדבר קרנות פנסיה של החברה

איילון פיסגה (עד שנת 2014 איילון פיסגה ומגן זהב) – קרן פנסיה מקיפה חדשה, מאוזנת אקטוארית המעניקה פנסיית זקנה, נכות ושאירים בעקבות אירוע מזכה, בהתאם למסלול הביטוח ומסלול ההשקעות בהם בחר המבוטח.

איילון פיסגה כללית – קרן פנסיה כללית המאפשרת לחסוך למסלול זקנה בלבד ומשקיעה את כל נכסיה בשוק ההון.

מסלולי הביטוח

- **מסלול בסיסי** – מקנה פיצוי מאוזן לפנסיית נכות ושאירים ומיועד ללקוחות שמבקשים שפנסיית הנכות והשאירים שלהם תהיה קרובה לפנסיית הזקנה הצפויה בגיל הפרישה. גיל הזכאות לפנסיית זקנה במסלול זה הוא 64 לנשים ו-67 לגברים (החל משנת 2015 גיל הזכאות לפנסיית זקנה לנשים שונה גם הוא ל-67).
- **מסלול פרישה מוקדמת** – מקנה פיצוי מופחת לפנסיית נכות ושאירים. גיל הזכאות לפנסיית זקנה במסלול זה הוא 60.
- **מסלול עתיר ביטוח נכות ושאירים** – מקנה פיצוי מוגבר לפנסיית נכות ושאירים, ומיועד למי שמעוניין לקבל פנסיה גבוהה יותר במקרה של אובדן כושר עבודה או פטירה, תוך הקטנת פנסיית הזקנה.
- **מסלול עתיר ביטוח שאירים** – מקנה פיצוי מרבי (100%) לפנסיית שאירים, ומיועד למי שמעוניין לקבל פנסיית שאירים גבוהה במיוחד (במקרה של פטירה) אך פנסיית נכות קטנה יותר. גיל הזכאות לפנסיית זקנה במסלול זה הוא 64 לנשים ו-67 לגברים.
- **מסלול עתיר ביטוח נכות** – מסלול ביטוח המקנה פיצוי מרבי (75%) לפנסיית נכות, ומיועד למי שמעוניין לקבל פנסיית נכות גבוהה במיוחד אך פנסיית שאירים קטנה יותר. גיל הזכאות לפנסיית זקנה במסלול זה הוא 64 לנשים ו-67 לגברים.
- **מסלול עתיר חיסכון** – מקנה חיסכון מוגבר לפנסיית זקנה, ומיועד למי שמעוניין לקבל פנסיית זקנה גבוהה בגיל הפרישה, אך פנסיה נמוכה יותר במקרה של נכות או פטירה. מסלול זה מעניק פנסיית זקנה מירבית. גיל הזכאות לפנסיית זקנה במסלול זה הוא 60.
- **מסלול עתיר ביטוח נכות** – מקנה פיצוי מרבי (75%) לפנסיית נכות מהשכר המבוטח בקרן בכל גיל הצטרפות, ומיועד למי שהצטרף בגיל מאוחר יחסית ומעוניין לשמור על פנסיית נכות מירבית על חשבון פנסיית שאירים מופחתת.

מסלולי השקעות

• בקרן הפנסיה איילון פסגה מנוהלים שלושה מסלולי השקעות:

- **מסלול פסגה כללי**
 - **מסלול "כהלכה"** – שהשקעותיו מנוהלות תוך התאמה לכללי ההלכה היהודית בשיתוף המכון לחקר הכלכלה לפי ההלכה.
 - **מסלול "הדס איילון"** – שהשקעותיו מנוהלות ע"י בית ההשקעות "הדס- ארזים" תוך התאמה לכללי ההלכה היהודית בשיתוף בד"צ העדה החרדית.
- בקרן הפנסיה איילון פיסגה כללית מנוהל מסלול השקעות יחיד כללי לעמיתים.

להלן שמות קרנות הפנסיה:

שם הקרן	סוג הקרן	קוד
איילון פיסגה קרן פנסיה*	מקיפה	131
איילון פיסגה פסגה כללית	כללית	657

* קרן הפנסיה מגן זהב מוזגה לקרן הפנסיה איילון פיסגה החל מיום 1 בינואר 2014

קופות גמל

קופת גמל היא מכשיר חיסכון לטווח ארוך או בינוני, בו אין מרכיב סיכון אקטוארי והעמיתים זכאים לתשואה שהושגה בפועל בניכוי דמי ניהול על ההשקעות.

החברה הבת איילון פנסיה וגמל (לשעבר: איילון חברה לניהול קופות גמל בע"מ) מנהלת שלושה סוגים של קופות גמל:

- קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים – הן לעמיתים במעמד שכיר והן לעמיתים במעמד עצמאי.
- קופת גמל מרכזית לפיצויים - המעסיק צובר כספים להבטחת פיצויי פיטורין לעובדיו. משנת 2011 ואילך לא ניתן להפקיד כספי פיצויים בקופות מרכזיות לפיצויים.
- קרנות השתלמות - מאפשרות לעמית לצבור כספים לצרכי השתלמות וליהנות מהטבות מס. החל מתום שלוש שנות חברות בקרן הכספים ניתנים למשיכה לצרכי השתלמות בלבד. לאחר שש שנות חברות בקרן ניתן למשוך את הכספים לכל מטרה.

החל משנת 2013 ואילך רשאית חברה מנהלת לרכוש בעבור עמיתים בקופת גמל לקצבה שבניהולה כיסויים ביטוחיים לאריכות ימים, לסיכונים מוות, לסיכונים נכות ולשחרור מתשלום. רכישת הכיסויים מותנית בעדכון תקנון קופת הגמל וחלים עליהם תנאים הקבועים בתקנות.

איילון פנסיה וגמל מסתייעת בשירותי התפעול של הבנק הבינלאומי לצורך תפעול קופות התגמולים והקופות האישיות לפיצויים, בשירותי התפעול של בנק מזרחי טפחות לצורך תפעול קרנות ההשתלמות, ובשירותי התפעול של משרד דב סיני לצורך תפעול הקופות המרכזיות לפיצויים.

פרטים בדבר קופות הגמל של החברה:

שם הקופה	סוג הקופה	קוד קופה
איילון תגמולים ואישית לפיצויים	קופת גמל	258
איילון איגוד תגמולים	קופת גמל	247
איילון השתלמות	קרן השתלמות	398
איילון מרכזית לפיצויים	קופה מרכזית לפיצויים	512
תצפית קופת מסלולים מרכזית לפיצויים	קופה מרכזית לפיצויים	615

המאפיינים הייחודיים למוצרים בתחום זה

- משך הזמן הארוך בו קיימים מוצרי החיסכון לטווח ארוך וכתוצאה מכך משך הזמן הארוך שהחברה נדרשת לתחזק אותם.
- אפשרות המעבר ממוצר אחד למוצר אחר במשך התקופה בה המוצרים בתוקף.
- ריבוי החקיקה והתקינה החלות על ענף זה, לרבות דיני ביטוח, דיני קופות גמל ודיני מס, השינויים הרבים בחקיקה ובתקינה האמורות, והשפעתן הגדולה על המוצרים הנמכרים מבחינת סוגיהם, היקף המכירות שלהם, יכולת שימור הלקוח, דרישות המיכון והרווחיות שלהם.

המאפיינים הייחודיים של מוצרי איילון בתחום

מוצרי החיסכון לטווח ארוך דומים במאפיינים שלהם בין הגופים המוסדיים השונים. לאיילון, בשונה ממרבית הגופים המוסדיים בשוק, ישנם מספר מסלולי השקעה שקיבלו הכשר רבני למדיניות ההשקעות בנכסיהם ומאפשרים לציבור החרדי חסכון לטווח ארוך בתחום הגמל, הפנסיה וביטוח חיים, תוך שמירה על כללי ההלכה היהודית.

2.1.1.2 מוצרים חדשים

בשנת 2014 החלה החברה לשווק את המוצר "משלים ביטוחי לגמל" (ראה סעיף 2.1.1.1 לעיל).

2.1.1.3 מידע נוסף לגבי ניהול קרנות הפנסיה וקופות הגמל

להלן נתונים ביחס לנכסים מנוהלים, דמי גמולים צבירה נטו ושיעור דמי הניהול מנכסים ומהפקדות בקופות הגמל ובקרנות הפנסיה של איילון פנסיה וגמל, ביחס לשלוש השנים האחרונות:

ליום 31.12.14						
סה"כ	אחר	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				משלימות	מקיפות	
6,369,723	345,062	1,616,323	1,765,792	49,373	2,593,173	נכסים מנוהלים
704,908	-	189,780	22,877	9,223	483,028	דמי גמולים
(232,733)	9,582	40,611	(225,242)	329	(58,013)	צבירה נטו
	0.64%	0.62%	0.62%	0.74%	0.37%	שיעור דמי ניהול מנכסים
		-	2.06%	2.00%	4.11%	שיעור דמי ניהול מהפקדות
				64,028		מספר עמיתים פעילים
				84,929		מספר עמיתים מוקפאים

ליום 31.12.13						
סה"כ	אחר	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				משלימות	מקיפות	
5,631,323	319,789	1,521,375	1,926,981	39,115	2,143,852	נכסים מנוהלים
563,996	-	173,452	32,557	7,916	350,071	דמי גמולים
(323,556)	(76,603)	(61,680)	(150,365)	(2,779)	(108,732)	צבירה נטו
	0.65%	0.67%	0.67%	0.83%	0.36%	שיעור דמי ניהול מנכסים
		-	2.02%	1.80%	3.29%	שיעור דמי ניהול מהפקדות
				49,855		מספר עמיתים פעילים
				73,545		מספר עמיתים מוקפאים

2.1.2 תחרות

ביטוח חיים

בתחום ביטוח החיים פועלים בישראל עשרה גופי ביטוח, אשר כולם הינם מתחרים ברמה כזו או אחרת של החברה: שש קבוצות הביטוח בענף - קבוצת מגדל, קבוצת כלל, קבוצת הראל, קבוצת הפניקס, קבוצת מנורה וקבוצת איילון, ועוד ארבע חברות נוספות. מירב המבטחים פועלים באמצעות סוכנים. בנוסף, בית ההשקעות "פסגות" רכש את רישיון ביטוח החיים של "שירביט - ביטוח" והחל לשווק פוליסות ריסק ופוליסות חיסכון.

בהתבסס על נתוני משרד האוצר, על פי היקף הנכסים המנוהלים ליום 31.12.2014 איילון נמצאת במקום השביעי עם נתח שוק של 1.2%, ועל פי הפרמיות שהורווחו ברוטו בתחום ביטוח החיים ליום 30.9.2014 נתח השוק שלה - 2.7%.

בשנים האחרונות עבר שוק החיסכון לטווח ארוך מהפך מבחינת התחרות. בעקבות הרפורמה בקרנות הפנסיה, אשר מרביתן נרכשו על ידי חברות ביטוח, ועם פתיחת הסכמי המסגרת בתחום התנאים הסוציאליים בישראל והנהגת פנסיית חובה, ובעקבות יישום המלצות ועדת בכר, התפתח שוק חדש בו קהל המטרה הוגדל משמעותית ומהווה למעשה את כל שוק החיסכון לטווח ארוך. במקביל לאמור, גדל מספר המתחרים בתחום פעילות זה והוא כולל גופים מוסדיים מסוגים שונים.

החל מינואר 2014 בוטלה האפשרות לניוד פוליסות עם הבטחת מקדם וקטנו הניודים מול התקופה המקבילה אשתקד. להערכת החברה, חוסר אפשרות הניוד ככל שתישאר וכן הפסקת השיווק של פוליסות עם הבטחת מקדם עד גיל 60, יביא לאורך זמן להקטנה של הפדיונות והעלאת יכולת השימור של הפוליסות שיש בהם מקדם מובטח.

השינויים שהתחוללו בשוק גרמו לארגונים ומעסיקים לבחור עבור עובדיהם הסדרים שונים שכוללים סל של מוצרים הכולל ביטוחי מנהלים, פנסיה, גמל וביטוחים משלימים לתוכניות פנסיה. התחרות בין חברות הביטוח בתחום ביטוחי החיים מתבטאת יותר ויותר בדמי הניהול הנגבים בגין המוצר, בתשואה שתושג ללקוחות, ובשרות שניתן הן לסוכנים והן ללקוח הקצה.

כתוצאה מהתחרות, המרווחים להוצאות ולרווח בתכניות ביטוח החיים החדשות כמו גם במוצרי הפנסיה והגמל, קטנו לעומת המוצרים המסורתיים אותם מכרה החברה בעבר. בשלב זה לא ניתן עדיין לאמוד את ההשפעה של מכלול הגורמים הנ"ל על התוצאות העסקיות לטווח הארוך בתחום זה.

ביטוח בריאות

שוק ביטוחי הבריאות נמצא בצמיחה מתמדת מזה שנים, הן במגוון המוצרים והן בהיקפי הפעילות, ואף החברה מעריכה המשך צמיחה בחלקה בתחום זה. עם השנים יותר ויותר אנשים מודעים לכיסוי הנוסף שמקנה ביטוח הבריאות מעבר לכיסויים הניתנים בחוק בריאות ממלכתי ובשב"ן (שירותי הבריאות הנוספים בקופות החולים). כיום למעלה מ-30% מהאוכלוסייה מחזיקים בביטוח בריאות פרטי וכ-73% מהאוכלוסייה רכשו ביטוח משלים בקופות החולים.

לחלק מהכיסויים בביטוח הבריאות יש תחליפים במסגרת חוק בריאות ממלכתי ובשב"ן. שינויים בסל הבריאות או בכיסויים המוצעים ע"י השב"ן וכן החלטות רגולטוריות בתחום זה הם המשפיעים ביותר על גודלו של השוק הרלוונטי ועל הכיסויים המשווקים באמצעות חברות הביטוח.

בתחום ביטוח הבריאות פועלים בישראל כעשרה גופי ביטוח, אשר כולם הינם מתחרים ברמה כזו או אחרת של החברה: שש קבוצות הביטוח בענף - קבוצת מגדל, קבוצת כלל, קבוצת הראל, קבוצת הפניקס, קבוצת מנורה וקבוצת איילון, ועוד ארבע חברות נוספות. מירב המבטחים פועלים באמצעות סוכנים. בהתבסס על נתוני משרד האוצר, על פי היקף ההכנסות ליום 31.12.2013 איילון נמצאת במקום השישי עם נתח שוק של 1.2%.

פנסיה

להערכת החברה, חברות הקבוצה מתחרות בעיקר מול חמש קרנות הפנסיה הגדולות בענף הנשלטות על ידי חברות ביטוח, מנורה מבטחים, מגדל, כלל, הראל והפניקס. למיטב ידיעת החברה, בהסתמך על מידע שפורסם על ידי משרד האוצר, נכון ליום 31 בדצמבר 2014, חלקן המצטבר של קרנות הפנסיה של החברה בשוק עומד על 1.4% מתוך נכסים מנוהלים בהיקף של כ-191 מיליארד ₪, וזאת בדומה לאשתקד.

חברות הביטוח נוקטות במדיניות של "שימור אגרסיבי" של לקוחות, לרבות בדרך של הורדה בדמי הניהול והוספת כיסויים ביטוחיים ללא תוספת עלות. כתוצאה מכך, עלתה בשנים האחרונות עלות "רכישת" לקוח חדש לקרן פנסיה, בין אם הוא עמית בקרן קיימת ובין אם הוא מצטרף חדש.

החברה מעריכה שלאור גיוס סוכנים חדשים לשיווק מוצרי החברה בתחום החיסכון לטווח ארוך יימשך הגידול בהיקף דמי הגמולים ודמי הניהול של הפנסיה.

להלן נתונים בדבר נתח השוק של הקרנות החדשות בענף הפנסיה, על בסיס צבירה:

שם החברה	נכסים בשנת 2014 (במיליוני ש"ח)	נתח שוק
מנורה מבטחים	66,168	34.6%
מגדל	42,955	22.5%
כלל	33,365	17.5%
הראל	27,859	14.6%
הפניקס	9,903	5.2%
איילון פיסגה	2,590	1.4%
מיטב	1,338	0.7%
פסגות	772	0.4%
הלמן אלדובי	273	0.1%
אלטשולר שחם	348	0.2%
מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ	2,345	1.2%
סה"כ שוק	190,990	

קופות גמל

ענף קופות הגמל מתאפיין ברמת תחרות גבוהה בין הגופים המוסדיים בגין מוצרי ביטוח, פנסיה וגמל. מרכז הכובד של התחרותיות בענף קופות הגמל הינו בין חברות המנהלות קופות גמל שאינן משלמות לקצבה.

למיטב ידיעת החברה, בהסתמך על מידע שפורסם על ידי משרד האוצר, נכון ליום 31 בדצמבר 2014, חלקה של איילון פנסיה וגמל בכלל השוק (שהינו 368,721 מיליון ₪), עומד על כ- 1.0% מהצבירה.

להלן חלוקת פעילות קופות הגמל בשליטת תאגידי ביטוחיים ובתי השקעות אחרים:

חברות ביטוח	נכסים (במיליוני ש"ח)	נתח שוק
כלל	36,071	9.8%
הראל	21,058	5.7%
מגדל	15,736	4.3%
איילון	3,727	1.0%
מנורה מבטחים	14,446	3.9%
הפניקס (כולל אקסלנס)	23,202	6.3%
בתי השקעות	נכסים (במיליוני ש"ח)	נתח שוק
פסגות	54,030	14.7%
מיטב-דש	38,551	10.5%
אלטשולר שחם	32,135	8.7%
אנליסט	5,002	1.4%
ילין לפידות	15,904	4.3%

השיטות העיקריות של החברה להתמודדות עם התחרות

1. השגת תשואות גבוהות על השקעות עבור העמיתים והמבוטחים – בזכות חלקה הקטן יחסית של החברה בשוק, יש לה גמישות רבה יותר בביצוע השקעות, אשר מאפשרת לה להגיב בזריזות לשינויים בשוק ומסייעת לה להניב תשואות גבוהות לעמיתיה ולמבוטחיה.
2. הסתייעות בסוכני החברה והקבוצה לשווק של מוצרי הקבוצה – חלקה של החברה בשוק הביטוח הכללי גדול משמעותית מחלקה בשוק החיסכון ארוך הטווח, ויתרונה היחסי בשוק הביטוח הכללי מאפשר לה לגייס את הסוכנים שעוסקים בביטוח כללי לפעילות בתחום החיסכון ארוך הטווח. כתוצאה מפעילות זו הגדילה החברה את מחזור הפרמיה הנפרעת שלה בביטוח חיים בשנים 2013-2014 בכ- 24% בכל שנה.

3. שיתוף פעולה עם בנקים במסגרת הסכמי ההפצה לצורך הגדלת מספר העמיתים – איילון פנסיה וגמל התקשרה בהסכמי הפצה עם קבוצת הבנק הבינלאומי, בנק הפועלים, בנק איגוד, בנק דיסקונט, בנק לאומי, בנק מרכנתיל, בנק ערבי-ישראלי ובנק מזרחי-טפחות.
4. שיפור איכות השרות ללקוח, למעסיק ולסוכן/משווק/יועץ – היתרון לקוטן היחסי של חלק הקבוצה בענפי החיסכון ארוך הטווח מאפשר תהליכי קבלת החלטות מהירים המשפרים את הקשר והשירות לסוכנים.
5. התייעלות תפעולית, שיפור שיטות העבודה ושיפור המערכות הממוחשבות של הקבוצה.
6. מתן פתרונות אינטגרטיביים בכל אפיקי החיסכון לזמן ארוך ובינוני – החברה נערכה להיות גורם המספק ומשווק את כל מכלול המוצרים בשוק, בין השאר באמצעות רכישת השליטה בחברות המנהלות קרנות פנסיה וגמל, מיזוגן לחברה אחת ורכישת השליטה בסוכנות ההסדרים איילון נאמנים.
7. צמצום מספר המתפעלים, מיזוג קופות וחברות מנהלות – בשנת 2014 מיזגה החברה את קרן הפנסיה מגן זהב לאיילון פיסגה קרן פנסיה.
8. שדרוג הידע המקצועי של העובדים ומיומנות הצוותים השונים – ההון האנושי של החברה מתאפיין במיומנות גבוהה, נאמנות וידע מקצועי ניכר, ומהווה יתרון תחרותי ממדרגה ראשונה.

2.1.3 לקוחות

ביטוח חיים, פנסיה וגמל

לקוחות איילון בתחום החיסכון לטווח ארוך הינם לקוחות פרטיים ומעבידים המפרישים את ההפרשות הסוציאליות עבור עובדיהם באמצעות ביטוחי מנהלים. בתחום זה אין לחברה תלות בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות. בשנת 2014 לא היה לחברה לקוח אחד בתחום ביטוח החיים שהכנסות החברה ממנו מגיעות ל – 10% או יותר מהכנסותיה.

התפלגות הפרמיות בתחום ביטוח החיים והבריאות לפי סוגי לקוחות:

סוג הלקוח	פרמיות באלפי ש"ח	שיעור מסך הכנסות התחום
מעבידים	244,107	40%
מבוטחים פרטיים ועצמאיים	202,133	33%
קולקטיבים	166,103	27%
סך הכול	612,343	100%

שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת בביטוח חיים הסתכם בשנת 2014 בכ-4.09% לעומת 5.52% בשנת 2013. בכוונת החברה להמשיך להגביר את פעילות שימור התיק. שיעור הביטולים (סילוק, ביטול פוליסה, הקטנה או אי חידוש) לשנה מהפוליסות בתוקף לראשית השנה הסתכם בביטוחי סיעוד ב-12.38% בשנת 2014 לעומת 5.69% בשנת 2013, ובביטוחי בריאות אחרים – 15.77% בשנת 2014 לעומת 11.06% בשנת 2013.

התפלגות דמי גמולים בפנסיה לפי סוגי לקוחות:

סוג הלקוח	דמי גמולים באלפי ש"ח	שיעור מסך דמי גמולים
מעבידים	482,406	98%
מבוטחים פרטיים ועצמאיים	9,845	2%
סך הכול	492,251	100%

התפלגות דמי גמולים בגמל לפי סוגי לקוחות:

סוג הלקוח	דמי גמולים באלפי ש"ח	שיעור מסך דמי גמולים
מעבידים	--	--
שכירים ועצמאיים	213,000	100%
סך הכול	213,000	100%

2.2 תחום פעילות ב' - ביטוח כללי

תחום זה כולל ביטוחים המכסים סיכוני נזקים ו/או אובדן, הנגרמים לרכוש או לגוף, לרבות ביטוח נכסים, ביטוח חבויות ואחריות כלפי צדדים שלישיים וכן ביטוח בריאות לזמן קצר. בתחום זה נכללים ענפי ביטוח רכב חובה, רכב רכוש, ביטוחי חבויות וביטוח כללי אחר. פוליסות ביטוח כללי הן, ככלל, פוליסות שיפוי המעניקות למבוטח שיפוי במקרה של נזק, בהתאם למידת הנזק שנגרם, והן נערכות, ברובן המכריע, לתקופה של עד שנה. זאת, להבדיל מפוליסות הביטוח בתחום החיסכון לטווח הארוך שהן בעיקרן פוליסות פיצוי, המעניקות פיצוי מוסכם מראש למבוטח ונערכות לתקופה ארוכה יותר משנה.

2.2.1 ענף א' – ביטוח רכב חובה

2.2.1.1 מוצרים ושירותים

ענפי הפעילות העיקריים

ענף ביטוח זה עוסק במתן כיסוי ביטוחי מכוח דרישות פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש) התש"ל-1970 (להלן: "הפקודה"), המחייבת את המשתמש ברכב או המתיר לאחר להשתמש בו לרוכשו בהתאם לפקודה, ותחולתו הינה על נזק גוף בלבד שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי, לנוהג ברכב, לנוסעים ברכב המבוטח ולהולכי רגל שנפגעו כתוצאה מפגיעת הרכב המבוטח. הכיסוי הביטוחי מכסה את בעל הרכב ו/או הנוהג בו ומבוסס על הוראות חוק פל"ד, הקובע אחריות מוחלטת, לפיה הנפגעים בתאונת דרכים - כהגדרתה בחוק - זכאים לקבלת פיצויים ממבטח הרכב, בהתאם להיקף הפיצוי הקבוע בחוק פל"ד, ללא צורך בהוכחת אשם של מי מהמערבים בתאונת הדרכים. אחריות מוחלטת זו כפופה לחריגים מסוימים הקבועים בחוק פל"ד ובמקרים אלו עשויה להישלל הזכות לפיצוי על פי החוק. התביעות בענף ביטוח רכב

חובה מתאפיינות ב"זנב ארוך", דהיינו לעיתים חולף זמן רב ממועד קרות האירוע ועד מועד גיבוש התביעה וסילוקה הסופי. החל מיום 1.10.2010 הונהגה בענף זה פוליסה תקנית. בין השאר, פוליסה תקנית זו מאפשרת לקבוע השתתפות עצמית לנהג ששמו נקוב בתעודת הביטוח בכפוף לקיומם תנאים מסויימים.

התעריף בענף זה הינו דיפרנציאלי, ונקבע בין השאר, בהתאם לכללים המתבססים על חישובי עלות הסיכון הטהור, המחושבים על ידי מנהל מאגר המידע כמוסבר להלן, על פי עקרונות אקטואריים מקובלים בהתאם לתוצאות הענף כולו, לרבות הפול. התעריף נקבע תוך התחשבות בפרמטרים הנוגעים לרכב כגון: סוג הרכב, נפח מנוע, משקל, הימצאות כריות אוויר, קיום מערכת ABS – מערכת למניעת נעילת גלגלים, קיום מערכת ESP – מערכת לבקרת יציבות, ולנהגים: תביעות קודמות, הרשעות, גיל ומין הנהג הצעיר ביותר הנוהג ברכב בדרך קבע, ותק הנהיגה שלו ועוד, כאשר כל מבטח יכול להשתמש בכל הפרמטרים שאושרו או בחלקם, דבר המשפיע על התעריף שלו ועקב כך על תמהיל המבטחים שלו.

בהתאם לתקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגר מידע), התשס"ד – 2004 (שהחליפו תקנות קודמות), קיים מאגר מידע, שמנוהל בידי מפעיל הכפוף לפיקוח על הביטוח ולהוראות המפקח, לשם הבטחת מטרות הדין, והוא משמש את חברות הביטוח לצורך איתור הונאות בתחומי החיתום והתביעות.

בנוסף, קיים גם מאגר מידע סטטיסטי, שכמפעילו הוסמכה מחודש אפריל 2010 חברת רון בינה אקטוארית בע"מ והיא אחראית לניהול מאגר המידע ולהפקת דו"חות אשר משמשים, בין השאר, להערכת הסיכונים בענף ביטוח רכב מנועי.

דמי ביטוח רכב חובה לצי" רכב וכן לקולקטיבים אינם כפופים למגבלות הנזכרות לעיל.

מאפיינים ייחודיים לענף

- זכות הנפגע בתאונת דרכים לפיצוי היא מוחלטת וללא צורך בהוכחת אשם – ראה לעיל.
- חוק הפל"ד והתקנות מכוחו קובעים, בניגוד לפקודת הנזיקין, תקרת פיצוי למרכיבי נזק שאינו נזק ממוני וכן מגבילים פיצוי בגין הפסדי השתכרות עד פי שלושה מהשכר הממוצע במשק.
- הכיסוי הביטוחי נכנס לתוקף רק לאחר שדמי הביטוח שולמו במלואם.
- הפוליסה מונפקת בדרך כלל לתקופה של שנה.
- קצב התנהלות התביעה בענף זה הינו ארוך ועשוי להמשך תקופה ארוכה.
- תקופת התיישנות התביעה ארוכה מזו המקובלת בביטוח רכוש.
- נפגע בתאונת דרכים שחוק הפל"ד מקנה לו עילת תביעה, לא יהיה זכאי לתבוע בגין עילת תביעה בנזיקין בקשר עם נזקי גוף לפי חוק אחר. כתוצאה מכך, על פי רוב, מבטח של הרכב המעורב אינו רשאי לחזור ולשובב ממזיק שגרם או תרם או החמיר את הנזק, את הפיצויים ששילם המבטח לנפגע. בתאונה בה מעורבים רכב קל ורכב כבד, זכאי מבטח הרכב הקל מכוח החוק לקבל השתתפות בשיעור 50% מהעלויות בהן נשא מכוח פוליסת הביטוח

שהוציא ממבטח הרכב הכבד, ומבטח אופנוע שהיה מעורב בתאונה עם רכב יהיה זכאי לקבל 75% מהעלויות בהן נשא ממבטח הרכב המעורב.

- **הסדר הביטוח השיורי ("הפול")** – היות וביטוח חובה הינו חובה חוקית ומאידך חברות הביטוח אינן מחויבות לבטח את כל המבקשים לרכוש ביטוח כאמור, נוסד הסדר הביטוח השיורי במטרה לתת מענה ביטוחי למבטחים שלא השיגו ביטוח באופן ישיר במסגרת אחת החברות המסחריות הפועלות בשוק ("הביטוח השיורי").

הפול מנוהל על ידי התאגיד המנהל של המאגר לביטוחי רכב חובה ("הפול") בע"מ. הסדר הביטוח השיורי מתבסס על ביטוח משותף של כל המבטחים בענף ביטוח רכב חובה. כל החברות הפועלות בענף ביטוח רכב חובה נושאת בהפסדי הפול (או נהנית מרווחיו) על פי חלקן היחסי בענף.

הביטוח השיורי מוסדר במסגרת תקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת התעריף), התשס"א – 2001.

- **קרנית – הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים** – הקרן הינה תאגיד שהוקם על פי חוק הפלת"ד, לצורך תשלום פיצויים לזכאים על פי חוק הפלת"ד שאין באפשרותם לתבוע פיצויים מחברת ביטוח בשל אחד מהמקרים הבאים: פגיעה על ידי רכב ללא כיסוי ביטוחי, מבטח שאינו ידוע, מבטח שנמצא בהליכי פירוק או שמונה לו מנהל מורשה.

- **זכות שיבוב של המוסד לביטוח לאומי (מל"ל)** – על פי סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) התשנ"ה-1995, מוקנית למל"ל זכות תביעה מצד שלישי להשבת גמלאות ששולמו או שישולמו על ידי ידו, אם המקרה משמש עילה לחיוב גם צד שלישי לפי פקודת הנזיקין או הפלת"ד. בשנת 2014 נחתם הסכם עם המל"ל, המסדיר את מערכת היחסים בין איילון ובין המל"ל בכל הקשור לפגיעות גוף כתוצאה מתאונות דרכים.

- **ריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי** – בחודש יוני 2014 מונתה ועדה בין משרדית בראשות השופט בדימוס אליהו וינוגרד, לבחינת הנתונים המשמשים את המל"ל בבואו לקבוע את גובה הפיצויים בגין פגיעה בעבודה והיוון של אותן קצבאות, המבוססות על לוחות תמורה ושיעורי ריבית שעודכנו בשנים קודמות. המלצות הוועדה עשויות להשפיע על גובה הקצבאות שלהם זכאים אותם נפגעים, וכן על גובה סכומי הביטוח שיהיה על חברות הביטוח לשלם למל"ל בגין תביעות שיבוב שמגיש המל"ל לחברות הביטוח, וכן על גובה תשלומי הביטוח שיהיה על חברות הביטוח לשלם לנפגעים בגין תביעות נכות. בשלב זה, טרם גובשו המלצות הוועדה, ולא ניתן עדיין להעריך את השפעתן.

המוצרים והשירותים העיקריים

ענף זה מבוסס על מוצר יחיד, פוליסת ביטוח חובה, שמאפייניה מתוארים בסעיף זה לעיל.

שינויים בהיקף הפעילות בענף וברווחיותו

לעניין שינויים בהיקף הפעילות בענף וברווחיותו ראה תוצאות הפעילות בסעיף 3.3.1.3.1 בדוח הדירקטוריון.

לעניין סיום עסקת ביטוח משנה בענף זה – ראה ב"אור 17 ד לדוחות הכספיים.

מגמות ושינויים במאפייני הלקוחות

הפעלת התעריף הדיפרנציאלי משפיעה על תמהיל המבוטחים כך שאיילון מנסה להמשיך להגדיל את חלקה בקרב מבוטחים בקבוצות גיל רווחיות יותר, וזאת בהתאם להערכת החברה כי מבחינה אקטוארית גיל הנהג הינו מרכיב דומיננטי ברמת הסיכון. כמו כן מנסה החברה להתמקד במבוטחים בעלי מאפיינים שלהערכתה כמות התאונות בקרבם נמוכה יותר. משנת 2010 (לרבות בשנת הדוח) משווקת החברה ביטוח חובה לרכב דו-גלגלי, המתבצע בעיקרו באמצעות סוכנות המתמחה בתחום זה. פעילות זו מבוצעת בשמרנות ומסייעת לחברה לגוון את קהל לקוחותיה ולהגדיל את נפח פעילותה בתחום.

בנוסף, בענפי רכב חובה קיימים לקוחות שהנם חברות בעלות צ"י רכב, לרבות חברות העוסקות בהשכרת רכב וליסינג וכן צ"י אוטובוסים. בתקופת הדוח הגדילה החברה את חלקה בביטוח רכב חובה לחברות ליסינג והשכרה.

שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשוק

לאור הגידול בהיקפי הפעילות של החברה, שחלקו נובע מביטוח צ"י ליסינג חדשים, רשמה החברה בשלושת הרבעונים הראשונים של שנת הדוח גידול בנתח השוק בתחום פעילות זה (ראה גם פירוט להלן). במועד פרסום הדוח מצויים בידי החברה נתונים על שלושת הרבעונים הראשונים בלבד).

לאחר תקופת הדוח, צ"י אוטובוסים גדול הפסיק את ביטוחיו בתחום פעילות זה מחד, ומאידך חלקה של החברה גדל לכדי כ- 39% מביטוח קולקטיב עובדי המדינה (בהתאם להודעת החש"ל). לאור האמור, הנתח הכולל של החברה בנתח שוק זה לא צפוי לקטון מהותית.

מוצרים חדשים

לא קיים מוצר מהותי חדש בענף ביטוח רכב חובה.

2.2.1.2 תחרות

תנאי התחרות בשוק

בענף ביטוח רכב חובה פועלים 13 גופי ביטוח: שש קבוצות ביטוח - קבוצת כלל, קבוצת מגדל, קבוצת הראל, קבוצת הפניקס, קבוצת מנורה, קבוצת איילון וכן שש חברות נוספות מתוכן שתיים הפועלות באופן ישיר מול הלקוחות.

בהתבסס על נתוני אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון לשנת 2013, קבוצת כלל הייתה המובילה בענף, עם נתח שוק של 12.2%. איילון נמצאת במקום השישי עם נתח שוק של כ-9.1%.

בהתבסס על נתוני אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון לרבעון שלישי בשנת 2014, קבוצת מגדל הייתה המובילה בענף, עם נתח שוק של 11.8%. איילון ממוקמת במקום השלישי עם נתח שוק של כ-10.4% בהשוואה לנתח שוק של כ-9.5% ברבעון השלישי אשתקד.

שיטות החברה להתמודדות עם התחרות

איילון מתמודדת מול מתחריה באמצעות התעריף הדיפרנציאלי המאפשר לה להתחרות על אותם פלחי שוק שלדעתה הם רווחיים, בין השאר על ידי הצעת מחירים אטרקטיביים לאותם הפלחים וכן ברמת השירות אותו היא מעניקה ללקוחותיה וסוכניה.

גורמים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה

הכיסוי הביטוחי בביטוח רכב חובה הינו אחיד והתחרות מתמקדת בתעריף, בתנאי התשלום ובשירות. הקמת המערכת להשוואת התעריפים על ידי משרד האוצר ופרסומה בתקשורת מאפשרים לציבור הרחב לבצע השוואות מחירים בחברות השונות.

2.2.1.3 לקוחות

התפלגות הפעילות על פי מאפיינים

לקוחות איילון בענף זה הינם לקוחות פרטיים לרבות לקוחות עסקיים קטנים, לקוחות עסקיים וקולקטיבים גדולים לרבות צ"י רכב, צ"י אוטובוסים, רכבי ליסינג והשכרה לרכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון.

להלן טבלה המתארת את התפלגות הלקוחות בענף זה לפי דמי ביטוח ברוטו בשנת 2014:

אחוזים	סכומים באלפי ש"ח	
70%	324,555	קולקטיבים ומפעלים גדולים
30%	136,150	מבוטחים פרטיים ולקוחות עסקיים קטנים
100%	460,705	סה"כ לשנת 2014

תלות בלקוחות

אין לחברה לקוח בענף זה שהכנסות החברה ממנו מהוות 10% או יותר מסך הכנסות החברה בדוחותיה המאוחדים, ואין לחברה לקוח אשר אובדנו יביא להשלכות מהותיות על התוצאות העסקיות של החברה.

ותק והתמדה של הלקוחות

שיעור החידושים במונחי דמי ביטוח עמד בשנת 2014 על 77% מפוליסות שהיו בתוקף בשנת 2013.

פלח הלקוחות המשותף של ביטוח רכב חובה ורכב רכוש עמד בשנת 2014 על כ-70%.

להלן פרטים אודות וותק לקוחות בביטוחי רכב חובה במונחי מחזור דמי הביטוח לשנת 2014:

מספר שנות ביטוח (שנות ותק)	דמי הביטוח באלפי ש"ח	שיעור מסך הכנסות ב-%
שנת ביטוח ראשונה (ללא ותק)	177,107	38%
שנת ביטוח שנייה (שנת ותק אחת)	87,194	19%
שנת ביטוח שלישית (שתי שנות ותק)	37,040	8%
שלוש שנות וותק ומעלה	159,364	35%
סה"כ	460,705	100%

2.2.2 ענף ב' - ענף ביטוח רכב רכוש

2.2.2.1 מוצרים ושירותים

ענפי הפעילות העיקריים

בענף זה מיועדות הפוליסות לבטח את נזקי הרכוש לרכב המבטוח ונזקי רכוש של צד ג', כולל ביטוח מקיף וביטוח נזקי רכוש לצד ג'. ביטוח רכב רכוש הינו ביטוח הרשות הנפוץ ביותר בביטוח כללי ומהווה מרכיב חשוב בתיק הביטוח בקרב חברות הביטוח בשוק הישראלי.

מבנה הענף והשינויים החלים בו

א. הפוליסה מעוגנת בתקנות על פיהן מבטוח יכול לבחור בין הכיסויים הבאים: (1) ביטוח מקיף (הכולל את כל הכיסויים הקיימים בפוליסה התקנית) (2) ביטוח מקיף ללא כיסוי גניבה (3) ביטוח מקיף ללא כיסוי מפני תאונות (4) ביטוח צד ג' בלבד. עיקר הפוליסות הנמכרות הינן כיסויים 1 ו-4 לעיל.

ב. התעריף לביטוח רכב רכוש מפוקח והינו תעריף אקטוארי דיפרנציאלי (שאינו אחיד לכלל המבטוחים ומותאם לסיכון) המבוסס על מספר פרמטרים, הן אלה הקשורים לרכב המבטוח בפוליסה (כגון קוד דגם, שנת ייצור וכיו"ב) והן אלה הקשורים למאפייני המבטוח (לדוגמא: מספר נהגים ברכב, גיל הנהגים, ניסיון תביעות בעבר וכד').

ג. לרוב, התביעות בענף זה מתגבשות במהירות יחסית, ומשך הזמן בין קרות מקרה הביטוח לסגירת התביעות מסתכם בדרך כלל במספר שבועות עד מספר חודשים בלבד.

ד. איגוד חברות הביטוח פעל להקמתו של מאגר מידע שעיקרו רישום היסטוריית תאונות ברמת הרכב שתהיה זמינה הן לציבור רוכשי הרכב והן למבטחים. המאגר החל לפעול לאחרונה, והפעלתו עשויה להשפיע על תהליכים בחברה באופן שעדיין לא ניתן להעריך. ההשלכות של הקמת המאגר והשימוש בו על התוצאות הכספיות של החברה תלויות, בין השאר, בחברות שיצטרפו למאגר ואופן השימוש בנתונים, ובכל מקרה אינן מהותיות.

רווחיות ענף ביטוח רכב רכוש מושפעת בין השאר משינויים בפרמטרים הבאים: שיעור גניבות הרכב, שיעור תאונות הדרכים, שינוי במחירי חלפים, שינוי במחירי כלי רכב חדשים ובערך רכבים משומשים, ונזקים עקב פגעי טבע. על פי נתוני יחידת אתג"ר (משטרת ישראל) בשנת 2014 (נכון לדצמבר 2014) חלה ירידה של כ- 16.7% בגניבות כלי הרכב בישראל בהשוואה לשנת 2013.

בעניין שינוי בהיקף הפרמיות בשנת הדוח לעומת אשתקד, ראה סעיף 3.3.1.3 לדוח הדירקטוריון.

לעניין היקף הפעילות בענף ביטוח רכב רכוש ורווחיותו, ראה סעיף 3.3.1.3.2 לדוח הדירקטוריון.

תיאור של ענפי הביטוח והכיסויים הביטוחיים שנכללו בענף

מעבר למתואר בסעיף זה לעיל, הפוליסה התקנית קובעת נוסח ותנאים מינימאליים לביטוח מקיף לרכב אשר חברת הביטוח יכולה לשנותם רק אם השינוי הוא לטובת המבוטח. לפוליסה התקנית ניתן להוסיף הרחבות באשר להיקף הכיסוי ולסיכונים המכוסים. מירב כלי הרכב המבוטחים באיילון בביטוח זה הינם מסוג רכב פרטי או מסחרי עד 3.5 טון. כלי רכב אחרים, כגון רכב כבד מעל 3.5 טון, אופנועים, ציוד כבד, ציוד חקלאי וכיו"ב, מבוטחים במסגרת פוליסה הכוללת גם היא כיסוי מקיף ו/או נזק רכוש לצד ג' אך אינה כפופה לתנאי הפוליסה התקנית.

המוצרים והשירותים העיקריים

פוליסת ביטוח רכב רכוש – בהתאם למאפיינים המתוארים בסעיף לעיל, החברה משווקת מספר מוצרים שהם חבילה מובנית של כיסויים. בין השאר משווק מוצר "אוטו דיל", המיועד לנהגים בעלי מאפייני חיתום מועדפים, מעל גיל 24 ובעלי ניסיון תביעות טוב.

שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשוק

בשנת הדוח לא היה שינוי מהותי בנתח השוק של החברה, ולאור זכיית החברה בנתח משמעותי במרכז קולקטיב הרכב של עובדי מדינה לשנת 2015 צפוי גידול מסוים בחלקה של החברה בשוק בשנת 2015.

מוצרים חדשים

לא קיים מוצר מהותי חדש בענף ביטוח רכב רכוש.

2.2.2.2 תחרות

תנאי התחרות בשוק

בענף ביטוח רכב רכוש פועלים בישראל 13 גופי ביטוח: שש קבוצות ביטוח - קבוצת כלל, קבוצת מגדל, קבוצת הראל, קבוצת הפניקס, קבוצת מנורה וקבוצת איילון וכן שבע חברות נוספות. שתי חברות הינן חברות לביטוח ישיר ושאר המבטחים פועלים בעיקר באמצעות סוכנים.

בהתבסס על נתוני אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון לשנת 2013, קבוצת הראל הייתה המובילה בענף, עם נתח שוק של 14.0%. איילון ממקמת במקום השביעי עם נתח שוק של כ-7.9%.

בהתבסס על נתוני אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון לרבעון השלישי של שנת 2014 קבוצת הראל היא בעלת נתח השוק הגדול בענף עם נתח שוק של 14.9%. איילון נמצאת במקום השביעי עם נתח שוק של כ-7.6%, בהשוואה לנתח שוק של כ-7.9% ברבעון השלישי אשתקד.

אין הבדלים מהותיים במוצר בין החברות השונות הפועלות בתחום זה, והתחרות מתמקדת בתעריף וברמת השירות, בעיקר בעת עשיית הביטוח והטיפול בתביעה.

שיטות החברה להתמודדות עם התחרות

איילון מתמודדת מול מתחריה באמצעות התעריף הדיפרנציאלי המאפשר לה להתחרות על אותם פלחי שוק שלדעתה הם רווחיים, על ידי הצעת מחירים אטרקטיביים, ובאמצעות מוקד הסוכנים שלה והשירותים שהוא מספק. החברה פועלת לשיפור מתמיד ברמת השירות שלה בעיקר בכל הקשור בהתקשרות הביטוחית ובטיפול בתביעות. מחלקת האקטואריה של איילון מבצעת את בדיקות התעריף באופן שוטף ומאפשרת בכך להגיב תוך זמן קצר יחסית לשינויים בשוק.

גורמים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה

הגורמים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה הם שירות למבוטח ולסוכן, ומחיר תחרותי למבוטח.

2.2.2.3 לקוחות

התפלגות הפעילות על פי מאפיינים

לקוחות החברה בענף זה הינם מבוטחים פרטיים ועסקיים וכן קולקטיבים (מעסיקים או ארגונים) ובעלי ציי רכב, לרבות חברות העוסקות בליסינג או השכרה.

התפלגות הלקוחות בענף זה לפי דמי ביטוח ברוטו בשנת 2014 באלפי ש"ח:

אחוזים	סכומים באלפי ש"ח	
42%	215,748	קולקטיבים ומפעלים גדולים
58%	295,708	מבוטחים פרטיים ולקוחות עסקיים קטנים
100%	511,456	סה"כ לשנת 2014

תלות בלקוחות

אין לחברה לקוח אחד בענף זה, אשר הכנסות החברה ממנו מהוות 10% או יותר מסך הכנסות החברה בדוחותיה המאוחדים, ואין לה לקוח אשר אובדנו ישפיע באופן מהותי על התוצאות העסקיות של החברה.

ותק והתמדה של הלקוחות

שיעור החידושים בשנת הדוח עומד על כ-72% במונחי דמי ביטוח שהיו בשנת 2013. פלח הלקוחות המשותף של ביטוח רכב חובה ורכב רכוש עמד בשנת 2014 על כ-74%.

פרטים אודות וותק ולקוחות בביטוחי רכב רכוש במונחי מחזור דמי הביטוח ובאחוזים:

מספר שנות ביטוח (שנות וותק)	דמי ביטוח באלפי ₪	שיעור מסך ההכנסות ב-%
שנת ביטוח ראשונה (ללא וותק)	176,809	35%
שנת ביטוח שנייה (שנת וותק אחת)	122,040	24%
שנת ביטוח שלישית (שתי שנות וותק)	63,688	12%
שלוש שנות וותק ומעלה	148,919	29%
סה"כ	511,456	100%

2.2.3 ענף ג' - ביטוחי חבויות

2.2.3.1 מוצרים ושירותים

ענפי הפעילות העיקריים

ביטוח חבויות (הידוע גם כביטוח אחריות) מכסה את חבות המבוטח בגין נזק שנגרם על ידו, עקב רשלנותו, כלפי צד שלישי על פי דין (למעט ביטוח רכב חובה).
 בכלל זה נמנים המוצרים הבאים: ביטוח חבות מעבידים, ביטוח חבות כלפי צד ג', ביטוח אחריות מקצועית, ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה וביטוח חבות המוצר. בענף זה לא חלו שינויים משמעותיים בשנת הדוח.
 לאילון התמחות וניסיון מיוחדים בענף זה ולכן חלקה היחסי בשוק גבוה מחלקה היחסי בכל ענפי הביטוח הכללי. לעניין שינויים בהיקף הפעילות בענפים אלו וברווחיותם ראה תוצאות הפעילות בסעיף 3.3.1.3.3 בדוח הדירקטוריון.

המוצרים והשירותים העיקריים

- **ביטוח חבות מעבידים** - מטרתו להגן על מעביד מפני חבות שהוא עלול לחוב בה בגין נזק שגרם ברשלנותו לעובד מעובדיו תוך כדי ועקב עבודתו. הכיסוי בפוליסות אלו ניתן מעל לסכומים שבהם נושא המוסד לביטוח לאומי במסגרת טיפולו בנפגעי תאונות עבודה.
- **ביטוח אחריות המוצר** - נועד לכסות נזק לגוף ו/או לרכוש של צד שלישי, לרבות נזק תוצאתי הנובע מהנזק הישיר, שנגרם על ידי מוצר פגום שהמבוטח ייצר, ייבא או סיפק, לאחר שהמוצר יצא מחזקתו של המבוטח, ואשר תביעה בגינו הוגשה לראשונה במהלך תקופת הביטוח, והאירוע הביטוחי עצמו התרחש לאחר התאריך הרטרואקטיבי שנקבע בפוליסה.
- **ביטוח אחריות מקצועית** - נועד לכסות נזק לגוף ו/או לרכוש של צד שלישי ו/או נזק כספי לצד שלישי בגין הפרת חובה מקצועית בתום לב, אשר מקורו במעשה או במחדל המהווים רשלנות, טעות או השמטה של המבוטח במסגרת מקצועו בגינו ניתן הכיסוי בפוליסה, ואשר תביעה בגינו הוגשה לראשונה במהלך תקופת הביטוח, והאירוע הביטוחי בגין אותה רשלנות התרחש לאחר התאריך הרטרואקטיבי הנקוב בפוליסה.

• **ביטוח דירקטורים ונושאי משרה** - נועד לכסות את חבותם החוקית של דירקטורים ונושאי משרה אחרים, עקב מעשה או מחדל, בתום לב מחמת רשלנות, בתוקף היותם נושאי משרה בחברה, אשר תביעה בגינם הוגשה לראשונה במהלך תקופת הביטוח, והאירוע הביטוחי עצמו התרחש לאחר התאריך הרטרואקטיבי שנקבע בפוליסה.

שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשוק

לא חלו בשנת הדוח שינויים מהותיים בחלקה של החברה, והחברה צופה צמיחה מסוימת בתחום החבויות, בעיקר עקב גידול בביטוחי רשויות מקומיות ועיריות, שלהן כיסוי חבויות, צד ג' ואחריות מקצועית.

מוצרים חדשים

לא קיים מוצר מהותי חדש בענף ביטוחי החבויות בשנת הדו"ח. יחד עם זאת מן הראוי לציין תחילת פעילות בתחום אחריות מקצועית רפואית, אולם היקף הפרמיה הצפוי ממוצר זה אינו מהותי, לא בשנת הדוח ולא בשנה הקרובה.

2.2.3.2 תחרות

תנאי התחרות בשוק

בענף ביטוחי החבויות פועלות שש קבוצות ביטוח גדולות - קבוצת כלל, קבוצת מגדל, קבוצת הראל, קבוצת הפניקס, קבוצת מנורה, קבוצת איילון וכן מספר חברות קטנות נוספות. מרבית המבטחים פועלים בענף ביטוחי החבויות הללו באמצעות סוכנים. בהתבסס על נתוני אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון לשנת 2013, קבוצת הראל הייתה המובילה בענף, עם נתח שוק של 29.8%. איילון נמצאת במקום השישי עם נתח שוק של כ-9.5%.

בהתבסס על נתוני אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון לרבעון שלישי בשנת 2014, קבוצת הראל הייתה המובילה בענף, עם נתח שוק של 27.3%. איילון ממוקמת במקום השישי עם נתח שוק של כ-10.8% בהשוואה לנתח שוק של כ-9.7% ברבעון השלישי אשתקד. חלקה של איילון בתחומים מסוימים של תחום ביטוח אחריות מקצועית עולה על חלקה היחסי בשוק הביטוח בכלל וזאת עקב תוכניות ביטוח ייחודיות שפותחו על ידה במהלך השנים: אחריות מקצועית של סוכני ביטוח, של מהנדסים וארכיטקטים וכן של עורכי דין.

שיטות החברה להתמודדות עם התחרות

החברה דוגלת בתחרות ובהשקעת מאמץ בהגדלת תיק ביטוחים אלו, אולם לא בכל מחיר. שיפור הפוליסות המוצעות למבטחים הוא הכלי המרכזי בתחרות וזאת במשולב עם טיפול הוגן ויעיל בתביעות. המוניטין של איילון בתחום מסייע במידה מסוימת בשמירה על רמת פרמיה שתבטיח רווחיות, גם כאשר מתחרים פועלים באגרסיביות.

גורמים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה

המוניטין הצבור של החברה כמתמחה בתחום החבויות יחד עם המקצוענות והקשר הטוב עם מבטחי משנה מאפשרים לחברה לשמור על מעמדה. יחד עם זאת רצונם של מבטחים נוספים להגביר פעילות יכול להשפיע לשלילה על היקף פעילות החברה.

2.2.3.3 לקוחות

התפלגות הפעילות על פי מאפיינים

לקוחות איילון כוללים בין היתר חלק נכבד מחברי לשכת עורכי הדין בישראל, מרבית חברי לשכת סוכני הביטוח בישראל, חלק נכבד מהמהנדסים והאדריכלים בישראל וכן בעלי מקצועות חופשיים אחרים. כן נמנים על לקוחות החברה בענף ביטוחי החבויות גופים עסקיים גדולים.

להלן טבלה המתארת את התפלגות הלקוחות בענפי חבויות אלו לפי דמי ביטוח ברוטו בשנת 2014:

אחוזים	סכומים באלפי ₪	
31%	87,499	קולקטיבים ומפעלים גדולים
69%	195,306	מבוטחים פרטיים ולקוחות עסקים קטנים
100%	282,805	סה"כ

תלות בלקוחות

אין לחברה לקוח אחד בענפים אלו אשר הכנסות החברה ממנו מהוות 10% או יותר מסך הכנסות החברה בדוחותיה המאוחדים, ואין לה לקוח בודד אשר אובדנו ישפיע מהותית על תחום פעילות זה.

2.2.4 ענף ד' - יתר ענפי ביטוח כללי

2.2.4.1 מוצרים ושירותים

ענפי הפעילות העיקריים

פעילות יתר ענפי הביטוח הכללי מתמקדת בשני ענפים עיקריים: ביטוחי רכוש, המיועדים להעניק למבוטח כיסוי כנגד נזק פיזי לרכוש, וביטוחי תאונות אישיות וביטוחי בריאות לטווח קצר. ביטוחי בריאות מוצעים הן כחלק מביטוח חיים (ביטוח מחלות קשות וביטוח סיעודי, המתוארים במסגרת תחום החיסכון לטווח ארוך), והן כחלק מביטוח כללי (מחלות ואשפוז ותאונות אישיות). הסיכונים העיקריים המכוסים בפוליסות הרכוש הינם סיכוני אש, התפוצצות, פריצה/גניבה, רעידת אדמה ונזקי טבע. ביטוחי הרכוש כוללים לעיתים גם כיסוי לנזק תוצאתי (אובדן רווחים) עקב הנזק הפיזי לרכוש.

בנוסף, כאמור כוללים יתר ענפי הביטוח הכללי ביטוחי בריאות, הכוללים ביטוחי בריאות לפרט ולקולקטיבים, ביטוחי שיניים, ביטוח נסיעות לחו"ל וכן ביטוח רפואי לעובדים ושוהים

זרים, והכיסוי ניתן בעיקר למספר קולקטיבים. ביטוחי תאונות אישיות הינם ביטוחים המכסים את המבוטח בגין נזק מתאונות שגרמו לנזק גופני לו עצמו.

כן עוסקת החברה בהיקף קטן ביותר בהוצאת ערבויות. על פי החוק והרישיון שלה, איילון מורשית להוציא ערבויות ביצוע וטיב, והיא נוהגת להוציא מעת לעת ערבויות כאלה, כנגד קבלת בטוחות להבטחת הערבויות.

לאחר תאריך המאזן פנתה החברה לפיקוח בבקשה לקבלת רישיון להנפקת פוליסות בתחום ערבויות על פי חוק מכר דירות. לאחר קבלת הרישיון מתכוונת החברה להתחיל בפעילות זו כן גם תגביר את פעילותה בתחום ערבויות הביצוע. פעילות זו מגובה בביטוח משנה בשיעור גבוה. השפעתה על היקף הפרמיה והרווח בשנה הקרובה אינה צפויה להיות מהותית.

לאחר קבלת הרישיון תחל החברה בפעילות זו וכן גם תגביר את פעילותה בתחום ערבויות הביצוע. פעילות זו מגובה בביטוח משנה בהיקף גבוה.

סוגי הביטוח העיקריים הינם ביטוחים של: דירות לרבות ביטוחי מבנה אגב משכנתא, בתי עסק, ציוד מכני הנדסי, עבודות הקמה, עבודות קבלניות, מטענים בהובלה ימית, וכן ביטוחי בריאות לרבות בגין תאונות אישיות, ביטוח הוצאות משפטיות, עובדים זרים ונסיעות לחו"ל. הכיסוי הביטוחי בענף ביטוח בריאות הינו הבטחת שיפוי או פיצוי למבוטח בגין הוצאות רפואיות במקרים של פגיעה בבריאותו כתוצאה ממחלה או תאונה. מרבית הפוליסות הינן פוליסות לתקופה של שנה למעט פוליסות לנוסעים לחו"ל ועובדים זרים, שהינן לתקופות קצרות יותר.

מאפיינים ייחודיים לענפי יתר הביטוח הכללי

רוב מוצרי החברה בענפי יתר הביטוח הכללי (למעט ביטוחי בריאות) מתאפיינים בפוליסות שנתיות. התביעות בענפי יתר הביטוח הכללי מתגבשות במהירות יחסית, ומשך הזמן בין קרות מקרה הביטוח לסילוק התביעות מסתכם בדרך כלל במספר חודשים מועט.

לענין שינויים בהיקף הפעילות בענפים אלו וברווחיותם, ראה תוצאות הפעילות בסעיף 3.3.1.3.4 בדוח הדירקטוריון.

המוצרים והשירותים העיקריים

המוצרים המשווקים במסגרת זאת הם:

2.2.4.1.1 ביטוחים מקיפים לבית ולעסק:

- פוליסה לביטוח דירות ובתים פרטיים המעניקות מגוון של כיסויים לביטוח המבנה ו/או התכולה, לרבות תכשיטים ודברי ערך של המבוטח, צד ג' וחבות מעבידים.
- פוליסה לביטוח כל הסיכונים – פוליסה לביטוח כל הסיכונים של חפצים שונים.

- פוליסות מגוונות **לעסקים מסוגים שונים** - פוליסות "מטרייה" במסגרתן ניתן מענה למגוון הצרכים הביטוחיים של בתי מלאכה, בתי עסק, **מוסכים, משרדים, מספרות, מכוני יופי ועסקי קוסמטיקה**. פוליסות אלו הינן מודולאריות וניתנות להתאמה עפ"י צרכיו המיוחדים של המבוטח.
- מבוטחים גדולים יותר מקבלים את הפתרונות הביטוחיים שלא באמצעות פוליסת "מטרייה" אלא באמצעות פוליסות פרטניות לכל ענף – מהות הכסוי דומה.

2.2.4.1.2 ביטוחים הנדסיים:

ביטוחים אלה כוללים את הכיסויים הבאים:

- **ביטוחי שבר מכאני ואובדן רווחים כתוצאה משבר מכאני** – בגין נזק פיזי כתוצאה משבר לרכוש המבוטח ובגין נזק תוצאתי שנגרם עקב צמצום במחזור המכירות עקב נזק זה.
- **ביטוח ציוד אלקטרוני** – בגין נזק למערכות המחשב ולציוד ההיקפי כולל אפשרות לכיסוי לתוכנה, למאגרי המידע, לשכירת ציוד חליפי ולהוצאות תפעול מוגדלות, כולל אפשרות ל"גיבוי פלוס" – ביטוח מאגרי מידע ומערכות מחשב כולל נזקים לתוכנה.
- **ביטוח עבודות קבלניות** – מכסה עבודות קבלניות (ביטוח הפרויקט וחבויות הקבלן המבצע הנובעות מביצוע העבודות), ביטוחי הקמה של פרויקטים הנדסיים ואחרים.
- **ביטוח צ.מ.ה** – מכסה אובדן או נזק לכלים מסוג ציוד מכאני הנדסי.

2.2.4.1.3 ביטוחים חקלאיים:

- פוליסות מודולאריות לביטוח חברי **מושבים, בעלי חיים וציוד חקלאי פוליסה לביטוח**.

2.2.4.1.4 ביטוחי בריאות הנכללים במסגרת הביטוח הכללי:

- **CARE 4 U** - לעובדים זרים, הכפופה לצו עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים) (סל שירותי בריאות לעובד), תשס"א-2001, והכוללת גם כיסויים נוספים לתאונות אישיות עד \$10,000.
- **Medical Insurance** - תוכנית לביטוח רפואי לתיירים השוהים בישראל.
- **"נוסעים לחו"ל"** – פוליסה לביטוח נסיעות לחו"ל.
- **ביטוח תאונות אישיות** – מכסה מקרה של נכות צמיתה או זמנית כתוצאה מאירוע תאונתי, פיזי, חיצוני ובלתי צפוי (בהתאם לאמור בפוליסה).
- **ביטוח שיניים** – מכסה טיפולים מסוג משמר, פרטטי ופרודונטי אצל רופא הסכם של החברה או רופא פרטי עפ"י בחירת הלקוח, עפ"י בחירת הלקוח.

שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשוק

לא היו שינויים מהותיים בחלקה של החברה בשנת הדוח ולא צפויים שינויים מהותיים בשנה הבאה.

מוצרים חדשים

לא קיים מוצר מהותי חדש בענפי יתר הביטוח הכללי.

2.2.4.2 תחרות

תנאי התחרות בשוק

על פי חוברת משק הביטוח למחצית הראשונה של שנת 2013 המופקת על ידי ארנסט אנד יאנג, החברה מהווה כ- 8% מכלל שוק הביטוח בו פועלות 6 קבוצות גדולות – הראל, כלל, מגדל, הפניקס, מנורה ואיילון וכן מספר חברות קטנות יותר – ביטוח חקלאי, הכשרת היישוב, איי אי ג'י ושירביט. חברות הביטוח הישיר ושלמה חברה לביטוח פועלות בעיקר בענפי הרכב, רכוש וחובה, תאונות אישיות ובענפי הדירות.

שיטות החברה להתמודדות עם התחרות

ההתמודדות הינה יום יומית כאשר החברה נמדדת בכמה פרמטרים - מחיר, תנאי ביטוח, שרות מהיר בעת עשיית הביטוח וטיפול יעיל והוגן בתביעות. גישה מקצוענית ומתן פתרונות אמיתיים ללקוחות החברה, בשילוב עם רמת שרות גבוהה מסייעים בהתמודדות. הפגנת מדיניות יציבה לאורך שנים מחזקת את אמון הסוכנים בחברה ומסייעת להם לשווק את מוצרי החברה.

גורמים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה

הפגנת היציבות המוזכרת לעיל, הבולטת במיוחד על רקע שינויים מהותיים בחברות המתחרות שהחלו ב- 2014 והשפעתם ניכרת גם ב- 2015 מסייעת לשמירת מעמד החברה ומביאה לגידול שהושג בשנת הדוח. יחד עם זאת, בתחום הבריאות שהינו חלק מענפי הביטוח הכללי לא חל שינוי בהיקף הפעילות.

במקביל, שוקדת החברה על פיתוח תוכניות ביטוח "נישתיות" שכל אחת מהן אינה מהותית בפני עצמה, אבל קיום מספר רב של כאלו מביא למצב בו קל יותר לשמור על לקוח קיים וגם להביא לקוחות חדשים.

פיתוחים שכאלו נותנים תמיכה לסוכני החברה היודעים כי ניתן יהיה למצוא פתרונות ללקוחותיהם ועל ידי כך החברה משמרת את סוכניה ולקוחותיה לאורך זמן.

2.2.4.3 לקוחות

התפלגות הפעילות על פי מאפיינים

לקוחות איילון הינם בעיקרם לקוחות פרטיים. בנוסף, נמנים על לקוחות החברה בענפי יתר הביטוח הכללי קבלנים וחברות בניה ותשתית ומשקים חקלאיים, ובביטוחי בריאות, תאונות אישיות ושיניים - מספר קולקטיבים.

להלן טבלה המתארת את התפלגות הלקוחות בענפי יתר הביטוח הכללי לפי דמי ביטוח ברוטו 2014 באלפי ש"ח:

אחוזים	סכומים באלפי ₪	
36%	152,215	קולקטיבים ומפעלים גדולים
64%	269,292	מבוטחים פרטיים ולקוחות עסקים קטנים
100%	421,507	סה"כ

תלות בלקוחות

אין לחברה לקוח בענף זה שהכנסות החברה ממנו מהוות 10% או יותר מסך הכנסות החברה בדוחותיה המאוחדים, ואין לחברה לקוח אשר אובדנו יביא להשלכות מהותיות על התוצאות העסקיות של החברה.

ותק והתמדה של הלקוחות

שיעור החידושים בביטוחי דירות בשנת הדוח עמד על כ-91% במונחי דמי ביטוח שהיו בשנת 2013.

פרטים אודות ותק לקוחות בביטוחי דירות במונחי מחזור דמי הביטוח ובאחוזים לשנת 2013:

מספר שנות ביטוח (שנות וותק)	דמי ביטוח באלפי ₪	שיעור מסך ההכנסות ב-%
שנת ביטוח ראשונה (ללא וותק)	23,624	23%
שנת ביטוח שנייה (שנת וותק אחת)	13,575	13%
שנת ביטוח שלישית (שתי שנות וותק)	9,462	9%
שלוש שנות וותק ומעלה	55,743	55%
סה"כ	102,404	100%

3. חלק ג' - מידע אודות פעילויות נוספות שלא נכללו בתחומי הפעילות

פעילות בחברה, בסוכנויות ביטוח ובחברות אחרות

פעילותה העיקרית של החברה היא כחברת אחזקות וכנותנת שירותים לקבוצה. פעילותן של החברות האחרות בקבוצה, להוציא איילון ביטוח, אינה מהותית לקבוצה. פרטים אודות הפעילויות המבוצעות באמצעות אותן חברות בנות מובאים להלן.
(האחוזים בסוגריים משקפים את שיעור הבעלות של החברה בתאגידים כאמור).

3.1 מידע אודות פעילות החברות הבנות

3.1.1 איילון ניהול סיכונים רפואיים בע"מ (100%) – מטפלת עבור מבטח בינלאומי גדול בתביעות בענף אחריות

מקצועית של רופאים ועוסקים אחרים בענף הרפואה, אשר בוטחו בישראל, בעבר, על ידי תאגיד ה-MDU. תמורת פעילותה זאת קיבלה חברה זו דמי טיפול.
לאיילון ניהול סיכונים רפואיים שתי חברות בנות –

3.1.1.1 הכי הכי בע"מ (100%) - מפעילה מוקד טלפוני ומספקת שירותים ל"הכי בריא" סוכנות לביטוח ראו סעיף 3.1.3 להלן.

3.1.1.2 קבע סוכנות לביטוח בע"מ (100%) - עוסקת במכירת ביטוח, בעיקר לחברי מועדון "חבר", ושולטת בחברה בת (100%), מועדון "חבר" צרכנות פיננסים והשקעות בע"מ.

3.1.2 גארד יו סוכנות לביטוח בע"מ (100%) – עוסקת בשייוק ביטוח בעיקר לעובדי הקבוצה ובהתאם לצרכיה.

3.1.3 הכי בריא סוכנות לביטוח בע"מ (100%) – משווקת ביטוחי פרט וביטוחי בריאות באמצעות מוקד טלפוני.

3.1.4 איל צבי בע"מ (100%) – חברת התפעול של חניון בבניין שער העיר בירושלים שבבעלותה של איילון ביטוח, ומנהלת מקבצי דיור שנרכשו בשנים האחרונות מכספי הנוסטרו. ניהול המקבצים כולל ניקיון, אחזקה, שמירה וגבייה.

3.1.5 איילון בית השקעות בע"מ (50%), (להלן: "איילון בית השקעות") – מחזיקה (100%) באיילון פתרונות פיננסים (2004) בע"מ ובאיילון קרנות נאמנות בע"מ.

3.1.5.1 איילון פתרונות פיננסים (2004) בע"מ – מנהלת תיקי השקעות אשר נכון לתום תקופת הדוח הינם בהיקף של כ- 6.5 מיליארד ₪, מתוכם כ-52% תיקים של חברות בקבוצת איילון, לעניין השינוי באופן ניהול השקעות קבוצת איילון ראה ביאור 36 לדוחות הכספיים.

3.1.5.2 איילון קרנות נאמנות בע"מ – מנהלת קרנות נאמנות אשר נכון לתום תקופת הדוח הינם בהיקף של כ- 3.8 מיליארד ₪ (כולל קרנות הוסטינג בהיקף של כ- 1.2 מיליארד ₪).

3.1.6 איילון בלו ליסינג בע"מ (100%) – פעלה בשני תחומים: ליסינג מימוני וליסינג תפעולי. בחודש מרץ 2013 מכרה חברה זו את כלל פעילות הליסינג התפעולי שלה לחברה שאינה מקבוצת איילון, ומאותו מועד (לרבות בתקופת הדוח) עיקר פעילותה הינו בליסינג מימוני שנותר וגביית חובות עבר. חברה זו מחזיקה ב-50% ממניות איילון קלרומ בע"מ (יתרת המניות מוחזקות ע"י קלרומ רכב וציד הנדסי בע"מ) אשר פועלת גם כן בתחום הליסינג והשכרות רכב. חלקה של איילון בלו ליסינג ושל איילון קלרומ בע"מ (50%) בשוק הליסינג אינו מהותי. עוד בעניין זה ראו ביאור 7ב(3) בדוחות הכספיים.

3.1.6.1 איילון קלרום בע"מ – פועלת בשלושה תחומים. השכרות רכבים לטווח קצר, השכרות רכבים לטווח

ארוך, והפעלת מוקד למכירת השכרות רכבים בחו"ל. עיקר הפעילות של חברה זו הינו השכרה לטווח קצר לתיירים באמצעות חברת יורפקאר העולמית שאיילון קלרום הינה הזכיינית שלה. בכל תחום הפעילות שלה פועלת איילון קלרום בסביבה תחרותית, כשיתרונותיה היחסיים הם מותג מוביל (יורפקאר), איכות, שירות וסינרגיה בין הפעילויות השונות אותן היא מבצעת. לאיילון קלרום שלושה סניפים: העיקרי פועל בקריית שדה התעופה בסמוך לנתב"ג, ברחוב הירקון בת"א ובצומת הצ'ק פוסט בחיפה. מוקד השכרות הרכבים בחו"ל פועל ממשרדה של איילון קלרום בעמק חפר. הסכם הזיכיון של המותג יורפקאר אמור להסתיים בתחילת חודש אוקטובר 2015. בימים אלו מתקיים מו"מ עם חברת יורופקאר העולמית להארכת הסכם הזיכיון. עוד בעניין זה ראו ביאור 7(ב) בדוחות הכספיים.

3.2 להלן נתונים כספיים על הרווח/ (הפסד) לחברה מפעילויות אלה (באלפי ₪):

2012	2013	2014	
(906)	(4,444)	(2,658)	איילון ניהול סיכונים רפואיים בע"מ (מאוחד) (א)
993	28	(39)	איל צבי בע"מ (ב)
1,948	1,803	(427)	גארד יו סוכנות לביטוח בע"מ (ג)
(4,026)	(337)	(1,313)	איילון בית השקעות בע"מ (ד)
2,027	994	2,358	הכי בריא בע"מ (ה)
(33,168)	(8,313)	(17,467)	איילון בלו ליסינג (ו)
(33,132)	(10,269)	(19,546)	סה"כ

א. הקיטון בהפסד בשנת הדוח לעומת אשתקד נובע מקיטון בהפחתת רכוש אחר בשנת הדוח לעומת אשתקד.

ב. המעבר להפסד בשנת הדוח לעומת רווח אשתקד נובע בעיקר מגידול בהוצאות הנהלה וכלליות.

ג. המעבר להפסד בשנת הדוח לעומת רווח אשתקד נובע מקיטון בהכנסות מעמלות.

ד. הגידול בהפסד בשנת הדוח לעומת אשתקד נובע בעיקר מגידול בהוצאות הנהלה וכלליות.

ה. הגידול ברווח בשנת הדוח לעומת אשתקד נובע בעיקר מגידול בהכנסות מעמלות.

ו. הגידול בהפסד בשנת הדוח לעומת אשתקד נובע בעיקר מהפחתת איילון בלו ליסינג את השקעתה בפעילות איילון קלרום בסך של כ-11.3 מיליון ש"ח בעקבות צמצום בפעילות איילון קלרום בשנת 2014 והיעדר צפי לרווחיות עתידית.

4. חלק ד' - מידע נוסף ברמת כלל החברה

בחלק זה "החברה"-איילון חברה לביטוח בע"מ (אלא אם כן נאמר אחרת).

4.1 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה

פעילות החברה בתחומי פעילותה השונים כפופה להוראות הדין הכללי וכן להוראות דין החלות על כל תחום פעילות. בנוסף לדינים הכלליים, כפופה פעילות החברה בתחומי הביטוח והחיסכון הפנסיוני לדינים ייחודיים החלים על ענפים אלו, כגון: חוק הביטוח, חוק חוזה הביטוח, חוק קופות גמל, חוק הייעוץ הפנסיוני והתקנות שהותקנו על פיהם וכן לפסיקות עקרוניות של בתי המשפט המשפיעות על פעילות הביטוח והחיסכון הפנסיוני בישראל, לרבות לעניין פרשנותם של חוקים ותקנות כאמור. כמו כן, כפופה פעילות הביטוח והחיסכון הפנסיוני בישראל לפיקוח אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. הממונה מוסמך לקבוע הוראות וכללים מנחים.

הוראות הדין הנוהג, תזכירי הצעות החוק וטיטות של תקנות וחוזרים (להלן – "טיטות") המאזכרים להלן הינם רחבים יותר מהפירוט המופיע בדו"ח זה, ואין בפירוט מצומצם זה כדי להוות תיאור של כלל הנושאים המפורטים בהוראות, בתזכירים ובטיטות. בנוסף, המידע בכל הקשור ליישום ו/או להערכות החברה בכל הקשור ליישום טיטות ותזכירים הינו מידע צופה פני עתיד כמוגדר בתחילת דוח זה. כמו כן, בהתאם להוראת הפיקוח מחודש ינואר 2014 בנושא פרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות הכספיים השנתיים, סקירת הוראות הדין שבפרק זה כוללת רק תיאור קצר ביותר של ההוראות המהותיות.

להלן תובא תמצית הוראות דין מהותיות החלות על החברה באופן כללי, ואשר התפרסמו לאחר מועד פרסום הדוח השנתי הקודם:

4.1.1 כללי

הסדרים תחיקתיים בתוקף:

4.1.1.1 בחודש מרס 2014 התפרסם ברשומות חוק חוזה הביטוח (תיקון מס' 6) התשע"ד-2014, על פיו בעילת תביעה של נכות ממחלה או מתאונה (שטרם התיישנה לפי הדין שחל ערב יום תחילת ההוראה), תימנה תקופת ההתיישנות מיום שקמה למבוטח זכות לתבוע תגמולי ביטוח לפי תנאי הפוליסה, ולא מיום שקרה מקרה הביטוח.

4.1.1.2 בחודש אפריל 2014 פרסמה המפקחת חוזר (שהחליף חוזר משנת 2009) בנושא מדיניות תגמול בגופים מוסדיים, בו נקבעו הוראות לעניין תפקידי הדירקטוריון בדיון במדיניות התגמול ובאישורה, תפקידי ועדת התגמול, אישור תגמול לנושא משרה, כללים לנושאים שיוסדרו במדיניות התגמול, בקרה וביקורת אחר יישום מדיניות התגמול וחובות תיעוד ופרסום ביחס למדיניות

התגמול. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 ביולי 2014, והוא יחול הדרגתית על הסכמי תגמול קיימים עד ליום 31 בדצמבר 2016.

4.1.1.3 בחודש אפריל 2014 פרסמה המפקחת מכתב, על פיו על הגופים המוסדיים להיערך ליישום הוראות ה-FATCA (The Foreign Account Tax Compliance Act), ולקבוע מדיניות ונהלים בהתאם.

הוראות אלו נחקקו בקונגרס האמריקאי בשנת 2010, ומטרתן מניעת התחמקות מתשלום מס על ידי ישויות אמריקאיות בעלות חשבונות מחוץ לארצות הברית. בחודש ינואר 2013 פורסמו תקנות סופיות על ידי משרד האוצר ורשות המיסים (IRS) האמריקאיים המספקות הנחיות אופרטיביות ליישום החוק. מועד תחילתן של ההוראות נקבע ליום 1 ביולי 2014. כחלופה הושג בחודש אפריל 2014 הסכם בין משרדי האוצר הישראלי והאמריקאי שנועד לפטור גוף זר, במרבית המקרים, מניכוי מס במקור ומדיווח ישירות ל-IRS. בחודש יולי 2014 פרסם משרד האוצר את הסכם ה-FATCA של ישראל וארה"ב, המסדיר העברת מידע ל-IRS באמצעות רשות המיסים, שתקבל את המידע מהגופים הפיננסיים בישראל, אשר יכלול פרטים אודות חשבונות פיננסיים המוחזקים בישראל בידי אזרחי ותושבי ארה"ב, בידי בעלי "Green Card" או בידי ישות משפטית שלאמריקאים יש בה החזקה מהותית. המועד הראשון להעברת המידע לארה"ב על פי ההסכם הוא 30 בספטמבר 2015, והיא תכלול נתונים לגבי מחזיקי חשבונות אמריקאיים והיתרות בחשבונותיהם לסוף שנת 2014.

4.1.1.4 בחודש נובמבר 2014 פרסמה המפקחת חוזר בו מפורטות הוראות להתקשרות גופים מוסדיים, סוכנים ובעלי רישיון עם גופים חיצוניים בקשר לשיווק או מכירת מוצרי ביטוח שאינם קבוצתיים.

4.1.1.5 בחודש דצמבר 2014 פורסם ברשומות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה) התשע"ה-2014, אשר במסגרתו עודכנו ההוראות הנוגעות להנהגת תכנית ביטוח או שינוי בה, כולל לעניין זכותו של המפקח להורות על הפסקת הנהגת תכנית ביטוח או ביצוע שינוי בה. תחילתו של החוק ביום 1.1.15.

4.1.1.6 בחודש ינואר 2015 פרסמה המפקחת חוזר בנושא עדכון הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים של חברות ביטוח בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS) המעדכן את מבנה הגילוי בדוחות כספיים שנתיים של חברות ביטוח, כמפורט בנספח לחוזר, וכן קובע דרישת דיווח מיידי למפקח במקרה של גילוי טעות מהותית בדוחות הכספיים.

טיוטות והצעות להסדרים תחיקתיים:

4.1.1.7 בנוסף לאמור לעיל בסעיף 4.1.1.3, בחודש אפריל 2014 פורסם תזכיר חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון) התשע"ד-2014, המציע להסמיך את שר האוצר להתקין תקנות לזיהוי בעלים של חשבונות המופקדים במוסדות פיננסיים, כולל חברות ביטוח, בנוסף לזיהוי שנעשה לפי חוק איסור הלבנת הון, כדי שישראל תוכל לעמוד בהתחייבויותיה לפי הסכמים בינלאומיים שהיא עתידה לחתום עליהם, ובפרט לעניין הסכם עם ארה"ב ליישום FATCA וחתימה על האמנה הרב-צדדית לחילופי מידע בנושא מיסוי בינלאומי של ארגון OECD.

4.1.1.8 בנוסף למתואר בסעיף 4.1.1.2 לעיל, בחודש יולי 2014 פורסמה הצעת חוק תגמול נושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג) התשע"ד-2014, הכוללת הוראות לאישור עלות שכר של מעל 3.5 מיליון ש"ח לשנה, וכן קביעה כי בבירור הכנסה החייבת במס, לא יותרו ניכויים בשל עלות שכר שמעבר ל-3.5 מיליון ש"ח. מוצע כי תחילתו של החוק לעניין אישורי תגמול חדשים תהיה מיום פרסומו, ולעניין תגמול שאושר לפני פרסום החוק, לאחר שנה מיום הפרסום. לעניין הוראות המס שבתזכיר החוק, מוצע כי תחילתן תהיה מיום 1 בינואר 2015. על פי מכתב מהמפקחת מחודש יוני 2014 שנלווה לתזכיר החוק בנושא, מצופה מגוף מוסדי להתייחס לעלות השכר המירבית הנ"ל בעת גיבוש מדיניות התגמול, וכן מצופה שתהיה התייחסות לכך באישורי תגמול במסגרת חובת גוף מוסדי להצביע באספות כלליות של גופים פיננסיים בהם יש לגוף המוסדי זכות הצבעה.

4.1.1.9 בחודש ספטמבר 2014 התפרסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות), התשע"ד-2014, על פיה ניתן יהיה לתגמל סוכני ביטוח רק בתגמול כספי, יופסק התגמול לסוכן במקרה של פטירת עמית או ניתוק הקשר עמו, יאסר תשלום עמלות לשני סוכנים במקביל, לא תשולם עמלה בקשר עם גובה דמי הניהול שמשלם הלקוח ותוגבל האפשרות לשלם לסוכנים עמלת יעד.

בחודש ינואר 2015 פרסמה המפקחת עמדת ממונה בנושא תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון, על פיה נוהג לשלם לבעלי רישיון דמי עמילות שנגזרים מדמי הניהול שמשלם העמית או המבוטח מעודד בעלי רישיון להציע ללקוחות מוצרים בדמי ניהול גבוהים יותר, ולכן הוא פסול, הואיל ואינו עולה בקנה אחד עם חובת הנאמנות שמוטלת הן על הגופים המוסדיים והן על בעלי הרישיונות. במענה לפניית התאחדות חברות הביטוח בנושא, השיבה המפקחת כי אין בכוונתה להפעיל את סמכות האכיפה הנתונה לה ביחס ללקוחות שצורפו לפני פרסום העמדה, ואף לא ביחס לתקופה הסמוכה לאחר פרסומה. החברה

בוחנת את השלכותיה האפשריות של העמדה ודרכי התמודדות יחד עם התאחדות חברות הביטוח.

4.1.1.10 בחודש נובמבר 2014 פורסמו טיוטה לתיקון תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (אגרות), תשמ"ד-1984 וטיטה לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (אגרה שנתית לחברה מנהלת), התשס"ז-2007, בהן מוצע להעלות באופן מהותי את סכום האגרה אותה משלמים גופים מוסדיים. תשלום האגרה שמבטחים ישלמו עבור כל ענף בו הם פועלים יהיה בהתאם להיקף הנכסים המנוהלים על ידם, וכן חברה מנהלת של קופת גמל ושל קרן פנסיה תשלם אגרה בהתאם להיקף הנכסים שבניהולה. כמו כן, נקבע כי האגרה המינימלית תהיה בסך 60,000 ש"ח לענף ביטוח וכן לחברה מנהלת.

4.1.1.11 בחודש נובמבר 2014 פרסמה המפקחת טיוטת מתווה ליישום משטר כושר פירעון חדש מבוסס סולבנסי 2, על פי לוחות הזמנים המעודכנים ליישום הדירקטיבה באיחוד האירופי, כפי שפורסמו על ידי EIOPA, שיהוו בסיס לתהליך היישום בישראל. על פי הדירקטיבה אומניבוס 2, המעדכנת את הדירקטיבה סולבנסי 2, ואשר אושרה בפרלמנט האירופי בחודש מרס 2014, יישום הדירקטיבה באירופה יהיה בתחילת 2016.

4.1.1.12 בחודש דצמבר 2014 פרסמה המפקחת טיוטת חוזר בנושא הצטרפות לתכניות ביטוח, הכוללת הוראות להסדרת התנהלות חברות ביטוח וסוכני ביטוח בעת צירוף לתכנית ביטוח, כולל חובת התאמת הביטוח לצרכי המועמד לביטוח, הוראות לעניין שיווק ביטוח באופן יזום, מסירת מידע מהותי טרם צירוף לביטוח, מסירת מידע רלוונטי לאחר צירוף לתכנית וחובות תיעוד ובקרה.

הוראות הטיטה מתייחסות לביטוחי רכב חובה ורכוש, דירות ובתי עסק, אחריות כלפי צד שלישי, אובדן רכוש, בריאות למעט נסיעות לחו"ל ועובדים זרים, תאונות אישיות וביטוח חיים ואובדן כושר עבודה שנמכרו שלא אגב חיסכון פנסיוני.

4.1.1.13 בחודש ינואר 2015 פרסמה המפקחת טיוטת חוזר הוראות לניסוח תכניות ביטוח, המעדכנת את הליך ניסוח תכניות ביטוח, כהמשך למסמך העקרונות לניסוח תכניות ביטוח שפורסם ביולי 2013, וכוללת דוגמאות להוראות שיש לכלול והוראות שאין לכלול בתכנית ביטוח. ההוראות רלוונטיות לכל התכניות בביטוח בריאות, חיים ואלמנטרי.

4.1.2 תחום פעילות א' - ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך

רקע כללי

לעניין רקע כללי לתחום – ראה סעיף 2.1 לעיל.

מידע כללי נוסף בענף ביטוח חיים

להלן סקירה קצרה של הוראות לעניין פוליסות וקופות וקרנות של החברה ובנותיה, כאשר פוליסות וקופות אלו תקפות גם כיום:

- עד שנת 1990 מרבית הפוליסות הכוללות מרכיב חסכון שנמכרו בענף היו מגובות באג"ח ח"ץ, והפוליסות החדשות שנמכרו לאחר מכן הן פוליסות משתתפות ברווחי השקעה (פוליסות תלויות תשואה) ללא הבטחת תשואה. תיק ההשקעות בו מושקעים כספי הפוליסות תלויות התשואה כולל בין השאר מגוון השקעות באג"ח (סחירות ושאין סחירות), מניות, הלוואות ונדל"ן מניב, הכול לפי תקנות ההשקעה.
- בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת 2000), התש"ס - 1999 (להלן: "חוק ההסדרים 2000") נכללו מספר שינויים בפקודת מס הכנסה, אשר שינו באופן מהותי חלק מההסדרים לגבי תנאי החיסכון ארוך הטווח לגיל פרישה באפיקי החיסכון השונים:

▪ לגבי הפקדות בפוליסות קצבה המבוצעות החל מ- 1.1.2000, בוטל הפטור ממס על כספים שישולמו על ידי קופת גמל לקצבה שלא בדרך של קצבה, לגבי עובדים שפרשו לאחר ה - 1.1.2000 בוטל הפטור הנוסף שחל על כספי פיצויים שעמדו לזכותם בקופות גמל לקצבה עד תקרת ההכנסה המזכה, ואשר יועדו לצורך תשלום קצבה בעתיד.

▪ עם כניסת חוק ההסדרים לתוקף בשנת 2000 החלה איילון לשווק תוכניות ביטוח מנהלים מסוג "עדיף הוני" שהותאמו להוראות חוק זה ולהוראות הפיקוח. בסוף שנת 1999, לקראת כניסת חוק ההסדרים 2000 לתוקף, אפשרה איילון למעבידים ולמבוטחים בעלי פוליסות ביטוח מסוג קצבה להחיל נספח הוני על הפוליסות, אשר אפשר למבוטח, על פי בחירתו, ליהנות מהטבות המס בגין כספים המיועדים להון, ללא פגיעה בפוליסה שלו וללא צורך בפתיחת פוליסה הונית חדשה. הנספח ההוני האמור לעיל התייתר החל מיום 1.1.2008.

- עפ"י החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 132), התשס"ב – 2002, המס על כספי קופות גמל ותוכניות ביטוח חיים לתגמולים חל על מרכיב התשואה הריאלית בגין הצבירה של הפקדות לחיסכון, וזאת החל מיום 1.1.2003. שיעור המס על הפקדות עד 31.12.2005 היה 15% והועלה ל-20% לגבי הפקדות מיום 1.1.2006. בעקבות תיקון מס 3 לחוק קופות גמל מינואר 2008, בוטל המס על קופות ביטוח הונית וקופות גמל, והוא נשאר לגבי תוכניות חיסכון פרטיות.

- בחודש מרץ 2003 פורסמו תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשס"ג – 2003, הכוללות בין היתר הוראות בקשר להפרדת מרכיב הריסק ומרכיב החיסכון בפוליסות לצורך קביעת החלק החייב במס. הוראות אלה נכנסו לתוקפן ביום 1.1.2004.
- בהתאם, בשנת 2004 נכנסו לתוקפם שינויים בתוכניות ביטוחי חיים הכוללות מרכיב חיסכון, ששווקו החל מאותו מועד כדלקמן: הוחלה חובה להפריד ולהציג באופן ברור בפוליסה את ארבעת מרכיבי דמי הביטוח: חיסכון, כיסוי ביטוחי (סיכון), דמי ניהול והוצאות, נקבע כי דמי הניהול הנגזרים מהצבירה יהיו בשיעור קבוע מירבי אשר אינו תלוי בתוצאות ההשקעות. הוקטן והוגבל מרכיב דמי הניהול הנגזר מהפרמיה, נקבעו קנסות מרביים למקרה של משיכת כספים מוקדמת מהתוכנית, ונקבעה דרישת הון מלאה בשל הוצאות נדחות בגין תוכניות חדשות וכן הוגדלה דרישת ההון בשל הוצאות רכישה נדחות (DAC) הקשורות להפקדות לתכניות ביטוח חיים ישנות המבוצעות החל מ-1.1.2005.
- עוד החליט המפקח על הביטוח כי בפוליסות המופקות החל מיום 1.1.2004 יוקטן מרכיב הפרמיה בביטוח חיים המיועד לכיסוי הוצאות ורווח.
- בנייר עמדה מהמפקח, בתוקף החל מחודשים אפריל-יולי 2007, כלולות הנחיות שעיקרן: איסור על גביית קנסות הן לעניין העברת כספים בין קופות גמל והן לעניין משיכת כספים, לרבות בפוליסות שאינן מוכרות כקופת ביטוח, בוטל מעמדו של המעביד כבעל פוליסה, הופסק שיווקן של תוכניות ביטוח שכללו בונס התמדה, תקופת הביטוח בגין החיסכון והכיסויים הביטוחיים ותקופת תשלומי תגמולי הביטוח במקרה של אובדן כושר עבודה תהייה זהות והן תמשכנה לפחות עד הגיע המבוטח לגיל 60, איסור על גביית תשלומים מלבד דמי ניהול מפרמיה או מצבירה, חיוב לכלול בתוכניות הביטוח הנחיות בנושאים שונים שפורטו בנייר העמדה, לרבות מתוך ההסדר התחיקתי, משלוח דיווחים שונים ודרך הצגת מקדמי הקצבה, וכן נקבעו הוראות המסדירות את הכללים שיחולו במקרה של קבלת דמי הביטוח לפני הוצאת הפוליסה וכו'.
- חברות הביטוח (ובכללן החברה) התאימו את תוכניות הביטוח הרלוונטיות להוראות נייר העמדה.
- לעניין שינויים בעקבות תיקון 3 לחוק קופות גמל – ראה בהמשך.
- בשנים 2003 ו-2004 בוצעה רפורמה נוספת בקרנות הפנסיה, במסגרתה הופסקה הנפקתן של אג"ח מיועדות לקרנות הפנסיה המקיפות (הוותיקות והחדשות), עד אשר שיעור האג"ח המיועדות של הקרנות כאמור ירד ל- 30% מסך נכסיהן לכל היותר. מאותו מועד הונפקו לקרנות הפנסיה הנ"ל אג"ח מיועדות לכיסוי של עד 30% מנכסיהן, הנושאות ריבית בשיעור של 4.86%. יתרת הנכסים מושקעת בהשקעות חופשיות, בהתאם לתקנות קופות גמל ולתקנות ההשקעה החדשות.
- קרן פנסיה חדשה מקיפה וקרן פנסיה חדשה כללית פועלות, בין היתר, על בסיס חוזרי המפקח שפורסמו מעת לעת, כאשר הנוסח המקיף האחרון פורסם במסגרת קודקס הרגולציה בפרק בנושא "הוראות ספציפיות לקרן פנסיה" בשנת 2013.

- החל משנת 2005 נעשו ע"י איילון פנסיה ומגן (שבשנת 2013 מוזגו לתוך איילון פנסיה וגמל) מספר פעולות אשר השפיעו ועשויות להשפיע על תחום פעילות זה, ובהן השלמת המעבר מקרן זכויות לקרן תשואה – שינוי התקנון, אישורו, הרחבת מגוון המסלולים, התאמת מערכות המחשוב לתקנונים החדשים כאמור לעיל, והמשך תהליך פתיחת השוק הפנסיוני לתחרות.

תיקון מספר 3 לחוק קופות גמל

קובע את העקרונות הבאים: כל כספי החיסכון שהופקדו מינואר 2008 ואילך מופקדים בקופת גמל לקצבה; האחדת כללי המיסוי שחלים על המוצרים הפנסיוניים; מתן האפשרות למבוטח/עמית לקבל החלטה באשר לכספי החיסכון בסמוך לגיל הפרישה, לאחר שיובטח סכום קצבה מזערי; יצירת שני סוגים של קופות גמל: קופת גמל משלמת לקצבה – קופת גמל לקצבה שניתן למשוך ממנה כספים, וקופת גמל לא משלמת לקצבה – קופת גמל לקצבה שלא ניתן למשוך ממנה כספים, למעט כספים ממרכיב הפיצויים, אלא באמצעות העברתם לקופת גמל משלמת לקצבה; ביטול היכולת לפתוח חשבונות חדשים בקופה מרכזית לפיצויים ומתן אפשרות להפקיד כספים רק בגין עמיתים קיימים (החל מינואר 2011 הופסקה האפשרות להפקיד כספים חדשים לקופות מרכזיות לפיצויים); קביעה שכל מוצרי החיסכון הפנסיוני מזכים את החוסכים בשיעור זיכוי מס אחיד בגין הפקדות לכל המסלולים - 35%.

בהמשך לתיקון מספר 3, פרסם המפקח מספר הוראות שעה המסדירות לתקופת ביניים את ההפקדות של מעבידים למרכיב הפיצויים ולמרכיב התגמולים.

על כספים שנצברו בקופות אלה עד ליום 31 בדצמבר 2007 חלים הכללים שחלו טרום התיקון. לגבי הפקדות חדשות, החל משנת 2008 לא מאושרת פעילותן של קופות ביטוח הונית, קופות גמל לתגמולים או קופות גמל אישיות לפיצויים במתכונת הקודמת, ובמקומן מאושרות קופות גמל משלמות או לא משלמות לקצבה בלבד, בהתאם לחלוקה המתוארת לעיל.

תיקון מספר 5 לחוק קופות גמל

קובע את העקרונות הבאים: חברה מנהלת תוכל לעסוק בעיסוק אחר, כל עוד הינו רלוונטי למוצר הפנסיוני ומוסדר בחוק הפיקוח ובחוק הייעוץ הפנסיוני, בכפוף לאישור המפקח על הביטוח. הכוונה היא בעיקר להתיר לחברה מנהלת קופות גמל לשווק ביטוחים נלווים לצד קופות הגמל, ובכך להגביר את התחרותיות של שוק קופות הגמל כשוק תחליפי לקרנות הפנסיה וקופות הביטוח (ראה בנוסף התייחסות לתקנות כיסויים בקופות גמל להלן).

- כספי תגמולים ופיצויים שהופקדו לפני שנת 2008 יכולים להיות מועברים גם לקופות גמל אחרות באופן שהאישור לגבי אותם כספים יחול בקופה שאליה מועברים הכספים.
- ניתן להתחשב בכל סכומי הקצבה להם זכאי העמית, לרבות פנסיה תקציבית, לעניין קביעת סכום הקצבה המזערי כמוגדר בתיקון 3 לעיל.
- נקבעו תנאים המאפשרים משיכת כספים ישירות מקופה לא משלמת לקצבה ותנאים המאפשרים היוון עד 25% מהקצבה למשך 5 שנים.

ייעוץ ושיווק פנסיוני

- בחוק הייעוץ הפנסיוני נקבעו הוראות מפורטות לעניין הסדרת הייעוץ והשיווק ודרכי ההפצה של המוצר הפנסיוני והמוצר הפנסיוני והמגבלות לגביהם, וכן הוראות לעניין הפרדה בין מרכיב הייעוץ לבין השיווק שלהם. ההבחנה בין יועץ למשווק מבוססת על כך של"משווק" יש "זיקה" למוצר פנסיוני, בעוד "יועץ" הינו אובייקטיבי.
- עוד נקבעו הוראות לעניין הפיקוח על בעל רישיון, לרבות סמכות המפקח להוציא הוראות לניהול תקין ושמירה על עסקי מבטחים, וכן הוראות המקנות למפקח סמכות להטיל עיצומים וקנסות אזרחיים, לרבות סנקציות פליליות.
- מכוח הוראות חוק הפיקוח וחוק הייעוץ הפנסיוני הותקנו תקנות לעניין רישיון, הכשרה, התמחות ובחינות של סוכני ביטוח, יועצים פנסיונים וסוכני שיווק פנסיונים, לרבות תקנות לעניין פטור ליועצים ולמשווקים שעסקו בתחום הפנסיוני לפני פרסום החוק.
- בתיקון מספר 3 לחוק קופות הגמל ובחוזרים שפרסם המפקח הוכנסו תיקונים לחוק הייעוץ הפנסיוני ונקבעו כללים הנוגעים למערכת היחסים בין היועץ/הסוכן הפנסיוני ובין הגוף המוסדי והלקוח, לרבות חובת קיום הסכם בכתב בין היועץ/המשווק ללקוח, שבין תנאיו חיוב היועץ הפנסיוני או סוכן הביטוח הפנסיוני לפעול בתנאים הקבועים בסעיף 30 לחוק הפיקוח, והחלה של הוראות חוק הפיקוח וחוק חוזה הביטוח, החלות על סוכן ביטוח ועל עיסוק בתיאור, גם על ביצוע עסקה לפי חוק הייעוץ הפנסיוני.
- חוזר שפרסם המפקח מפרט, בין היתר, את אופן עריכת מסמך ההנמקה שעל בעל רישיון למסור ללקוח בעת מתן המלצה לרכישת מוצר פנסיוני, את המידע שיש לכלול בו ואת משך הזמן בו על בעל הרישיון לשמור העתק ממסמך ההנמקה.
- בעקבות החקיקה בעניין זה הפכו הבנקים מיצרנים ששיווקו את המוצרים של עצמם לערוצי הפצה שאמורים לשווק את כלל המוצרים הפנסיוניים, והוטלו בחקיקה מגבלות על כניסתם לתחום ההפצה של המוצרים הפנסיוניים. פעילות הבנקים כיועצי/משווקי מוצרים פנסיוניים באה לידי ביטוי בעיקר בתחום הגמל וההשתלמות, באופן שולי בתחום הפנסיה ועדיין לא באה לידי ביטוי בתחום ביטוח החיים. בפעילות זו קיים פוטנציאל לנגוס בערוצי השיווק הקיימים, אך בשלב זה, טרם מומש הפוטנציאל ואינו מורגש באופן משמעותי בתחומי הפעילות של החברה.
- כחלק מהיערכותה של החברה לשינויים בתחום השיווק, ההפצה והייעוץ של מוצרים פנסיוניים, רכשה החברה בסוף שנת 2004 את איילון נאמנים סוכנות לביטוח בע"מ שהינה סוכנות לניהול הסדרים פנסיוניים.
- החברה הבת, איילון פנסיה וגמל בע"מ חתמה על הסכמי הפצה עם תאגידים בנקאיים (ראה סעיף 2.1.2. לעיל) ובנוסף נחתם הסכם על הקמת מסלול פנסיה ייחודי עם בית ההשקעות הדס ארזים.

רפורמת הניוד

בשנת 2008 פורסמו תקנות וחוזר המרחיבים את אפשרות נידוד כספי החיסכון הפנסיוני, ומאפשרים לעמיתים להעביר בכל עת כספים מכל סוגי קופות הגמל לקצבה וכן מקופות גמל הונית (קופת תגמולים, קופת פיצויים וקרן השתלמות) לקופת גמל לקצבה או לקופה הונית, בהתאם לתנאים שנקבעו בתקנות. לא ניתן להעביר כספים מקופת גמל לקצבה לקופת גמל הונית. בתחום זה נקבעו בין השאר העקרונות הבאים: הוותק בקופה המקבלת לצרכי מס ייקבע בהתאם לוותק בקופה המעבירה, העברת כספי החיסכון לקרן פנסיה חדשה מקיפה הזכאית לאגרות חוב מיועדות תיעשה בכפוף לתקרת ההפקדה החודשית לאותה קרן כפי שנקבעה בתקנות, לא ניתן להעביר כספי פיצויים לקופת גמל לקצבה, אלא אם כן מולאה מכסת התגמולים שנקבעה בתקנות, העברת כספים בין קופות גמל שאינן לקצבה מותרת רק בין קופות גמל לאותה מטרה, הותרה העברת כספים בין קופה מרכזית לדמי מחלה לקופה מרכזית לפיצויים, ומקופה אישית לפיצויים לקופת גמל לתגמולים, מעמדו של העמית בקופה המקבלת יהיה כמעמדו בקופה המעבירה ולפי מרכיבי החשבון בקופה המעבירה (למעט בהעברה מקופת גמל אישית לפיצויים לקופת גמל לתגמולים או בהעברה אחרת שאישר הממונה), נקבעו מקרים בהם לא ניתן לבצע העברת כספים, כגון במקרה של קבלת תשלומי פנסיית זקנה, הלוואה קיימת, הגשת בקשה או זכאות לקבלת פנסיית נכות, פטירת העמית טרם המועד הקובע ועוד, נקבע המועד בו הקופה המעבירה מפסיקה לשאת באחריות הביטוחית בשל העמית העובר ואחריות זו עוברת לקופה המקבלת. על הקופה המעבירה לשלם את תגמולי הביטוח בגין מקרי ביטוח המכוסים על ידיה שאירעו לפני המועד הקובע, כפי שהוגדר בתקנות, ואילו על הקופה המקבלת לשלם את תגמולי הביטוח בגין מקרי ביטוח המכוסים על ידיה שאירעו במועד הקובע או לאחריו, נקבעו כללים למקרה בו עמית העביר לקופה המקבלת רק חלק מהכספים בחשבונו בקופה המעבירה ובחר להמשיך ולרכוש כיסוי ביטוחי בקופה המעבירה, נקבע ככלל (למעט חריגים המפורטים בתקנות) שהעברת הכספים לקופה המקבלת תיעשה בתוך 20 ימי עסקים מיום שהוגשה בקשת ההעברה לקופת המעבירה, אלא אם בוטלה הבקשה, לרבות על ידי העמית, והכול בהתאם לאופן המפורט בהוראות הממונה. עוד נקבע כי לעמית מוקצבים שמונה עשר ימי עסקים לביטול הבקשה כאמור, נקבעו הוראות לעניין הפיצוי שיש לשלם בגין איחור בהעברת הכספים, העברת הכספים תתבצע בין הגופים המנהלים בלבד ובמזומן, אלא אם הוסכם על העברה של נכסים אחרים, פורסמו חוזרים של הפיקוח בנושא הניוד ובדבר מבנה אחיד להעברת מידע בין הגופים השונים, מבנה נתונים בהעברה, שיטת קידוד למוצרי החיסכון הפנסיוני השונים בשוק, יצירת פרוטוקול תקשורת אחיד בין כל היצרנים, הטפסים שיש למלא בעת העברה, נקבע כי ניתן לנייד בין חברות הביטוח פוליסות ביטוח חיים המגלמות הבטחת תוחלת חיים למוצר דומה עד תום שנת 2013, בתנאי שהיקף הניוד לא יעלה על 75 מיליון ₪ בשנת 2013. החל משנת 2014, ניתן לנייד רק למוצר שאינו מגלם הבטחת תוחלת חיים, למעט מבטחים שבעת ההצטרפות לביטוח גילם עולה על 60 שנה, ועוד.

ההוראות הנ"ל חייבו את הגופים המוסדיים, ובכללם החברה ובנותיה, להיערך בהתאם, לרבות לצורך התאמת מערכות המידע שלהן.

מערכת סליקה פנסיונית מרכזית

בחודש במרץ 2012 פרסם הממונה חוזר בדבר חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית (להלן - "המסלקה הפנסיונית"). במכרז שקיים משרד האוצר נבחרה חברת נס טכנולוגיות בע"מ להיות המפעיל של המסלקה הפנסיונית. פעילות המסלקה עולה לאוויר בשלבים והחברה מתאימה את מערכות המידע לדרישות החוזר ופועלת באופן שוטף מול המסלקה הפנסיונית.

החוזר קבע את הפעולות שיבוצעו באמצעות המסלקה הפנסיונית לרבות:

טיפול בכל בקשה לקבלת מידע, לרבות קבלת מידע באופן שוטף, בקשות לביצוע פעולות בחשבון עמית/מבוטח, מינוי משווק ויועץ פנסיוני לעמית/מבוטח, קבלת הוראות לפיצול כספים ממעסיקים וסוכנים.

משתמש יישא בדמי שימוש במסלקה הפנסיונית בהתאם לתעריף שנקבע על ידי נס טכנולוגיות בע"מ במסגרת המכרז, כאשר הגופים המוסדיים נושאים בעלות קבועה, בנוסף לדמי השימוש השוטפים עבור פעולות.

פרסום מידע השוואתי על מוצרי החיסכון הפנסיוני ועל היצרנים בשוק

באתר משרד האוצר מפורסמים המכשירים "גמל נט", "פנסיה נט" ו"ביטוח נט" שבאמצעותם ניתן לבצע השוואה לגבי מספר פרמטרים בין קופות גמל, קרנות פנסיה ופוליסות ביטוח חיים, בהתאמה. במערכות אלו ניתן להפיק גם דוחות ניהוליים.

בנוסף, קיימת מערכת שמשווה דוחות כספיים הנגזרים מהדיווחים של חברות הביטוח למפקח. כמו כן, מוסיף האוצר עדכונים והשוואות בין תכניות ביטוח, פנסיה וגמל והשוואות המוצרים אצל היצרנים השונים.

פנסיית חובה

ביולי 2007 נחתם הסכם קיבוצי כללי בין לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים בשם הארגונים שפורטו בהסכם ובין הסתדרות העובדים הכללית החדשה, שהיא הגוף המייצג באותם ארגונים ("הסכם פנסיית חובה") בעקבותיו נחתם צו הרחבה לביטוח פנסיוני מקיף במשק לפי חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957 שנכנס לתוקף החל מיום 1 בינואר 2008 ("צו ההרחבה") ואשר הרחיב את תחולתן של הוראות הסכם פנסיית חובה על כל העובדים והמעבידים בישראל, כך שחובת עריכת ביטוח פנסיוני מקיף חלה לגבי כלל השכירים במשק על פי התנאים המפורטים בצו.

צו ההרחבה הוביל להצטרפותם של מאות אלפי עמיתים חדשים לקרנות הפנסיה המקיפות, החל משנת 2008 ועד וכולל שנת הדוח, וחיזק את הדומיננטיות של המוצר בתחום החיסכון לטווח ארוך. יישום הדין בעניין פנסיית החובה כאמור תרם גם הוא לגידול בהיקף פעילות קבוצת איילון בעיקר בתחום הפנסיה.

מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים

לאור נייר עמדה וחוזר שפרסם המפקח בשלהי תקופת הדוח הקודמת ולפיהם ניתן להבטיח מקדמי תוחלת חיים רק למי שמצטרף לאחר גיל 60 לתכנית ביטוח, פעלה החברה לאישור תוכניות ביטוח חדשות ששיווקן החל בינואר 2013. כתוצאה מהסרת מקדם הקצבה המובטח מפוליסות הביטוח, קטן בשנת 2014 היקף העסקים החדשים בביטוחי מנהלים ותגמולים לעצמאיים וגדל היקף העסקים החדשים בפנסיה מקיפה. החברה מעריכה שמגמה זאת תימשך עקב הפסקת אפשרות הנידוד של פוליסות הכוללות מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים החל בשנת 2014, ככל שמגבלה זו לא תוסר.

דמי ניהול מרביים במוצרי החיסכון הפנסיוני

בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול) תשע"ב - 2012 נקבע, בין היתר, כדלקמן:

- חברה מנהלת של קופות גמל רשאית לגבות דמי ניהול בשיעור של עד 1.05% לשנה מהיתרה הצבורה, ועד 4% מההפקדות. כהוראת שעה, במהלך שנת 2013, חברה מנהלת של קופות גמל או קרן חדשה כללית יכולה הייתה לגבות דמי ניהול של עד 1.1% לשנה מהצבירה. הוראה זו מתייחסת לכל עמית קופות הגמל שבניהול החברה הבת.
- חברת ביטוח רשאית לגבות בפוליסות חסכון לשכירים ועצמאיים הנמכרות החל מחודש ינואר 2013 דמי ניהול בשיעור של עד 1.05% לשנה מהיתרה הצבורה, עד 4% מההפקדות ועד 0.6% מהצבירה לגבי עמית המקבל קצבה. כהוראת שעה, במהלך שנת 2013, חברת ביטוח יכולה הייתה לגבות דמי ניהול של עד 1.1% לשנה מהצבירה.
- לגבי קרנות השתלמות, קופת גמל בניהול אישי, קופת גמל מרכזית, וקופת גמל לדמי מחלה, לחופשה או למטרה אחרת, רשאית חברה מנהלת לגבות דמי ניהול בשיעור של עד 2% מהצבירה לשנה.
- חברה מנהלת של קרן חדשה מקיפה רשאית לגבות עד 0.5% מהצבירה ועד 6% מההפקדות.
- בגין מנותקי קשר, כהגדרתם על פי התקנות בנושא זה, מותר לגבות דמי ניהול בשיעור שלא יעלה על 0.3% מהצבירה.

כיסויים ביטוחיים בקופות הגמל

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופות גמל) התשע"ג-2012 מאפשרות לחברה מנהלת לרכוש עבור עמיתה כיסויים ביטוחיים לאריכות ימים, לסיכוני מוות, לסיכוני נכות ולשחרור מתשלום, וקובעות תנאים לכיסוי ביטוחי, הוראות בדבר שמירת כיסוי ביטוחי במקרה של סיום תקופת ההפקדות או משיכה והוראות לעניין דמי הביטוח. במהלך שנת 2014 התקשרה החברה עם חברה מנהלת של קופות גמל לצורך שיווק כיסויים ביטוחיים לעמיתה בהתאם לתקנות אלו.

השפעת הרפורמות והשינויים על התחום

התוצאה הכוללת של הרפורמות בתחום ביטוח החיים והחיסכון ארוך הטווח הינה שינוי מהותי של השוק מבחינת המוצרים המוצעים בו, התחליפיות בין המוצרים ויכולת הניוד של הלקוחות ביניהם, ההיקף הפוטנציאלי של השוק, אופני השיווק של המוצרים ומגוון השחקנים בתחומי השיווק וההפצה שלהם.

מוקדם להעריך את מלוא ההשפעות של הרפורמות על המשתנים הנ"ל, במיוחד לאורך זמן, מאחר שמצד אחד יש ברפורמות כדי להגביר את התחרות בשוק, כאשר הבידול מושפע מהתשוואות על ההשקעות, מדמי הניהול הנגבים מהלקוחות, ומטיב ההסכמים בין היצרנים למפיצים ולמשווקים בתחום (לרבות ההרכב והשיעור של עמלות ההפצה והשיווק), אך מצד שני נשמרת עדיין הריכוזיות בתחום. בהגברת התחרות יש מחד כדי להקשות על שימור התיק ולפגוע ברווחיותו (למעט בנושא ביטוחי מנהלים, שבו בשלב זה לא קיימת אפשרות לניוד פוליסות קיימות שבהן מקדמי קצבה מובטחים), ומאידך יש בה פוטנציאל לפתוח פתח להזדמנויות להגדלת היקפי הפעילות ונתח השוק של החברה והחברה הבת בתחום.

כאמור לעיל בסעיף זה, הכנסות החברה והחברה הבת מדמי ניהול מקופות הגמל ומקופות ביטוח בתחום ביטוח החיים נשחקו החל מתחילתן של התקנות, בתחילת 2013, בשל יישום הרפורמה בדמי הניהול.

כן מוקדם בשלב זה להעריך האם תהיה למכלול הרפורמות והשינויים השפעה על תמהיל מוצרי החיסכון ארוך הטווח שיועדפו ע"י הלקוחות, ואם תהיה השפעה כאמור, עד כמה היא תהיה מהותית, ואולם מסתמן כי הצמיחה בפעילות קרנות הפנסיה הינה מגמה מתמשכת, אשר תגבר אף יותר על חשבון האפיקים האחרים.

פירוט נוסף לעניין מגבלות בביטוח חיים

מגבלות נוספות מעבר וכבסיס למתואר לעיל ולהלן מופיעות בחוק חוזה הביטוח, חוק הפיקוח ותקנות קופות גמל אשר מסדירים סוגיות מהותיות, לרבות בנושאי כריתת חוזה ביטוח, חובות של הצדדים לחוזה ביטוח, דרכי הפעולה של המבטח ושל סוכן הביטוח, וכן התקנות, הצווים וחוזרי המפקח שהוצאו מכוח חוק הפיקוח וחוק קופות גמל. מסגרת זו של חקיקת משנה מסדירה הוראות משלימות לסוגיות מהותיות, כגון כללי השקעה, הכרה בהוצאות, תנאים בתכניות ביטוח, גילוי נאות למבוטח ועוד.

פירוט נוסף לעניין מגבלות בקרנות פנסיה

מעבר וכבסיס לכל המתואר לעיל ולהלן, הפעילות בענף הפנסיה מוסדרת בחוק קופות גמל וחקיקת המשנה מכוחו ובתקנות קופות גמל. הענף מורכב משני סוגים של קרנות פנסיה: הקרנות הוותיקות אשר המדינה קבעה לגביהן הסדרים מיוחדים בשנת 1995 וסגורות לכניסת עמיתים חדשים, והקרנות החדשות שהחלו לפעול משנת 1995 וחלקן נמכרו במהלך השנים בעיקר לחברות ביטוח.

פירוט נוסף לעניין מגבלות בקופות גמל

מעבר וכבסיס לכל המתואר לעיל ולהלן, חוק קופות גמל ופקודת מס הכנסה וחקיקת המשנה מכוחן, ובעיקר תקנות קופות גמל, המקנות מעמד מיוחד לקופות גמל, לרבות קופות ביטוח, לעניין זיכויים וניכויים ממס ופטורים ממס רווחי הון, מעודדים את הציבור לחסוך, לרבות לגיל פרישה, באמצעות קופות אלה, כאשר עיקר ההפקדות החדשות מופנות לקופות גמל משלמות, היינו קופות גמל לקצבה. הוראות דין אלו כוללות, בין היתר, הוראות בדבר האישורים הנדרשים לניהול ולהפעלת קופת גמל, תשלומים לקופת גמל, השימוש בכספי קופת גמל, תשלומים לעמיתים, השקעת כספים של קופת גמל, שיערוך נכסי קופת גמל, חישוב רווחים וחלוקתם, חובת הנאמנות של חברה מנהלת כלפי עמיתי קופת הגמל, זכאותו של העובד לבחור בהסדר הפנסיוני הרצוי לו, תנאי משיכת כספים ע"י עמיתים, איסור על שעבוד זכויות בקופת גמל, עיקול וכיו"ב, סמכויות ואופן פעולה של ועדת השקעות, אופן ניהול חשבון קופת גמל, אופן ניהול חשבונות והגשת דוחות כספיים ועוד. תכניות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חיסכון והמוכרות כקופות ביטוח (וידועות כפוליסות מנהלים וכפוליסות לעצמאים), נהנות גם הן מן המעמד המיוחד המוקנה לקופות גמל בדיני מס הכנסה ובדיני קופות גמל.

חוק קופות גמל כולל גם הוראות לעניין סמכות המפקח על הביטוח לתת הוראות לניהול תקין בדומה לסמכות המפקח להוציא הוראות לניהול תקין אצל מבטח והוראות דומות לעניין עיצומים כספיים, קנסות אזרחיים ועבירות פליליות, בדומה לחוק הפיקוח. חלק מההוראות חוק קופות גמל חלות גם על קופת ביטוח.

מכוח חוק קופות הגמל הותקנו מספר תקנות, כגון:

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), תשע"ב-2012; תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה) התשס"ו-2006; תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), תשע"ב-2012; תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) - התשס"ח - 2008; תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הפחתה של סכומי העיצום הכספי) התשס"ח-2007.

להלן תובא תמצית הוראות דין מהותיות החלות על החברה בתחום החיסכון לטווח ארוך וביטוחי בריאות, ואשר התפרסמו לאחר מועד פרסום הדוח השנתי הקודם:

4.1.2.1 הסדרים תחיקתיים בתוקף:

4.1.2.1.1 בחודש מרס 2014 התפרסמו ברשומות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (חשבונות בעלי יתרה צבורה נמוכה) (הוראת שעה), התשע"ד-2014, על פיהן, בהתאם לתנאים המפורטים בתקנות, יהיה רשאי עמית למשוך את כספי התגמולים מחשבונות בקופת גמל, אם היתרה הצבורה הכוללת שלו בכל חשבונותיו בקופה ביום 31 בדצמבר 2012 לא עלתה על

7,000 ש"ח. החברה המנהלת תהיה מחויבת לשלוח לעמיתים הרלוונטיים הודעה על כך. תחילתן של התקנות ביום 24 באפריל 2014, ותוקפן עד יום 31 במרס 2015.

עוד פרסמה המפקחת בחודש מרס 2014 חוזר בנושא, הקובע הוראות למתן דיווח לעמיתים בעלי חשבונות עם יתרה צבורה נמוכה בדבר זכותם למשיכת הכספים, וכן הוראות לפרסום הזכות למשיכת כספים כאמור באתר האינטרנט של החברות המנהלות וכן חובת דיווח לממונה ביחס לביצוע משיכות כאמור. במקביל, פרסמה רשות המיסים בחודש מרס 2014 מכתב בנושא, על פיו אין לנכות מס במקור בגין משיכת כספי פיצויים מחשבונות בקופת גמל שמתקיימים בהם התנאים המפורטים בתקנות הנ"ל.

4.1.2.1.2

בחודש מרס 2014 התפרסמו ברשומות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול) (תיקון), התשע"ד–2013, על פיהן, החל מיום 1 בינואר 2016 תתאפשר גביית דמי ניהול מינימליים בסך של שישה ש"ח מעמית אשר באחד מחשבונותיו בקופת גמל שאינה קופת ביטוח קיימים כספים אשר הופקדו בשל שנות המס שקדמו לשנת המס 2008.

4.1.2.1.3

בחודש אפריל 2014 התפרסמו ברשומות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2) התשע"ד–2014, בהן הוארכה הוראת השעה המאפשרת גביית הוצאות ישירות בגין עמלות ניהול חיצוניות מכספי העמיתים עד יום 31 בדצמבר 2017, בתנאים המפורטים בתקנות, והוגבל שיעור ההוצאה בגין חלק מההוצאות הישירות לשיעור של עד 0.25% מסך כל השווי המשוערך של נכסי קופת הגמל בתום שנת הכספים שחלפה. בהמשך לתקנות אלו, פורסמה בחודש ינואר 2015 טיוטת חוזר בנושא דיווח לציבור על הוצאות ישירות המנוכות מחשבונות העמיתים, אשר מעדכנת את הוראות החוזר בנושא זה, אשר פורסם בשנת 2008, בפרט לאור הגבלת שיעור ההוצאה בגין ההוצאות הישירות בתקנות הנ"ל.

4.1.2.1.4

בחודש יולי 2014 פרסמה המפקחת חוזר הקובע מתכונת חדשה לדוח השנתי ולדוח הרבעוני למוצרי חיסכון פנסיוני וביטוח חיים ומרחיב את חובות הגילוי המוטלות על גופים מוסדיים, ותחילתו בדוח השנתי בגין 2014.

4.1.2.1.5

בחודש נובמבר 2014 פרסמה המפקחת חוזר האוסר על גופים מוסדיים להתנות הצטרפות עובדים באמצעות המעסיק לביטוח ריסק מוות או אובדן כושר עבודה, בניהול כספי החיסכון הפנסיוני באותו הגוף המוסדי. בנוסף, ההוראה אוסרת על גוף מוסדי להתנות מתן הנחה בדמי ניהול, ברכישת מוצר ביטוחי אחר באותו גוף מוסדי. כמו כן, כולל החוזר הוראות לעניין גילוי נאות ביחס לפרמיה שתוצג למבוטח.

4.1.2.1.6

בחודש דצמבר 2014 פרסמה המפקחת חוזר בנושא "הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת – תיקון", המתקן את מועדי החוזר בנושא

זה שפורסם בחודש אוגוסט 2013, ודוחה את המועד האחרון לחובת השבת הכספים היזומה בעקבות ההכרעה והדיווח בנושא לפיקוח מיום 1.1.15 ליום 31.8.15.

4.1.2.1.7 בחודש ינואר 2015 פרסמה המפקחת חוזר המסדיר את הליכי העברת הכספים בין קופות גמל, ומטפל בין היתר בלוחות הזמנים להעברת הכספים, באופן ובמועדים להעברת הכיסוי הביטוחי ובנתונים שיש להעביר בין החברות המנהלות. החוזר מחליף את החוזר בנושא זה, שפורסם בשנת 2008, ותחילתו של החוזר ביום 1.7.15.

4.1.2.1.8 בחודש ינואר 2015 פרסמה המפקחת עמדת ממונה המתייחסת ליישום הגדרת מקרה הביטוח הסיעודי, אשר בחוזר מאוגוסט 2013 כללה אי יכולת עשיית 50% מפעולות מתוך שש פעולות רלוונטיות. על פי עמדת הממונה, בחינת אפשרות המבוטח לביצוע 50% מפעולה מהפעולות הנ"ל לא תהיה על ידי בחינת ביצוע תתי פעולות, אלא על ידי בחינת ביצוע מהות הפעולה.

4.1.2.1.9 בחודש פברואר 2015 פרסמה המפקחת חוזר בנושא מסלולי השקעה בקופות גמל, בה נקבעו כללים להקמת מסלולי ברירת מחדל המותאמים לגיל העמיתים בקופות גמל, וכן הוסדרו כללים אחידים לקביעת שמות ומדיניות השקעה במסלולים השונים. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1.1.16.

4.1.2.2 טיטות והצעות להסדרים תחיקתיים:

4.1.2.2.1 בחודש יוני 2014 פרסמה המפקחת טיטת נוסח של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה) התשע"ד-2014 שנשלחה לוועדת הכספים, ומתקנת את התקנות בנושא זה משנת 2006. התיקון מרחיב את תחולת התקנות גם למבטחים, ולא רק לחברות מנהלות, משנה את שיעורי עמלות ההפצה ליועצים פנסיוניים, וקובע אי תשלום עמלת הפצה בעד עמית שהקשר עמו נותק ובעד עמית או מבטח שנפטרו. על פי טיטת נוסח התיקון, תחילתו אמורה הייתה להיות מיום 1 בינואר 2015, וביחס לעמלות הפצה ששולמו ערב פרסום התקנות -1 בינואר 2016, ובנוגע לעמיתים או מבטחים שנפטרו או שהקשר עמם נותק תחילתו תהיה מיום פרסומן של התקנות.

4.1.2.2.2 בחודש יוני 2014 פורסמו המלצות הוועדה המייעצת לחיזוק מערכת הבריאות הציבורית שהוקמה על ידי שרת הבריאות ("ועדת גרמן"), שבין היתר מתייחסות לביטוחים הרפואיים, הנמכרים הן במסגרת תוכניות השב"ן של קופות החולים והן במסגרת הביטוחים המסחריים. הוועדה הציעה יצירת פוליסה אחידה לקופות החולים ולחברות הביטוח, שתכלול כיסוי ביטוחי לניתוחים וייעוץ אגב ניתוח וכן ייעוצים וקבלת חוות דעת שנייה ("הפוליסה האחידה"), ושתהווה רובד נפרד ובלתי תלוי ברבדים אחרים בשב"ן או בכיסויים שמבטח ירכוש במסגרת הביטוח המסחרי, והכיסוי שבה יוגדר במשותף על ידי נציגי משרד הבריאות ואגף שוק

ההון. חברות הביטוח והשב"ן לא יהיו רשאים למכור כיסוי לניתוחים או ייעוץ מלבד הכיסוי שיוגדר מראש ללא אישור משותף של הרשויות הנ"ל. הוועדה המליצה שתעריפי הביטוח בשב"ן ובביטוחים המסחריים ייבדקו אחת לתקופה ויעודכנו לפי צורך. מחיר הפוליסה האחידה ישתנה לפי קבוצות גיל מוגדרות, אשר ייקבעו על ידי הרגולטור מראש, באופן אחיד ועל פי קבוצות גיל רחבות, יהיו בה שיעורים אחידים של השתתפות עצמית, ויחול איסור על מכירת ביטוח או מוצר לכיסוי סכום ההשתתפות העצמית. ביצוע הניתוחים והייעוצים יהיה באמצעות רופאים שבהסדר בלבד וייאסר מתן החזר כספי בגין הוצאות. הפיקוח על הביטוח יפעל להסרת חסמים למעבר מבטחים מפוליסות הפרט הקיימות בביטוחים המסחריים לפוליסות החדשות שיציעו חברות הביטוח.

4.1.2.2.3

בחודש ספטמבר 2014 פרסמה המפקחת טיטת חוזר פנסיה בה מוצע לקבוע הוראות אחידות לעניין התקבולים שיש לקזז בגינם את קצבת הנכות בקרן פנסיה ולעניין אופן הקיזוז במקרה של זכאות לקצבה ממקור אחר.

4.1.2.2.4

בחודש אוקטובר 2014 התפרסמה טיטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (ביטוח סיעודי קבוצתי לחברי קופות חולים), התשע"ד-2014, טיטת חוזר בנושא זה וחוזר בנושא "עריכת תכנית לביטוח סיעודי – עדכון מספר 2". טיטת התקנות קובעת תנאים אחידים בביטוח סיעודי קבוצתי לחברי קופות חולים, וטיטת החוזר קובעת הוראות לעריכת תכנית ביטוח מסוג זה. החוזר דוחה את המועד שעד אליו ניתן להאריך פוליסות סיעוד קבוצתיות שאינן לחברי קופות חולים ליום 30 ביוני 2015, במקום עד יום 31 בדצמבר 2014.

4.1.2.2.5

בחודש נובמבר 2014 התפרסמה טיטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזה ביטוח לניתוחים, טיפולים מחליפי ניתוח והתייעצויות בישראל), התשע"ד-2014, וכן טיטת חוזר הוראות יישום לתקנות אלו. טיטת התקנות קובעת כיסוי אחיד לביטוח לניתוחים, טיפולים מחליפי ניתוח והתייעצויות בישראל, וטיטת החוזר קובעת הוראות בדבר פניית מבטחים למי שהיו מבטחים בפוליסות ניתוחים ערב תחילתן של התקנות לעניין מתן אפשרות מעבר לפוליסה התואמת את הוראות התקנות וכן מידע שיש למסור אחת לשנה למפקח על הביטוח בנוגע לפוליסות אלה.

4.1.2.2.6

בחודש דצמבר 2014 פרסמה המפקחת טיטת שנייה להכרעה עקרונית, על פיה לחברת ביטוח צריכה להיות היכולת להציג הסכמה בכתב של מבטח להצטרפות לביטוח חיים קבוצתי, במקרים בהם דמי ביטוח משולמים בידי המבטח. לגבי פוליסות ביטוח חיים קבוצתי קיימות בהן חברת ביטוח לא יכולה להציג הסכמה כאמור, עליה לוודא קיומה של הסכמה בכתב של אותם מבטחים להצטרפות לא יאוחר מיום החידוש הקרוב של הפוליסות או תוך שמונה חודשים ממועד פרסום ההכרעה, לפי המוקדם מביניהם, ובהעדר יכולת להציג הסכמת המבטח כאמור,

לא יחודש הביטוח לגבי אותו מבטוח בקבוצת המבטוחים, והודעה על כך תישלח למבטוח.

4.1.2.2.7 בחודש ינואר 2015 פרסמה המפקחת טיטת חוזר הכוללת הסדרה של דיווחי הגופים המוסדיים אודות שיעור דמי הניהול המירביים במוצרי חיסכון פנסיוני למצטרפים חדשים, לצורך הצגתם במחשבון דמי ניהול שיוצג באתר האינטרנט של הפיקוח. הדיווח יהיה לפי שיקול דעת הגוף המוסדי, ובהיעדר הודעה כאמור יראו את הגוף כמי שדיווח על גובה דמי ניהול מרביים כקבוע בהוראות התקנון או התכנית, לפי העניין.

4.1.3 תחום פעילות ב' – ביטוח כללי

4.1.3.1 ענף א' – ביטוח רכב חובה

לתיאור מגבלות וחקיקה בענף רכב חובה לרבות הסדרים משפטיים יסודיים הנוגעים לבסיסו של תחום ביטוח זה, והייתה להם השפעה מהותית גם בשנת הדוח, ראה לעיל בסעיף 2.2.1.1.

4.1.3.2 ענף ב' – ביטוח רכב רכוש

למגבלות החלות על פעילות החברה בענף רכב רכוש, ראה סעיף 2.2.2.1 לעיל. בנוסף, חלים על הפעילות בענף זה בעיקר החוקים וההסדרים הבאים: תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאים בחוזה לביטוח רכב פרטי) התשמ"ו – 1986 המסדירות את תנאי הפוליסה התקנית, ותקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דמי ביטוח שרשאי מבטח לגבות ממבטוחים בביטוח רכב), התשמ"ו-1986 המסדירות את נושא התעריפים.

4.1.3.3 ענף ג' - ענפי ביטוח חבויות

על ענף זה חלות סדרה של הוראות דין נזיקיות שהעיקריות שבהן הן פקודת הנזיקין וחוק האחריות למוצרים פגומים.

נושא נוסף שיש לו השלכה על התחום הינו התיישנות תביעה לתגמולי ביטוח בביטוח אחריות - בחוק חוזה הביטוח נקבע כי בביטוח אחריות התביעה לתגמולי ביטוח אינה מתיישנת כל עוד לא התיישנה תביעת הצד השלישי נגד המבטוח. תביעת הצד השלישי מתיישנת, בדרך כלל, כעבור שבע שנים, ולכן ככלל, תביעות לתגמולי ביטוח שעילתן נזיקית מתיישנות לאחר שבע שנים, בתוספת תקופת ההתיישנות על פי חוק חוזה ביטוח - 3 שנים - ולעיתים אף לאחר תקופה ארוכה יותר, בהתאם לחוק מכוחו מוגשת התביעה.

4.1.3.4 ענף ד' - יתר ענפי ביטוח כללי

על הפעילות חלים בעיקר חוק חוזה הביטוח ותקנות שונות.

4.1.3.5 להלן תובא תמצית הוראות דין מהותיות החלות על החברה בתחום הביטוח הכללי, ואשר התפרסמו לאחר מועד פרסום הדוח השנתי הקודם:

הסדרים תחיקתיים בתוקף:

4.1.3.5.1 בחודש אוקטובר 2014, פרסמה המפקחת חוזר הקובע כללים לחידוש פוליסת ביטוח שלא הותנה בה כי בתום תקופת הביטוח יוארך הביטוח מאליו וכן כללים בעניין משלוח הודעה לבעל פוליסה בדבר תום תקופת הביטוח, והוא יחול על ענפי ביטוח רכב, ביטוח מקיף לדירות וביטוח תאונות אישיות לגבי פוליסת פרט שתקופת הביטוח בה אינה עולה על שנה, ולא יחול על ביטוחים קבוצתיים. תחילתן של הוראות החוזר ביום 31 במרס 2015, מלבד ההוראות לעניין תיעוד הסכמת בעל הפוליסה, שתחילתן ביום 31 במרס 2016.

4.1.3.5.2 בחודש נובמבר 2014, פרסמה המפקחת חוזר ביטוח הקובע היתר לקופת חולים או לסוכנות נסיעות להיות בעל פוליסה בביטוח נסיעות לחו"ל, איסור במעורבות במכירת הביטוח וכן עקרונות למעורבות מותרת שלהן בגביית דמי ביטוח, הצגת מידע, הפניית לקוחות ומכירה באמצעות עמדות לא מאוישות.

4.1.3.5.3 בחודש נובמבר 2014 פרסמה המפקחת הבהרה, לפיה בעת יישוב תביעות, חברת ביטוח נדרשת ליישם את הוראות ההסדר החקיקתי הקבוע בסעיפים 18 ו-21 לחוק חוזה הביטוח, לעניין החמרת והפחתת סיכונים ביטוחיים, לרבות חובת קיום התייעצויות פנימיות וחיצוניות נדרשות עם גורמי חיתום, אקטואריה, ביטוח משנה וכיו"ב ולתעדן. חברת ביטוח נדרשת לבחון את תכניות הביטוח בענפי ביטוח רכוש, ולעדכן כך שלא תכלולנה (לרבות במסמכי תכנית הביטוח) דרישה או סייג, הקובעים כי קיום או הפעלה של אמצעי מיגון תקינים מכל סוג שהוא מהווים תנאי מוקדם לחבות חברת הביטוח. חברת ביטוח נדרשת לבחון האם תעריפי הביטוח הקיימים אצלה תואמים את הקבוע בסעיף 18(ג) לחוק, לעניין תגמולי ביטוח מופחתים במקרה של החמרת הסיכון, ולקבוע נהלים שיאפשרו את יישום הסדר התשלום כאמור בסעיף זה.

4.1.3.5.4 בחודש ינואר 2015 פרסמה המפקחת חוזר (המחליף חוזר משנת 2007), הכולל את העניינים שיש לכלול בדוח האקטוארי בביטוח כללי ליום 31 בדצמבר לכל שנה, המצורף לדוחות הכספיים המוגשים למפקח, ותחילתו מהדוחות הכספיים ליום 31.12.15.

במקביל לחוזר הנ"ל פרסמה המפקחת חוזר, המתקן חוזר מינואר 2013, כך שהחל מהדוחות הכספיים ליום 31.12.15 (במקום 31.12.14) לא תחושב עתודת עודף הכנסות על הוצאות¹ בענפי ביטוח כללי המפורטים בחוזר.

¹ שיטת רישום חשבונאית המתייחסת לענפים בעלי זנב תביעות ארוך, שבהם לא ניתן להכיר ברווח בשנים הסמוכות לשנת הביטוח. בענפים אלה נרשם, עד להכרה ברווח, "עודף הכנסות על הוצאות" בסעיף תביעות תלויות לתקופה של שלוש שנים. גירעון נרשם עם היווצרו.

כמו כן, פרסמה המפקחת במקביל לחוזרים הנ"ל עמדת ממונה בנושא נוהג מיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך דיווח כספי, שתחילתו מהדוחות הכספיים ליום 31.12.15.

4.1.3.5.5

בחודש ינואר 2015 התפרסמו ברשומות תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן) (תיקון), התשע"ה-2015, המעדכנות את הפוליסה לביטוח דירה ותכולתה, וכוללות בין היתר שינויים לטובת המבוטח כדלהלן: מבטח יקבל את מלוא כספו על התקופה שנותרה במקרה של ביטול פוליסה, ללא קנסות; צמצום השימוש במנגנון "ביטוח חסר" להפחתת תגמולי הביטוח במקרה של נזק חלקי למבנה הדירה; קביעת תנאים אחידים להרחבת הביטוח בבית משותף במקרה של רעידת אדמה; קביעת תנאים אחידים להרחבת ביטוח אחריות כלפי צד שלישי; הארכת תקופת הזכאות לתשלום שכר דירה בעד דירה חלופית כאשר נגרם נזק משמעותי לרכוש המבוטח לשנה, במקום חצי שנה; ביטול ההצמדה למדד - נקבע כי תגמולי הביטוח יוצמדו למדד תשומות הבניה למגורים; הרחבת סיכוני מים - הכיסוי יכלול גם נזקים שמקורם בצד שלישי; חברת ביטוח לא תוכל לחייב מבוטח לקבל תכשיט באמצעות שובר במקום פיצוי במזומן, אלא רק בהסכמת המבוטח.

השינויים בפוליסה ייכנסו לתוקף מיום 27.7.15, ויחולו על חוזי ביטוח שייכנסו לתוקף במועד התחילה או לאחריו.

4.1.4 פעילות בתחום שוק ההון – ניהול תיקים וקרנות נאמנות

השירותים המוצעים על ידי איילון אחזקות וחברות בנות של החברה כפופים להוראות הדין החלות על מנהלי קרנות נאמנות ומנהלי תיקים. איילון פתרונות פיננסיים (2004) בע"מ עוסקת בניהול תיקי השקעות כאמור בסעיף 3.1.5.1 לעיל, איילון קרנות נאמנות בע"מ עוסקת בניהול קרנות נאמנות כאמור בסעיף 3.1.5.2 לעיל.

4.1.4.1 חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד – 1994 והתקנות שהותקנו

מכוח

החוק והתקנות מסדירים, בין היתר, את דרישות הרישוי החלות על מנהל קרן והחובות החלות עליו, את אופן הקמת קרנות נאמנות וניהול הנכסים בקרנות, דרישות ההון העצמי וביטוח, תנאי הכשירות של עובדים או מקבלי החלטות שעניינן ניהול תיקי השקעות בקרן, כללי ממשל תאגידי החלים על מנהל קרן, תנאים לקבלת היתר שליטה במנהל קרן והגבלה על נתח השוק אליו רשאי להגיע מנהל קרן. בנוסף, קובע החוק כי הצעה של קרן לציבור תעשה על פי תשקיף שאושר על ידי רשות ניירות ערך.

במסגרת יישום מפת הדרכים 'עדי רשות ניירות ערך ותכנוניתה לשנים הקרובות, אשר פרסמה רשות ניירות ערך בחודש ספטמבר 2012, פורסמו בחודש יולי 2014 תיקונים

לתקנות שהותקנו מכוח חוק השקעות משותפות בנאמנות ומכוח חוק ניירות ערך, אשר כללו הקלות בתחום השקעות משותפות בנאמנות ותחום ניהול התיקים, זאת בנוסף להקלות אשר נכללו בחוק להקלות בשוק ההון ולעידוד הפעילות בו (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014, אשר פורסמו ברשומות ביום 27 בינואר, 2014.

4.1.4.2 חוק הייעוץ, התקנות שהותקנו מכוחו והוראות הרשות

חוק הייעוץ מסדיר את כללי העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקים. בין היתר, מסדיר החוק חובת קבלת רישיון על מנת לעסוק בתחום, חובת כשירות, חובת אומון וזהירות, חובת עמידה בהון עצמי וביטוח (לרבות הוראות הרשות לעניין בטוחה הנדרשת כתחליף לביטוח), חובת עריכת הסכם בכתב, כללי ממשל תאגידי בחברות ניהול תיקים גדולות, הוראות גילוי בדבר זיקה לגופים מוסדיים ונכסים פיננסיים, חובת עריכת ברור צרכים ללקוחות וחובות דיווח ללקוחות.

4.1.4.3 חוק איסור הלבנת הון, התש"ס – 2000 והצווים שהוצאו מכוחו

הרגולציה בתחום איסור הלבנת הון מטילה על מנהלי תיקים חובות זיהוי והכרת לקוח של לקוחותיהם וכן, חובות דיווח ביחס לפעולות שלקוחותיהם מבצעים בחשבונותיהם בהתאם לרשימת פעולות בלתי רגילות המחייבות דיווח מיידי.

4.1.4.4 תקנון הבורסה

תקנון הבורסה וההנחיות לפיו קובעים את כללי המסחר בבורסה, ואת התנאים לרישום ניירות ערך למסחר בבורסה, ובכללן יחידות השתתפות בקרנות נאמנות.

4.1.4.5 רשימת המעשים או מחדלים שיש בהם להעיד על הפרת חובת זהירות

בחודש אוגוסט 2013 פרסמה רשות ניירות ערך רשימת מעשים ומחדלים המעידים על הפרת חובות אמונים וזהירות לפי חוק הייעוץ וחוק השקעות משותפות, ואשר ביצועם עלול להביא להשתה של אמצעי אכיפה על המפוקח.

4.2 חסמי כניסה ויציאה

בחלק זה "החברה" משמעה – איילון חברה לביטוח בע"מ (אלא אם כן נאמר אחרת)

חסמי הכניסה העיקריים של פעילות החברה

- מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה, כמפורט בסעיף 4.1 לעיל.
- עמידה בדרישות המפקח על הביטוח לצורך קבלת רישיון מבטח ורישיון של חברה מנהלת של קופת גמל ושל קרן פנסיה.
- העמדת ההון העצמי המינימאלי הנדרש ממבטח ומחברה מנהלת של קרן פנסיה או קופת גמל לצורך עיסוק בתחומים אלה, בהתאם לדרישות הפיקוח.
- הקמת תשתית ארגונית בתחומי השיווק, האקטואריה, החיתום, ניהול הסיכונים, עבודה מול מבטחי משנה, ניהול וסילוק התביעות, האדמיניסטרציה, ההשקעות, הבקרה והציות.
- הקמת תשתית מיכונית לניהול הפוליסות, התביעות, הכספים וההשקעות, ניהול הסיכונים, דיווחים לרשויות, אקטואריה, מידע ניהולי, שירות לקוחות וכו'.
- הקמת תשתית של ידע ומומחיות לרבות בתחומי השיווק, הנעת סוכנים ומשווקים, האקטואריה, החיתום, ניהול הסיכונים, ביטוח משנה, ניהול וסילוק התביעות, אדמיניסטרציה, השקעות, בקרה וציות.
- הקמת מערך הפצה של סניפים, מנהלי מכירות, משווקים וסוכנים בפריסה ארצית וניהול ערוץ הפצה זה.
- יצירת מערכת קשרים ואמון עם מבטחי משנה לקבלת הגיבוי הנדרש.
- הקמת מערך של ספקים.
- שמירה על גודל פעילות מינימאלי על מנת לכסות את עלויות התפעול הקבועות הגבוהות הנדרשות לשם הפעלת המערכות הביטוחיות וההשקעיות, כולל מתן מענה לכל הדרישות הרגולטוריות המתעדכנות מעת לעת.
- התמודדות עם חברות קיימות וותיקות בעלות נתחי שוק משמעותיים בתחומי הפעילות השונים.

חסמי היציאה העיקריים של פעילות החברה

- חיסול עסקים, פירוק, מיזוג או פיצול של מבטח או של חברה מנהלת מחייבים אישור מראש של המפקח וכפופים לפיקוח של המפקח על הביטוח. המפקח רשאי להורות למבטח ולחברה מנהלת לפעול בדרך מסוימת בחיסול העסקים, או לפנות לבית המשפט בבקשה למתן צו פירוק.
- היציאה תתאפשר רק לאחר שתם תוקף כל הפוליסות וסולקו כל ההתחייבויות הביטוחיות והתביעות בגין, או לאחר שהחברה התקשרה בהסדר להמשך הטיפול במימוש כל זכויות המבוטחים/העמיתים. חסם זה משמעותי עוד יותר בענפים המאופיינים ב"זנב תביעות" ארוך, כגון ענפי החבויות בביטוח כללי, וענפי ביטוח החיים, הבריאות, הגמל והפנסיה.

מגבלות הכלולות בהיתר השליטה

היתר השליטה המעודכן לשליטה במבטחים איילון חברה לביטוח בע"מ ואיילון פנסיה וגמל בע"מ ניתן למר לוי רחמני ולמר נגה רחמני ביום 9 ביולי 2013 בעקבות מיזוג חברות הפנסיה והגמל של הקבוצה. תוקף היתר השליטה הותנה בכתב ההתחייבות שמסר מר לוי רחמני להשלמת הון במבטחים, אם וכאשר תידרש השלמה כזו. להיתר השליטה צורף נספח תנאים להיתר השליטה ולהחזקת אמצעי שליטה במבטחים. התנאים מתייחסים לשמירת מסגרת קבוצת השליטה. בחודש פברואר 2014 פרסמה המפקחת מסמך בנושא מדיניות לשליטה בגוף מוסדי, המתאר את מדיניות הממונה בבחינת בקשות לקבלת היתר שליטה, וכולל הוראות ביחס לשליטה יחד עם אחרים, מבנה השליטה ודרך החזקת אמצעי שליטה בגוף מוסדי, שיעור החזקה מינימלי, מימון התאגידים שבאמצעותם מוחזק הגוף המוסדי, שיעבוד אמצעי שליטה וחוסן פיננסי של מבקש היתר. ההוראות הנ"ל יעוגנו בהיתר השליטה, ומחזיק ההיתר יידרש להמשיך ולקיים את התנאים כפי שיפורטו בהיתר השליטה כל עוד הוא שולט בגוף המוסדי. הוראות המסמך יוחלו על כל מבקש היתר חדש, וכן על מחזיק היתר שליטה קיים, בהתאמות הנדרשות, כאשר נעשה שינוי מהותי בהיתר בו הוא מחזיק.

4.3 גורמי הצלחה קריטיים

ניתן לחלק את גורמי ההצלחה הקריטיים להצלחת פעילות החברה לגורמים כלליים המשפיעים על כלל המשק ועל כלל הגופים הפועלים בתחומי הפעילות בה פועלת החברה מחד, ולגורמים בעלי השפעה ייחודית על הפעילות הספציפית של החברה מאידך.

גורמי הצלחה כלליים

ניתן למנות את הגורמים הבאים כגורמי הצלחה המשותפים לכלל הגופים הפועלים בתחומי הפעילות השונים של החברה:

- איכות, נאמנות ומיומנות מקצועית של ההון האנושי.
- שימור ופיתוח רמת ההון האנושי.
- שינויים במצב המשק, התעסוקה ושוק ההון.
- שינויים רגולטוריים, לרבות פיקוח על התעריפים.
- רמת התחרות ופעילות ערוצי שיווק שונים.
- נאמנות לקוחות ושימור התיק.
- איכות ניהול הסיכונים בחברה, לרבות ניהול סיכונים פיננסיים, סיכונים ביטוחיים וסיכונים תפעוליים.
- איכות מערכות המידע והטכנולוגיה.
- הצלחת ערוצי ההפצה בהגברת ביקושים וביצירת שווקים חדשים.
- יעילות מערכי התפעול, השיווק והמכירות.

- מגוון המוצרים והיכולת להתאים את המוצרים לתנאי השוק ולצרכי הלקוח.

גורמי הצלחה ייחודיים לחברה

הגורמים הבאים משותפים לכל גוף העוסק בתחום, אולם לדעת החברה דרך טיפולה בהם מהווה גורם הצלחה חשוב לגביה:

- איכות החיתום.
- איכות ניהול הסיכונים.
- תמחור התואם את רמת הסיכון וקביעת עתודות ההולמות את שכיחות התביעות וחומרתן, לרבות אירועי קטסטרופה.
- איכות ניהול התביעות, לרבות ניהול הסכמים עם נותני השירותים ובקרת הונאות.
- הסדרי הגנות ביטוחי המשנה ועלותם.
- איכות ניהול ההשקעות.
- איכות השירות ללקוחות (מבוטחים ועמיתים בקופות הגמל והפנסיה וכו') למשווקים, ליועצים ולסוכנים.
- יצירת תיק לקוחות נאמן ואיכותי לרבות הקשר עם סוכנים וסוכנויות ביטוח.
- מיצוב החברה כחברה מובילה בתחומה, תוך יצירה ושימור של מותג שיחזק את מעמדה התחרותי.
- התמחות והתמקצעות בענפי פעילות מסוימים הדורשים ניסיון וידע.

4.4 השקעות

בחלק זה "החברה" משמעה – איילון חברה לביטוח בע"מ (אלא אם כן נאמר אחרת)

4.4.1 מבנה ניהול השקעות

ניהול השקעות החברה, וכפועל יוצא ההכנסות הנובעות מפעילות זו, מהווים נדבך מרכזי בתוצאות הכספיות של החברה, כתוצאה הן של הפעילות והרווחיות של תיק ההשקעות העצמי של החברה ("נוסטר") והן של התשואות המושגות בתיקי המבוטחים בביטוח חיים משתתף ברווחים, ובתיקי עמיתי קרנות הפנסיה וקופות הגמל המנוהלות ע"י החברה הבת של החברה ("החברה המנהלת").

ההשקעות של הגופים המוסדיים בקבוצה מבוצעות באמצעות אגף ההשקעות המרכז את הידע, המומחיות וכוח האדם הנדרשים לניהול ההשקעות.

ההשקעות מתבצעות עפ"י הוראות ודינים שונים, לרבות תקנות, חוזרים והנחיות הממונה (ראה סעיף 4.1 לעיל), תוך יצירת מגבלות ומסגרות שונות המותאמות בהתאם להסדר התחיקתי לאופי וסוגי ההתחייבויות השונות של הגופים המוסדיים (כספי עמיתים וכספי נוסטר). בחודש יוני 2014 פרסם הממונה תיקון לפרק ההשקעות (מהדורה שנייה) במסגרת קודקס הרגולציה המתייחס לשער 5 חלק 2 פרק 4 הדין בניהול נכסי השקעה בגוף ומשקיע

מוסדי שפורסם לראשונה ביום 1.7.13. התיקון מתייחס בין היתר, לשינוי שטר הנאמנות בפרק המתייחס לרכישת אג"ח המונפק על ידי תאגיד שאינו מדווח, שינוי בפרק הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות בהתייחסות להוצאה הנובעת מהשקעה בתעודת סל, שינוי בהשתתפות באספות כלליות בהתייחסות להתקשרות עם גורם מקצועי, ועוד.

הדירקטוריונים של החברה ושל החברה המנהלת קובעים מדיניות השקעות ואשראי כוללת וכן מגבלות השקעה ומדרג סמכויות בנושא השקעות ואשראי ומנחים את ועדות ההשקעה השונות בישומה של מדיניות זאת. בנוסף קובעים הדירקטוריונים את סדר הפעולות, מדרג הסמכויות ותחומי האחריות של כל הגורמים בגופים המוסדיים המעורבים בתהליך העמדת אשראי לא סחיר – הניתן הן מתוך כספי התחייבויות תלויות תשואה/עמיתים והן מתוך כספי הנוסטרו. הדירקטוריון קובע במסגרת מדיניות ההשקעה הכוללת את אפיקי ההשקעה אשר בהם ישקיע הגוף המוסדי את הנכסים שבניהולו לסוגים השונים של ההשקעות, וקובע גבולות חשיפה מירביים ומינימאליים להשקעות וכן את אופן היערכות הגוף המוסדי לניהולם ולביצוע בקרה שוטפת עליהם.

הדירקטוריון מעגן את הקווים המנחים באשר לקיומה של בקרה שוטפת אחר מצב חוב ולקיומם של תהליכי עבודה לזיהוי ואיתור חובות בעייתיים וזיהוי מוקדם של אפשרות לכשל בפירעון חוב.

הדירקטוריון ו/או הנהלת החברה מאשרים מנגנונים ונהלים לפיקוח, בקרה ודיווח לעניין ניהול ההשקעות ועוקבים אחר קיומם.

בועדת השקעות משתתפת ובוועדת השקעות פנסיה וגמל מכהנים רוב של נציגים חיצוניים, אשר עומדים בכשירות הנדרשת על פי חוק מדירקטור חיצוני ומחבר ועדת השקעות. ועדות ההשקעה דנות הן בנושאי השקעה המשותפים לכל תיקי ההשקעות שבסמכותן והן בהתייחס לכל קרן וקופה בנפרד, וקובעות את מדיניות ההשקעות הפרטנית בהתייחס לכל קרן וקופה וזאת במסגרת מדיניות ההשקעה הכוללת שקבע הדירקטוריון. מכח תקנות הוחלו כללי השקעה אחידים על מוצרי החיסכון הפנסיוני.

ועדות ההשקעות מקיימות דיונים ומקבלות החלטות גם במגוון נושאים נוספים כגון: גיבוש מדיניות השקעות פרטנית בכפוף למדיניות השקעות ואשראי כוללת שנקבעה על ידי הדירקטוריון, וזאת תוך בחינת צרכי החברה, התחייבויותיה ומגבלות ריתוק ההון הנדרשות בגין כל רכיב השקעה, תזרימי המזומנים הצפויים לרבות תשלום קצבאות צפוי, קביעת שיעור מזערי של נכסים נזילים בהתאם להגדרתם בתקנות ההשקעה, אפשרויות השקעה חילופיות בהתחשב בתשואות ובסיכונים, החשיפות הנגזרות מנכס כלשהו והיכולת לשערכו על פי כללי ההשקעה שנקבעו לצורך כך, איכות הממשל התאגידי בגוף בו מתבצעת ההשקעה, ועוד.

החלטות ועדות ההשקעות מתייחסות בין השאר לנושאים הבאים: הרכבי תיקי ההשקעות לפי רכיבי השקעה וסוגיהם בחתך קופה/קרן/מסלול, חלוקת תיקי ההשקעה לפי רכיבים סחירים ולא סחירים, קביעת גבולות גזרה ומגבלות השקעה ורמות סיכון מירביות לרכיבים השונים, קביעת תקרות לתקופת מימון היקפי, שיעורי מימון מרביים וסוגי

בטוחות נדרשות לסוגי האשראי השונים, קביעת מנגנונים וכלי בקרה המתייחסים לפעילות ברכישת אג"ח לא ממשלתיות ("הנחיות ועדת חודק"), קביעת נהלים ליישום החוזרים השונים לניהול השקעות לרבות בתחום אשראי, אנליזה ובקרה, וכללי השתתפות בהנפקות בשוק הראשוני, בהרחבות סדרה ובהפצות בשוק המשני, קביעת התמהיל הפנימי של תיקי ההשקעות - משך חיים ממוצע, פיזור גיאוגרפי ופיזור לפי מגזרים, התאמת תיק הנכסים להתחייבויות הרלוונטיות, התאמת ההשקעה לתשואה הגלומה בה תוך שקלול מכלול נתוני הסיכון ובדיקת דרישות ריתוק ההון הרלוונטיות, קביעת מדיניות השקעה מוצהרת לשנה הקרובה, ונוהלי מעקב אחרי יישום מדיניות ההשקעה והמגבלות שקבעה הוועדה, קביעת אמות מידה, מדיניות ונהלים להצבעות באסיפות כלליות, קביעת מדיניות ואמות מידה לממשל תאגידי בחברות אשר ניירות הערך שלהן מוחזקים בתיקי ההשקעות, דיון במדיניות ואופן הטיפול בחובות בעייתיים, אישור ביצוע השקעות ואשראי עפ"י מדרג סמכויות שנקבע, קביעת מגבלות לביצוע השאלות וקביעת מנגנון לביצוע בקורות על המגבלות שנקבעו, קביעת מנגנוני בקרה על פעילות ההשקעות ואופן יישומם, קביעת כללים לפעילות באופציות ובנגזרים והביטחונות המרביים הנדרשים בגין פעילות זו, קביעת מנגנונים לזיהוי חשיפות אשראי ומעקב שוטף וטיפול ככל שנדרש בחשיפות אלו, קביעת מנגנונים לאיתור ולדיווח על חריגות ונהלים לטיפול בהן תוך קביעת מדיניות למשך הזמן הנדרש לכך, קבלת המלצות פורום החוב וועדת האשראי שמונו ואישור מסגרות אשראי בהתאם לסמכויות שקבע הדירקטוריון, קיום דיונים בנושאים רלוונטיים נוספים שמובאים לתשומת לב הוועדה ע"י המבקר הפנימי, ועדת האשראי, פורום החוב ומנהל הסיכונים.

כמו כן, בפני הוועדה מובאות הצעות השקעה שונות הדורשות את אישורה, כגון השקעה באגרות חוב קונצרניות לא-סחירות, השקעות בנדל"ן, השקעות בקרנות השקעה פרטיות ועוד. הוועדות מקבלות בישיבותיהן, בין היתר, סקירות מאקרו ומיקרו כלכליות מגורמי פנים וכן מגופים חיצוניים, סקירות אודות מבנה תיקי ההשקעות והתשואות שהושגו, וככל שניתן, השוואתן לתשואות שהושגו ע"י גופים מתחרים.

הניהול המקצועי של ההשקעות בקבוצה מתבצע כיום על ידי מנהל אגף ההשקעות המשמש כנושא משרה בחברה. בכפוף למנהל אגף ההשקעות מתנהלות יחידות הסמך השונות באגף ההשקעות המפורטות בהמשך.

ניהול סיכונים אשראי

- בנושא זה פורסמו ע"י הפיקוח בשנים האחרונות, לרבות בשנת הדוח ובשנה שקדמה לה, תקנות וחוזרים המסדירים את הפעילות בתחום זה, לרבות: איחוד כללי ההשקעה החלים על גופים מוסדיים, לרבות כספי הנוסטרו, תוך התייחסות בין השאר למתן הלוואות, השאלת ניירות ערך והשקעה בנכסי חוב לא סחירים, תוך קביעת הפרמטרים למתן הלוואות אלו, והתייחסות מפורטת לחריגות מתקנות ההשקעה ואופן הטיפול בהן. כן נקבעו הוראות מעבר לטיפול בהלוואות לא סחירות שניתנו קודם לתקנות ולחוזר.

- בדברי החקיקה הנ"ל הוגברה בין השאר המעורבות של וועדת ההשקעות בעת רכישת אג"ח לא ממשלתי או העמדת אשראי לא סחיר, שונו מגבלות כמותיות להיקף השקעה או אשראי שהיו בתוקף קודם לכן, והכל לפי מגבלות השקעה ובכפוף למדיניות ונהלים אותם קובעת וועדת ההשקעות של הגוף המוסדי.
- בחוזרי האוצר משנת הדוח ומהשנה שקדמה לה עודכנו ההנחיות האמורות ונקבעו כללים לטיפול בחובות בעייתיים והפעילות הנדרשת של גופים מוסדיים לגביית החוב, ובין היתר התייחס החוזר לאחריות הנדרשת מדירקטוריון וועדת השקעות של גוף מוסדי לקבוע קריטריונים להבטחת זיהוי מוקדם של כשלים שעשויים לקרות בנוגע לאשראי ולטיפול בחובות בעייתיים, וכן לעניין הוראות שייכללו בשטר הנאמנות של אג"ח בו משקיע הגוף המוסדי.
- חוזרי אוצר מדצמבר 2013 ומינואר 2014 מטפלים בהוראות לחישוב שווי נכסים ובסיכונים האשראי הכרוכים בסוגיה זו ובניהול הסיכונים בגוף מוסדי, כולל התייחסות לנוכחות מנהל הסיכונים בישיבות וועדות ההשקעות והאשראי, בהתאמה. בקבוצת איילון אומצו נהלים שמטרתם ליישם את ההנחיות הנ"ל, והם קובעים סמכויות, גבולות אחריות והליכי בקרה בנושא של ניהול סיכונים אשראי, תוך שימת דגש על השתתפות בהנפקות של אגרות חוב בשוק הראשוני וכן רכישה ומכירה של אגרות חוב בשוק המשני. כן הושמו דגשים על ההנחיות התפעוליות שניתנו לדרג הביצועי והגדרת הבקורות בתהליכי העבודה (המובנות והמשלימות) וקביעת המדיניות להשקעה באגרות אלו.
- בקבוצת איילון פועלים שני פורומים לעניין זה כדלקמן:

ועדת אשראי

ממונה מטעם ועדת השקעות הקובעת את סמכויותיה ואת מארג היחסים ביניהן, והכל בכפוף למדיניות האשראי ומדרגיו אותם קבע הדירקטוריון. חברים בה בעלי ניסיון ומומחיות מוכחים בתחום האשראי. מונתה ועדה משותפת לשני הגופים המוסדיים בקבוצת איילון. הוועדה אחראית על אישור מראש של כל העמדת אשראי (אשראי לא סחיר) אגב פעילות השקעות שאיננו אשראי מוחרג מעל לסכום מסוים אותו קבעה ועדת ההשקעות, וכן בוחנת וממליצה לוועדת ההשקעות בנושאים שלפי החוזרים הינם בסמכות ועדת ההשקעות, כגון קביעת שיעורי האשראי וגבולות החשיפה המירביים, מנגנונים לזיהוי מכלול החשיפות ללווה בודד ולקבוצת לוויים, כללים לתמחור אשראי, מדיניות וכללים לעניין בטוחות, הערכתן ואישורן, נוהלי העמדת אשראי לצדדים קשורים וקביעת מנגנוני בקרה מתאימים. עוד על פי החוזרים מוסדו תשתית ארגונית והפרדה מבנית לתפקוד מערך האשראי ונקבעו המטלות לכל יחידה בנפרד:

- יחידת יזום אשראי וניהולו.
- יחידת הערכת סיכונים אשראי.
- יחידת תפעול אשראי נפרדת מיחידות ניהול אשראי והערכת סיכונים אשראי.
- יחידת בקרת אשראי נפרדת מיחידות ניהול האשראי והערכת סיכונים אשראי.

בנוסף קובעים החוזרים כי הפעילות תבוצע ע"י עקרונות השימוש בכלים מקצועיים לצורך הבטחת איכות האשראי, ובכלל זה שימוש במודל דרוג פנימי אשר יאפשר את הערכת ההסתברות ליכולת הלווה לעמוד בפירעון החוב לחברה, והערכת הפסד צפוי לחברה בהינתן מצב כשל ביכולת הלווה להשלים פירעון.

ביום 30.1.14 אושר בדירקטוריון החברה ויושם בחברה, בכפוף לאישורו על ידי הממונה ובהתאם לכללים שנקבעו לכך, מודל הדרוג ונהלי הפעלתו שפותחו בחברה על ידי המחלקה האנליטית, היחידה לניהול הסיכונים, וועדת האשראי, וכן הועברו ונהלי האשראי הרלוונטיים.

פורום חוב

הדירקטוריון וועדות ההשקעות קבעו נהלים להבטחת זיהוי מוקדם של כשלים שעשויים לקרות בנוגע לאשראי המועמד ללווים אגב פעילות השקעות, ומנגנון לטיפול בחובות בעייתיים, ע"י סוגי החובות הבעייתיים הללו כפי שקבע הדין: "חוב בהשגחה מיוחדת", "חוב בפיגור", "חוב מסופק".

כנדרש מונה צוות בעלי תפקידים שיהיה אחראי על ביצוע תהליך הערכת מצב החוב ("פורום-חוב"), משותף לשני הגופים המוסדיים בקבוצת איילון, אשר מסווג את החובות הבעייתיים לפי הסיווגים הנ"ל, דן בניתוח מצב החוב ויכולת ההחזר של הלווים, בהערכת קושי פיננסי מהותי, בהערכה לגבי חדלות פירעון, לרבות בהיבטים משפטיים ובהערכות כלכליות של הביטחונות, ככל שקיימים, ובגיבוש המלצות לעניין האמצעים לטיפול בחוב והשלכותיהם על כספי החוסכים המבוטחים/העמיתים ובבחינת סה"כ חשיפות הגוף המוסדי ללווה.

סדרי העבודה וקבלת ההחלטות שנקבעו בפורום החוב אושרו ע"י ועדות ההשקעות והדירקטוריון. את פעילות פורום החוב מרכז מנהל יחידת האנליזה בקבוצה, וכן את הדוחות וההמלצות שמגיש הפורום לוועדות ההשקעה ולדירקטוריון וכן לוועדת אשראי ככל שנדרש.

מערך האשראי

ניהול ההשקעות האמור לעיל נסמך על יחידה פנימית של מערך אשראי לא סחיר המבצעת אנליזה, הערכה ותפעול של האשראי הלא סחיר בקבוצת איילון.

ניהול השקעות תיק נוסטרו

בתקופת הדוח ולאחריה התבצע ניהול השקעות תיק הנוסטרו באמצעות בית השקעות הנשלט ע"י החברה האם, איילון פתרונות פיננסים (2004) בע"מ. הניהול המקצועי של ההשקעות בקבוצה כפוף למנהל אגף ההשקעות המשמש כנושא משרה בחברה.

בהמשך להעברה של ניהול ההשקעות של כספי המשתתפת והעמיתים מאיילון פתרונות פיננסים לאיילון ביטוח שנעשתה באופן מדורג עד סוף שנת הדוח הקודמת, נקבע כי ניהול השקעות תיק הנוסטרו ימשיך להיות מנוהל עד ליום 31.12.15 באמצעות איילון פתרונות, ולאחר מועד זה יועבר גם ניהול תיק זה לניהול מלא באמצעות אגף ההשקעות באיילון חברה לביטוח.

מחקר ואנליזה

ניהול ההשקעות האמור לעיל נסמך בין השאר על יחידה פנימית למחקר ואנליזה, וכן על אנליזות שונות המתקבלות ו/או נרכשות ממקורות מגוונים בארץ ובחו"ל.

מערכות ממוחשבות שונות לניהול הסיכון

החברה משתמשת במערכת מידע למדידת סיכונים שוק בשם "CompuRisk", המבוססת על נתוני גורמי סיכון השוק המסופקים ע"י חברת "רויטרס" ומאפשרת יישום של מתודולוגיות בינלאומיות מקובלות לחישוב מדדי חשיפה ומדדי סיכון. מדדים אלה משמשים את מחלקת ניהול הסיכונים בניטור שוטף של סיכונים השוק בתיקי הנכסים וההתחייבויות של הגופים המוסדיים בקבוצת איילון ובדיווח לוועדות ההשקעה, למנכ"ל ולדירקטוריון.

בקורות

מערך ההשקעות של קבוצת איילון כולל גם יחידות תפעול ובקרה כדלקמן:
מערך עורפי - (back office) - יחידה שכפופה למנהל אגף פיננסים ואחראית על קליטה, רישום ובקרה על ביצוע עסקאות בנכסי השקעה.
מערך אמצעי - (mid office) – יחידה שכפופה למנהל אגף השקעות, תפקידה ניטור וביצוע בקרה שוטפת, הכנה של דיווחים מיידיים ותקופתיים, הגשת חומר רקע לוועדת ההשקעות ומעקב אחר ביצוע בפועל של הנחיות חוזרי אגף שוק ההון באוצר ותקנות ההשקעה השונות, הנחיות הדירקטוריון וועדות האשראי וועדת ההשקעות הרלוונטית, וכן עמידה בנהלים כפי שנקבעו על ידי הנהלת האגף.

עקרונות של מבנה ההשקעה לגבי הפוליסות השונות בביטוח חיים

לעניין תוכניות מסוימות כגון "ריסק קבוצתי" נחתמו בין חברות הביטוח לבין ממשלת ישראל (על ידי המפקח על הביטוח) הסכמים שנתיים המכונים "הסכמי ח"ץ" המסדירים את השקעות עתודות הביטוח באג"ח מיוחדות צמודות ונושאות ריבית קבועה מובטחת המונפקות על ידי בנק ישראל (להלן: "אג"ח ח"ץ").

בתוכניות ביטוח ששווקו על ידי חברות הביטוח, ובכלל זה איילון, בשנים שעד 1990 הובטחה למבוטחים ריבית תעריפית צמודה בשיעור שנתי שבין 3.5% ל- 4.25% בהתאם לשנות התפוקה של הפוליסות ולסוג הביטוח, כאשר על פי הסכמי ח"ץ הונפקו לחברה, במקביל, בגין פוליסות צמודות שנמכרו עד 31 בדצמבר 1990, אג"ח ח"ץ נושאות ריבית

צמודה בשיעור שנתי שבין 4% ל - 5.2% לפי קרנות הביטוח בהתאם לשנות התפוקה של הפוליסות (קרנות ה' – ז'). יתרת הכספים מושקעת בנכסים המותרים להשקעה כפי שפורטו בתקנות ההשקעה (בעיקר אג"ח סחירות). החל מינואר 1991 הנפיקה איילון פוליסות משתתפות ברווחי השקעה, בהן התשואה למבוטחים נקבעת לפי שיעור התשואה המושגת בפועל על ההשקעות, בניכוי דמי ניהול.

בשנת 1991 שיווקה איילון פוליסות משתתפות ברווחי השקעות, כאשר עד 40% מכספי עתודות הביטוח של הפוליסות שנמכרו בשנה זו היו, על פי התקנות, מושקעים עדיין באג"ח ח"ץ הנושאות ריבית צמודה למדד בשיעור שנתי של 4% (קרן ט'). יתרת כספי עתודות הביטוח של פוליסות שנמכרו בשנת 1991 מושקעת בהשקעות חופשיות על פי תקנות ההשקעה. במכרז שהתקיים ע"י משרד האוצר בחודש אוגוסט 2001 פדתה החברה את כל האג"ח ח"ץ שהתייחס לקרן ט' (כ-7 מיליון ש"ח) וחלק מהאג"ח של קרן ו' (כ-2 מיליון ש"ח) וקרן ז' (כ-8.5 מיליון ש"ח) במחיר המייצג ריבית של 4.158%.

לגבי פוליסות משתתפות ברווחי השקעה המונפקות החל מינואר 1992 לא נחתמו הסכמי ח"ץ, וכל כספי עתודות הביטוח המתייחסות אליהן מושקעים בהשקעות חופשיות, בהתאם לסוגים ולשיעורים שנקבעו בתקנות ההשקעה. בסיס הריבית המתייחס לפוליסות אלה, לצורך חישוב ערכי הפדיון שלהן, הינו בשיעור של 2.5% כפי שנקבע על ידי האקטוארים של חברות הביטוח באישור המפקח. על פי התקנות, איילון גובה דמי ניהול בגין ניהול תיק ההשקעות של פוליסות אלו בשיעורים כדלהלן:

בגין פוליסות שתחילתן לפני 31 בדצמבר 2003, בשיעור קבוע שלא יעלה על 0.05% לחודש מהשווי המשוערך של תיק ההשקעות בתוספת סכום שלא יעלה על 15% מהתשואה הריאלית של תיק ההשקעות לאחר ניכוי דמי הניהול הקבועים. התוספת מחושבת מדי חודש בחודשו בערכים ריאליים, עם התאמה שנתיית בסוף כל שנה קלנדרית. איילון גובה את התוספת רק כאשר התוספת חיובית ורק אם לא נצברה תוספת שלילית מתקופות קודמות.

בגין פוליסות מ-1 בינואר 2004 ואילך החברה גובה רק דמי ניהול קבועים בשיעור ממוצע לשנה של כ- 1%.

לגבי פרטים על שיעור דמי הניהול והרווח שנזקק למבוטחים וסכומם ראה סעיף 2.3.2 בדוח הדירקטוריון.

4.4.2 מידע אודות התפלגות הנכסים המנוהלים

להלן מידע אודות התפלגות הנכסים המנוהלים של החברה והחברה הבת נכון ליום 31.12.2014 (באלפי ₪):

גוף מוסדי	נוסטרו	כספים תלויי תשואה
חברת הביטוח	3,731,874	2,668,527
קופות גמל	19,550	3,726,695
קרן פנסיה		2,653,225
ביטוח חיים	451,485	
סה"כ	4,202,909	9,048,447

4.4.3 פעילויות השקעה מהותיות

בשנת הדוח לחברה לא היו השקעות מהותיות בחברות מוחזקות ו/או שותפויות ו/או מיזמים שאינם חברות בנות.
פרוט לגבי אחזקות החברה בנדל"ן ראה ביאור 8 לדוחות הכספיים.
החשיפה לחוב הינה בדרך כלל לחוב המדורג בדירוגים גבוהים (כ-75% בקבוצת ה-A, כולל בחו"ל).

4.4.4 מדיניות ניהול ההשקעות

ראה מדיניות ניהול ההשקעות כפי שפורסמה באתר האינטרנט של החברה:

<http://www.ayalon-ins.co.il/homepage.htm>

4.5 ביטוח משנה

בחלק זה "החברה" משמעה – איילון חברה לביטוח בע"מ (אלא אם כן נאמר אחרת)

4.5.1 תיאור הסדרי ביטוח המשנה של החברה

כללי

יסוד קיומו של ביטוח הוא פיזור הסיכון. דבר זה נעשה על ידי המבטח בין השאר על ידי מסירת חלק מהסיכון למבטחים אחרים, הם מבטחי המשנה. המבטח הישיר, דהיינו החברה המוסרת, מעביר חלק מהפרמיה למבטח המשנה אשר מתחייב תמורתה לפצות את החברה המוסרת בשיעור מוסכם (או מעל רף מסוים מוסכם) מתוך תשלומי התביעות שהחברה המוסרת תשלם על פי פוליסות הביטוח שהפיקה. המבטח הישיר קובע לעצמו את החלק בסיכון שהוא רוצה להשאיר לעצמו - "השייר" - ומעביר למבטחי המשנה את יתרת הסיכון על פי החוזים עם אותם מבטחים.

ביטוחי המשנה מתחלקים לשני סוגים:

- ביטוחים יחסיים בהם החברה המוסרת מעבירה למבטחי המשנה חלק יחסי מהפרמיה שהיא מקבלת ובתמורה מעבירה לאותם מבטחי משנה גם אותו חלק יחסי בסיכון, וכך כאשר תשולמנה תביעות בגין אותם ביטוחים, משתתפים מבטחי המשנה בחלקם היחסי בתשלומי התביעות.
 - ביטוחים לא יחסיים (מופיעים תחת השמות "עודף הפסדים" ("Excess of Loss" או "Stop Loss")) בהם החברה המוסרת מחליטה לגבי ענף ביטוחי מסוים מה הסיכון המרבי שהיא מוכנה לקחת על עצמה בגין תביעה בודדת ו/או בגין ההצטברות של כל התביעות באותו ענף או באירוע ביטוחי בודד, ואת הסיכון שמעל לאותו רף היא מבטחת בביטוח משנה.
- מבטחי המשנה של החברה הינם מהמובילים בעולם, וחלקם מלווים את החברה מאז היווסדה.

הסדרי ביטוח משנה

- ענף ביטוח הרכוש (לרבות ביטוח מבנה אגב משכנתא) – חוזה יחסי, עמלות כפונקציה של הפרמיה עם שינוי בעמלה בהתאם לתוצאת החוזה.
- ענף ביטוח הנדסי – כנ"ל.
- ענפי ביטוח תאונות אישיות, ימי, טרור חבות נושאי משרה, אלקטרוני, בטוח בעלי חיים – כנ"ל.
- על השייר בענף ביטוח הרכוש ועל החשיפה בביטוח דירות (כולל מיעוט ענף ביטוח משכנתאות) – הגנה לא יחסית מפני קטסטרופות כגון רעידת אדמה, ללא עמלה.
- ביטוחי החבויות – חוזה לא יחסי, ללא עמלה.
- רכב חובה – חוזה לא יחסי, ללא עמלה.
- רכב רכוש – מוגן בשני חלקים: אחד מגן רק על רכב יקר פרטי ומסחרי עד 3.5 טון, והשני על כלל תיק הרכב - שני החוזים על בסיס לא יחסי וללא עמלה.

- בתחום חיסכון ארוך טווח ובריאות – לחברה ביטוחי משנה יחסיים. בנוסף רוכשת החברה ביטוח משנה לא יחסי לקטסטרופות על השייר שלה ושל החברה הבת שלה מסוג "עודף הפסדים".

4.5.2 שינויים מהותיים בהסדרים עם מבטחי המשנה בשנת הדוח

לא חלו שינויים מהותיים בהסדרים החוזיים עם מבטחי משנה בשנת הדוח, מלבד המפורט להלן בסעיף 4.5.4. בנוסף, הורחב השימוש במסירות ביטוח משנה פרטני (עסקאות בודדות) בעיקר בתחום ההנדסי, חבויות (בעיקר אחריות מקצועית של מהנדסים וארכיטקטים) ותאונות אישיות - בעיקר בביטוחי תלמידים.

4.5.3 מדיניות החשיפה למבטחי משנה

מדיניות החברה הינה לפעול רק עם מבטחי משנה המדורגים A- ומעלה. מתבצע מעקב לאורך כל התקופה לגבי שינויים בדרוג. לחברה אופציה להחליף מבטח משנה אם דירוגו יורד מרמת הסף. מדיניות זו רלבנטית לכל תחומי הפעילות.

4.5.4 עסקאות ביטוח משנה חריגות

לעניין הפסקת חוזי ביטוח משנה בענף ביטוח רכב חובה בתקופת הדו"ח, ראה סעיף 1.1.5.1 לעיל.

4.5.5 חשיפה מהותית למבטחי משנה

בביטוח חיסכון ארוך טווח ובריאות חלקו של מבטח המשנה SCOR, המדורג A, בפרמיית המשנה הינו הגדול ביותר, כ-83.6 מיליון ₪, המהווים כ-74% מסך הפרמיה המועברת לביטוח משנה בתחום זה. יש לציין ששיעור ניכר מתוך הפרמיה ל- SCOR מהווה ביטוח משנה של עסקת אחד הקולקטיבים.

לעניין ביטוח כללי, להלן מבטחי המשנה שחלקם בסך פרמיות המשנה, בתחום הפעילות, היה גבוה מ-10%:

רכב חובה

שם מבטח המשנה	הדרוג בהתאם ל-S&P	פרמיית ביטוח משנה מועברת למבטח המשנה (באלפי ₪)	שיעור מסך פרמיות ביטוח משנה לתחום פעילות באחוזים
Swiss Reinsurance Co. Ltd	AA-	2,739	23%
Odyssey American Reinsurance Corp.	A-	1,639	14%
R+V Versicherung AG	AA-	1,642	14%
Aspen Insurance UK Ltd	A	1,366	11%

רכב רכוש

שם מבטח המשנה	הדרוג בהתאם ל-S&P	פרמיית ביטוח משנה מועברת למבטח המשנה (באלפי ₪)	שיעור מסך פרמיות ביטוח משנה לתחום פעילות באחוזים
Swiss Reinsurance Co. Ltd	AA-	802	62%
Hannover Reinsurance Company	AA-	204	16%
Everest Reinsurance (Bermuda) Ltd	A+	194	15%

ענפי חבויות אחרים

שם מבטח המשנה	הדרוג בהתאם ל-S&P	פרמיית ביטוח משנה מועברת למבטח המשנה (באלפי ₪)	שיעור מסך פרמיות ביטוח משנה לתחום פעילות באחוזים
Swiss Reinsurance Co. Ltd	AA-	13,225	35%
Everest Reinsurance (Bermuda) Ltd	A+	4,583	12%

ענפי רכוש ואחרים

שם מבטח המשנה	הדרוג בהתאם ל-S&P או BEST	פרמיית ביטוח משנה מועברת למבטח המשנה (באלפי ₪)	שיעור מסך פרמיות ביטוח משנה לתחום פעילות באחוזים
Swiss Reinsurance Co. Ltd	AA-	38,746	22%
Mapfre Seguros Generales SA	A	18,815	11%

4.5.6 שינויים מהותיים לאחר תאריך המאזן

ככלל, חוזי ביטוח המשנה של החברה התחדשו ללא שינוי מהותי, מלבד השינויים שלהלן:
 חוזה "אש" רכוש התחדש באופן מלא (בלי shortfall) והורחב השימוש בביטוח משנה על בסיס יחסי בנושא חבויות.

4.5.7 מגבלות מהותיות בכיסוי מבטחי המשנה

מגבלות כיסוי

בעסקת ביטוח החיים של אחד הקולקטיבים רכשה החברה ביטוח משנה יחסי באמצעות חברת SCOR. חוזה ביטוח המשנה היחסי מחריג אירוע בו נפגעו שניים או יותר מבוטחים, ועבורו רוכשת החברה ביטוח משנה נפרד מסוג עודף הפסדים. כיסוי זה נרכש עבור החשיפה של החברה בשייר ברמת התיק כולו ובהיקף כיסוי ביטוחי של 65 מיליון ₪ מעל לנזק של 5 מיליון ₪.

בחוזי ביטוח משנה רכוש קיימת מגבלה לנזק מרעידת אדמה. המגבלה אינה זהה לכל מבטחי המשנה, ונעה בין 2% ל-3% מסכום החשיפה לרעידת אדמה. לגבי חוזים לא יחסיים, החברה לא התקרבה למגבלת הכסויים.

חשיפת מבטחי המשנה לרעידת אדמה

איילון מוגנת מפני סיכוני רעידת אדמה על ידי ביטוח משנה באופן יחסי (PROPORTIONAL) ובשיטת אקסס (EXCESS OF LOSS).

סה"כ חשיפתן של חברות ביטוח המשנה בחברה היא כ-3,077 מיליוני ש"ח המחולקים ל-1,362 מיליוני ש"ח בחוזים לא יחסיים וכ-1,715 מיליוני ש"ח בחוזים יחסיים.

חברות ביטוח המשנה שחשיפתן לסיכון רעידת אדמה עולה על 10% מסך החשיפה של החברה לרעידת אדמה הן:

- Swiss Re - בעלת דירוג AA-, שחשיפתה היא לכ-89 מיליון ש"ח בחוזה לא יחסי וכ-401 מיליון ש"ח בחוזה יחסי, המהווים בסה"כ כ-16% מכלל חשיפת החברה.
- Everest Re - בעלת דירוג A+, שחשיפתה היא לכ-236 מיליון ש"ח בחוזה לא יחסי וכ-167 מיליון ש"ח בחוזה יחסי, המהווים בסה"כ כ-13% מכלל חשיפת החברה.

4.5.8 ריכוז תוצאות ביטוח המשנה בביטוח כללי

להלן ריכוז תוצאות ביטוח המשנה בביטוח כללי באלפי ש"ח:

2014	רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש אחרים	ענפי חבויות אחרים	סה"כ
פרמיית רעידת אדמה			47,200		47,200
פרמיית ביטוח משנה יחסי	*(306,230)	4	140,068	33,233	(132,925)
פרמיית ביטוח משנה לא יחסי	11,126	1,327	2,973	12,943	28,369
סה"כ פרמיה	(295,104)	1,331	190,241	46,176	(57,356)
תוצאות ביטוח משנה	(41,705)	1,346	44,123	(5,367)	(1,603)

2013	רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש אחרים	ענפי חבויות אחרים	סה"כ
פרמיית רעידת אדמה			43,169		43,169
פרמיית ביטוח משנה יחסי		11	110,724	13,448	124,183
פרמיית ביטוח משנה לא יחסי	9,540	1,143	2,926	11,821	25,430
סה"כ פרמיה	9,540	1,154	156,819	25,269	192,782
תוצאות ביטוח משנה	185,884	1,220	(17,578)	7,725	177,251

2012	רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש אחרים	ענפי חבויות אחרים	סה"כ
פרמיית רעידת אדמה			37,518		37,518
פרמיית ביטוח משנה יחסי		50	106,967	12,485	119,502
פרמיית ביטוח משנה לא יחסי	8,142	1,017	3,166	10,899	23,224
סה"כ פרמיה	8,142	1,067	147,652	23,384	180,245
תוצאות ביטוח משנה	(18,961)	984	27,988	(9,778)	233

(*) כולל החזר פרמיה בגין חיתוך עסקת משנה עם מבטח מקבוצת Berkshire Hathaway בסך 306,230 אלפי ₪.

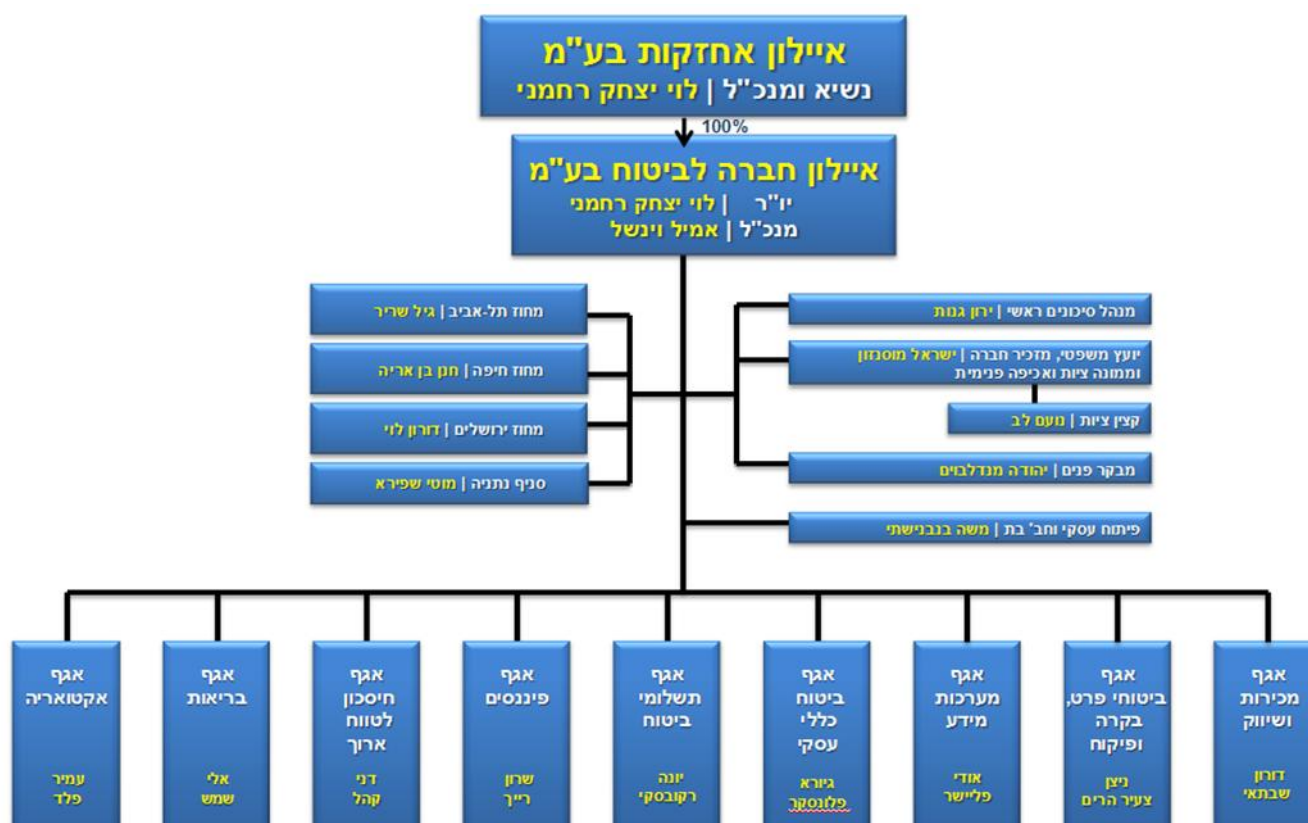
בחישוב תוצאות הפעילות של מבטחי המשנה לא נלקחו בחשבון תוצאות פעילות מבטחי המשנה מהכנסותיהם מהשקעות, המהוות רכיב משמעותי בתוצאה הסופית של פעילותם, במיוחד בענפי החבויות, שבהם קיימות רזרבות בסכומים מהותיים והתביעות מתאפיינות בזנב ארוך. היות ומירב מבטחי המשנה של החברה משתתפים בביטוחי משנה מסוגים בלתי יחסיים, תיתכן שונות גדולה בתוצאות משנה לשנה, שכן התוצאות מושפעות ממספר התביעות הגדולות אשר עוברות את רצפת ביטוח המשנה וסכומן מסך התביעות. בענפי הרכוש קיים גם ביטוח משנה לא יחסי הבא להגן על החברה מפני אירוע אחד גדול אשר פוגע במספר רב של מבטחים. העלייה בפרמיית מבטחי המשנה בתחום בטוח משנה רכוש יחסי בשנת 2014 ביחס לשנת 2013 ושנת 2012 נובעת הן מהקטנה במחצית של החוסר בחוזה הרכוש והן מהגברת השימוש בביטוחים פקולטטיביים וזאת במקביל לגידול הכללי בפעילות החברה בענף זה. העלייה בשנת 2014 ביחס לשנים 2013 ו-2012 המקבילה בביטוחי משנה יחסיים בנושא חבויות נובעת מהסדר פקולטטיבי ספציפי בתחום אחריות מקצועית כמצוין בסעיף 4.5.2.

לפירוט בנושא התפתחות התחייבויות מבטחי המשנה של החברה, ראה ביאור 17 בדוחות הכספיים.

4.6 הון אנושי

קבוצת איילון כולה, ובכללה איילון ביטוח, אשר פועלת תחת המוטו "אנשים לשרות אנשים", מקנה חשיבות רבה להון האנושי ולאיוותו. החברה דואגת לשימור עובדיה ולשימור הידע הנצבר בה, בין השאר באמצעות קידום פנימי של עובדים ומנהלים.

4.6.1 המבנה הארגוני של קבוצת איילון

המבנה הארגוני הינו פועל יוצא של האסטרטגיה הרב שנתית של החברה, השואבת גם מהחזון של החברה האם, איילון אחזקות, ומשרתת את היעדים העסקיים כפי שהוצבו.

4.6.2 מספר העובדים המועסקים

איילון ביטוח העסיקה ליום הדו"ח 781 עובדים. בנוסף, בחברות הבנות של איילון ביטוח הועסקו 176 עובדים נוספים, ובסה"כ 957 עובדים. בחברה ובחברות בנות אחרות שלה (איילון פתרונות פיננסים, איילון בלו ליסינג, סוכנות הכי בריא וגארד יו ובניינים מוחזקים) הועסקו 214 עובדים.

מרבית העובדים הינם עובדים מקצועיים בתחומי הביטוח, הכספים והמנהל. איילון ביטוח מקבלת גם שירותים מעובדים של החברה בנושאי שכוללים בין היתר, מזכירות חברה, ייעוץ משפטי, ביקורת פנים.

להלן חלוקת העובדים על פי תחומי הפעילות והמבנה הארגוני (כולל חברות בנות):

מחלקה	מספר עובדים ליום 31.12.2014	מספר עובדים ליום 31.12.2013
הנהלה (בכל החברות)	31	28
תחום משאבי אנוש	12	12
תחום ביטוח כללי עסקי	48	41
תחום כספים, כולל חברות בנות	66	65
תחום מערכות מידע	98	87
תחום חיסכון לטווח ארוך (לרבות גמל, פנסיה ואיילון נאמנים סוכנות לביטוח)	143	130
תחום תשלומי ביטוח (תביעות) ומנהלת פרט	118	114
שיווק, מחוזות ומנהלי מכירות	177	153
תחום אקטואריה	13	13
תחום ביטוח בריאות	49	39
תחום השקעות	14	13
תחום תפעול, לרבות מוקדי שרות	188	164
סוכנויות ביטוח (הכי בריא+גארד יו)	91	97
חברות אחרות (איילון פתרונות, איילון בלו ליסינג)	46	46
חברות המחזיקות נכסי נדל"ן (אייל צבי)	77	77
סך הכול בקבוצה	1171	1079

עובדי איילון אחזקות נמצאים ביחידות שונות של הקבוצה בהתאם לחלוקה דלעיל.

4.6.3 שינויים מהותיים במצבת העובדים

מצבת העובדים בחברה ובנותיה גדל ביחס לשנת 2013 ב-92 עובדים נכון לתום שנת 2014. גידול זה נבע בעיקרו כתוצאה מגידול בהיקף עסקי החברה והחברות הבנות וכן כתוצאה מהטמעת תפקידים ופעילויות הנגזרים מדרישות רגולטוריות.

4.6.4 תלות מהותית בעובדים

תפיסת הנהלת החברה היא לפעול בנושאי גיוס והכשרה של עובדים ובניית המבנה הארגוני ותהליכי העבודה, ככל שניתן, באופן שלא תיווצר תלות מיוחדת בבעל תפקיד זה או אחר, ושכל עת ימצא המידע והידע אצל יותר מאדם אחד במערכת. החברה ואיילון ביטוח גיבשו ומשמרות צוות ניהולי (בכיר ובדרגי הביניים) בעל כישורים וניסיון עשיר בתחומי פעולתן של החברה ואיילון ביטוח בהתאמה, שחלקו עובד שנים רבות בחברה ובאיילון ביטוח וחלקו חדש יחסית בחברה ובאיילון ביטוח אך בעל ניסיון רב בתחומו, ואשר מוביל ומפעיל את החברה ביום-יום, בעזרת צוות עובדים מקצועי, מסור ונאמן, ללא תלות מהותית בעובד מסוים.

4.6.5 השקעות החברה באימונים והדרכה

אחת לשנה נבנית ומתוקצבת באיילון ביטוח תכנית הדרכה ופיתוח המתבססת על צורכי הדרכה כפי שאותרו ביחידות השונות והמורכבת מלימודי פנים ומלימודי חוץ. לימודי פנים: פעילויות פנים ארגוניות הכוללות הקניה של ידע מקצועי בענפים השונים (ביטוח כללי, חיסכון לטווח ארוך, בריאות) ופיתוח מיומנויות התנהגותיות, כגון: שירות, ניהול משא ומתן, אכיפה וציות להוראות הדיון, וכדומה. ב-2014 הושם דגש מיוחד על סדנאות שירות וכן על הכשרת מנהלים. לימודי חוץ: הוצאת עובדים לקורסים, השתלמויות, כנסים וימי עיון חיצוניים, בהתאם לתרומת הלימודים לעובד ולשיפור יכולותיו ותפקידו בארגון. כמו כן, מתקיימים בחברה תהליכי פיתוח ופרויקטים רוחביים, כגון: תהליך הערכת עובדים ומשוב, הטמעת קוד אתי, שיפור תהליכי הקליטה בחברה. בנוסף, החברה ואיילון ביטוח מקיימות תכניות הדרכה רוחביות לעניין חובות האכיפה הפנימית, הציות והנגישות.

4.6.6 תכניות תגמול לעובדים

במסגרת תכנון ואישור התקציב השנתי של החברה נקבעים אחת לשנה מדיניות שנתית ותקציב לעניין שימור עובדים ולשיפור תנאי השכר של העובדים ומתן מענקים, וזאת על פי מצב עסקי החברה בפרט, וענפי הביטוח והפיננסים בכלל, ולמול ביצועי העובד. באיילון ביטוח, נהוג להעמיד תקציב ברמת יחידה תפעולית, ובסמכות מנהל היחידה מתן תגמול ברמת הפרט וביצוע פעילות יחידתית. מנהל היחידה מחליט יחד עם מנהל אגף משאבי אנוש על חלוקתו של התקציב האמור על פי תרומת העובדים לחברה, כאשר כל הקצאה שכזו מחייבת גם את אישור מנכ"ל החברה. אין לחברה תכנית לתגמול עובדים במישור ההוני, דוגמת חלוקת אופציות. בנוסף, הוקמו על יד דירקטוריונים של החברה ושל איילון ביטוח "ועדות תגמול", אשר תפקידהן בחברה בתאם לסעיף 118ב' לחוק החברות ובאיילון ביטוח בהתאם לחוזר המפקח (ראה סעיף 1.1.5.8 לעיל) לרבות להתוות מדיניות תגמול, ולהמליץ בפני

הדירקטוריון של כל חברה על המדיניות שיש לאמץ ושינויים הנחוצים בה. ועדה זו גם בוחנת הסכמי העסקה של עובדים בכירים, נושאי המשרה ומנהלי השקעות ואת המתווה וההיקף של התגמול שלהם, הן באופן אבסולוטי והן באופן יחסי לרמות תגמול בענף הביטוח והפיננסים.

לעניין מדיניות התגמול של החברה אשר אושרה על ידי האסיפה הכללית של החברה ביום 9 בינואר 2014 ראה דיווח מיידי של החברה במג"א מיום 9.1.14 אסמכתאות מס' 2014-01-010912 ומס' 2013-01-87838.

לעניין מדיניות התגמול של איילון ביטוח ראה: <http://www.ayalon->
ins.co.il/Ayalon/InsuranceAyalon/About_Us/Management וראה נספח המצורף.

עד ליום 1.7.14 הייתה בתוקף באיילון ביטוח מדיניות תגמול המפורסם בקישורית דלעיל בסמוך למדיניות העדכנית, ושנוסחה בהתאם לחוזר הפיקוח בנושא משנת 2009. החוזר האמור בוטל והוחלף בחוזר עדכני שפורסם בחודש אפריל 2014. לפרטים בדבר החוזר העדכני, ראה לעיל בסעיפים 1.1.3.8, 1.1.3.9 ו-4.1.1.2 לעיל. למידע נוסף בדבר תנאי כהונה והעסקה של נושאי משרה (לרבות באמצעות הסכמי ניהול עם חברות בשליטתם), ראה ביאור 36 לדוחות הכספיים ובדוח פרטים נוספים על עסקי התאגיד (תקנה 21). למידע בדבר שיפוי, פטור וביטוח לנושאי משרה, ראה בדוח פרטים נוספים על התאגיד (תקנה 29א).

4.6.7 הטבות וטיבם של הסכמי ההעסקה

לעובדי החברה והחברות בנות הסכמים אישיים, ותגמול העובדים וההטבות להן הם זכאים הינם בהתאם להסכמים אלו. בחברה ובחברות הבנות קיימות גם כמה קבוצות עובדים, בעיקר מנהלי מכירות בתחום חסכון לטווח ארוך, פנסיה, גמל או ביטוחי בריאות, אשר מתוגמלים מעבר לשכר הבסיסי, באופן הנגזר מביצועיהם או על פי עמידתם ביעדי מכירות. חלק מהעובדים הבכירים של החברה קשורים עם החברה בהסכמים למתן שירותי ניהול באמצעות חברות בשליטתם.

4.6.8 שינויים מבניים

לא היו בתקופת הדוח שינויים מבניים.

4.6.9 תכניות התייעלות

החברה והחברות הבנות פועלות באופן שוטף לייעול תהליכי העבודה שלהן, תוך התאמתם לדרישות רגולטוריות כפי שהן מעת לעת, בתחומי פעילותן השונים, לרבות בתחום השרות ללקוחות הקבוצה, לסוכניה ולמשווקיה.

4.7 שיווק והפצה

בחלק זה "החברה"-איילון חברה לביטוח בע"מ (אלא אם כן נאמר אחרת).

4.7.1 דרכי השיווק וההפצה

4.7.1.1 כללי

החברה משווקת את מוצריה באמצעות סוכני ביטוח. לחברה למעלה מ- 1000 סוכנים המשווקים את מוצריה, ובכללם גם סוכנים וסוכנויות שהינם צדדים קשורים (בעניין זה, ראו ביאור 36 בדוחות הכספיים). מרבית סוכני החברה עובדים גם עם חברות אחרות. הסוכנים הינם מתווכים עצמאיים. פעילות סוכני הביטוח נתונה גם היא תחת פיקוחו של המפקח וזכאותם לעסוק בתיווך בענייני ביטוח מותנית בקבלת רישיון מהמפקח ובהיות הרישיון בתוקף. ברישיון של הסוכן מוגדרים ענפי הביטוח בהם הוא רשאי לעסוק. מכוח הדין מוטלות על יחסי החברה עם סוכניה הוראות ומגבלות נוספות. תמורת שירותיהם הסוכנים מקבלים עמלות. החברה פועלת להעלאת רמתם המקצועית והעדכניות של הסוכנים, בין השאר על ידי אספקת חומרים שיווקיים וקיום ימי עיון מקצועיים.

4.7.1.2 ביטוח חיים ופנסיה

איילון מפיצה את מוצריה בעיקר על ידי מערך הסוכנים של החברה. מערך זה מפוזר בכל הארץ ונהנה מתמיכה שוטפת באמצעות מחוזות החברה – מחוז ת"א, סניף נתניה, מחוז ירושלים ומחוז חיפה והצפון. בנוסף, פועלת חברה בת, איילון נאמנים, כסוכנות לניהול הסדרים פנסיוניים, המעניקה שרות לגופים רבים במשק הישראלי ומוכרת ביטוחי מנהלים ושילובים פנסיוניים, אשר בנוסף למטה שלה בת"א מפעילה סניף באוניברסיטת אריאל שבשומרון. הסוכנים מקבלים מאילון תמיכה שוטפת המתבטאת במתן שרות מקצועי וניהול תומך על ידי קבוצת מנהלי מכירות (מפקחי רכישה), במבצעי מכירות מיוחדים ובהדרכה שוטפת לסוכנים ולמשווקים הפנסיוניים בכל הנושאים המקצועיים הרלוונטיים לתחום.

4.7.1.3 קופות גמל

מערך השיווק וההפצה של קופות הגמל מתבצע במספר ערוצים עיקריים המפורטים להלן:

- סוכני ביטוח עצמאיים – הפצת מוצרי החברה מתבצעת בין היתר על ידי מערך סוכני ביטוח עצמאיים ומנהלי הסדרים המפיצים את מוצרי קבוצת איילון ביטוח ובכללם את קופות הגמל וקרנות ההשתלמות. החברה חותמת הסכמי הפצה עם סוכנים אלו שמבטיחים תגמול בהתאם להיקף המכירות של קופות הגמל בניהול החברה הבת, המתבצעות על ידיהם.
- משווקים שכירים – בקבוצת איילון פועלת יחידה העוסקת בשיווק של מוצרי הקבוצה ללקוחותיה, בעיקר לעמיתי פרט. היחידה מורכבת ממספר משווקים ועובדי מוקד טלמיטינג. היחידה מנהלת על ידי מנהל שיווק שכיר. מטרת היחידה גיוס לקוחות

חדשים והרחבת בסיס הלקוחות הקיים. בשנת הדוח היקף הפעילות של יחידה זו בתחום מכירת המוצרים החדשים היה זניח ביחס לפעילות סוכני הביטוח בתחום זה.

- שימור לקוחות – יחידת שימור הלקוחות פועלת לשמר צבירות והפקדות של המבוטחים והעמיתים בכל זרועות אגף החיסכון לטווח ארוך לרבות ביטוח חיים פנסיה, קופות הגמל וקרנות ההשתלמות.
- מערך הייעוץ הבנקאי – הבנקים באמצעות מערך היועצים הפנסיוניים שלהם משמשים כזרוע הפצה נוספת של החברה. הפעילות בערוץ זה הינה זניחה ביחס לפעילות החברה.

העוסקים בשיווק פנסיוני או פיננסי תמורת עמלות חייבים על פי הדין להיות בעלי רישיון סוכן/ יועץ / משווק פנסיוני או רישיון מנהל השקעות, לפי העניין.

4.7.1.4 רכב חובה

השיווק בענף זה מבוצע על ידי מערך הסוכנים והסוכנויות המשווקים את ביטוחי החברה. הפקת פוליסות ביטוח חובה מתבצעת הן על ידי עובדי החברה במשרדיה ובעיקר על ידי סוכני הביטוח המקושרים למחשבי איילון. בהקשר להתקשרויות חדשות ראה סעיף 4.7.1.5 להלן.

4.7.1.5 רכב רכוש

השיווק בענף זה מבוצע על ידי מערך הסוכנים והסוכנויות המשווקים את ביטוחי החברה. הפקת פוליסות ביטוח רכב רכוש מתבצעת בעיקר על ידי סוכני הביטוח המקושרים למחשבי איילון וכן על ידי עובדי איילון במשרדי החברה. במהלך תקופת הדו"ח התקשרה החברה במספר עסקאות חדשות. כמו כן נכללה החברה בין שלוש החברות שנבחרו למתן שירותי ביטוח במסגרת מכרז לביטוח רכב לעובדי מדינה. חלקה של החברה במכרז לשנת הדוח הנו בשיעור של כ- 1% (ביחס לכ- 7% אשתקד). לאחר תקופת הדוח זכתה החברה, בהתאם לפרסומי החשכ"ל, בנתח שוק של כ- 39% במכרז זה.

1.1.1.1. ביטוחי חבויות

השיווק בענפי חבויות אלו מבוצע בעיקר על ידי מערך הסוכנים של איילון. הפקת פוליסות הביטוח מתבצעת בעיקרה על ידי עובדי איילון, במשרדי החברה.
ראו סעיף 3.3.1.3.3 בדוח הדירקטוריון.

4.7.1.6 יתר ענפי הביטוח הכללי

השיווק בענפי יתר הביטוח הכללי מבוצע בעיקר על ידי מערך הסוכנים והסוכנויות של איילון. בביטוחי מבנה אגב משכנתא השיווק מבוצע גם על ידי סוכנויות בבעלות הבנקים. הפקת הפוליסות מתבצעת הן על ידי עובדי איילון במשרדי החברה, והן על ידי סוכני הביטוח המקושרים למחשבי איילון. בביטוחי רכוש - העמלה המשולמת לסוכנים מחושבת כאחוזים

מוסכמים מדמי הביטוח נטו. בביטוחי בריאות פרט - מבנה העמלות המשולם דומה בעיקרו למבנה העמלות המשולם במסגרת ביטוח חיים (ראה סעיף 4.7.2.1 להלן). בביטוחי בריאות קולקטיביים - העמלות משולמות בשיעור מוסכם מהפרמיה השנתית.

4.7.2 מבנה העמלות ועלויות הרכישה האחרות

4.7.2.1 העמלה המשולמת לסוכנים בביטוח חיים ולמשווקי קרנות הפנסיה

בגין פוליסות שתחילתן עד תום שנת 2003 נהנו סוכני הביטוח מעמלות שניתנו בעיקר בשנים הראשונות לחיי הפוליסה. כיום משולמים בגין פוליסות אלו דמי גביה בשיעור של 2%-4%. עמלות אלו כללו עמלות שוטפות וכן עמלות היקף ופרסים לעידוד המכירות. שיעור העמלה נקבע על פי סוג המוצר, היקף התפוקה של הסוכן, רווחיות תיק הביטוח של הסוכן ובהתאם למשא ומתן הנערך עם הסוכן. שיעור העמלה הממוצעת מהפרמיה עמד על כ- 16.2% בשנת 2014, בשנת 2013 - 11.1% ובשנת 2012 - 9.1%.

העמלות המשולמות לסוכני ביטוח ומשווקים פנסיוניים בגין מכירת מוצרי הפנסיה של החברה הבת הינן בשיעורים מתוך ההפקדות שהתקבלו מלקוחות הסוכן: עמלת נפרעים המשולמת לכל אורך חיי הפוליסה ומשולמת בשיעור קבוע מההפקדה השוטפת, עמלה חד פעמית (עמלת היקף) המשולמת בגין גיוס הלקוח ואשר נמדדת לפי שיעור מתוך סך כלל ההפקדות בשנת ההצטרפות הראשונה, ולחלק מהסוכנים משולמת עמלה מהצבירה אשר משולמת כשיעור מתוך הצבירה של נכסי הלקוחות, על פי הסכם פרטני בין הסוכן/המשווק לבין החברה.

לעמדת הממונה בנושא "תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון" שפורסמה לאחר מועד הדוח ראה סעיף 4.1.1.9 לעיל.

4.7.2.2 העמלה המשולמת לסוכנים בביטוח רכב חובה

העמלה המשולמת מחושבת כאחוז מוסכם מדמי הביטוח נטו. שיעור העמלה הממוצעת מדמי הביטוח בענף ביטוח חובה עמד בשנת הדוח על כ- 5.5% לעומת 5.7% אשתקד ולעומת 5.7% בשנת 2012.

4.7.2.3 העמלה המשולמת לסוכנים בביטוח רכב רכוש

העמלה המשולמת מחושבת כאחוז מוסכם מדמי הביטוח נטו. שיעור העמלה הממוצעת מדמי הביטוח עמד בשנת הדוח על כ- 16.3% לעומת 15.9% אשתקד ולעומת כ- 16.6% בשנת 2012.

4.7.2.4 העמלה המשולמת לסוכנים בביטוח חבויות

העמלה המשולמת מחושבת כאחוז מוסכם מדמי הביטוח נטו. שיעור העמלה הממוצעת מדמי הביטוח עמד בשנת הדוח על כ- 21.4% לעומת 18.2% אשתקד ולעומת כ- 17.8% בשנת 2012.

4.7.2.5 העמלה המשולמת לסוכנים ביתר ענפי הביטוח הכללי

העמלה המשולמת מחושבת כאחוז מוסכם מדמי הביטוח נטו. שיעור העמלה הממוצעת מדמי הביטוח של כל ענפי יתר הביטוח הכללי עמד בשנת הדוח על כ- 16.4%, לעומת 17.3% אשתקד ולעומת כ- 17.5% בשנת 2012.

4.7.2.6 שינויים מהותיים בדינים המתייחסים לעמלות ולתשלומים לערוצי הפצה

לעניין חוזר בנושא מעורבות גוף שאינו בעל רישיון בשיווק ומכירה של מוצר ביטוח שאינו ביטוח קבוצתי שפורסמה במהלך שנת הדוח ראה סעיף 4.1.1.4 לעיל. לעניין טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות), התשע"ד-2014 שפורסמה במהלך שנת הדוח ולעמדת הממונה בנושא "תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון" שפורסמה לאחר מועד הדוח ראה סעיף 4.1.1.9 לעיל.

4.7.3 ערוצי הפצה המהווים מעל 10% מהפרמיות בתחום הפעילות

אין סוכן או סוכנות אשר מכירותיהם מהווים מעל 10% מהפרמיות בתחום כלשהו מתחומי פעילותה של החברה.

4.8 ספקים ונותני שירותים

החברה רוכשת מוצרים ושירותים ממאות ספקים, ביניהם ספקי ציוד ותחזוקה, ספקי שירותים משפטיים, חשבונאיים, מבקרים, שמאים, חוקרים, ספקי תוכנה וחומרה, ספקי תקשורת לסוגיה השונים, שרותי גרירה, שירותי תיקוני רכב וחלפים, שירותים רפואיים ועוד. עלות רוב הרכישות הנ"ל נזקפת לעלות התביעות בענפי הביטוח השונים.

אין לחברה ספק אחד עיקרי ואין ספק יחיד שהחברה תלויה בו. החברה נוקטת מדיניות לפיה, כברירת מחדל, היא תתקשר, ככל שניתן, עם שני ספקים לפחות בכל תחום, כדי להימנע ממצב של תלות בספק יחיד לתחום.

4.9 רכוש קבוע

בחלק זה "החברה"-איילון חברה לביטוח בע"מ (אלא אם כן נאמר אחרת).

מבנים לשימוש עצמי

שטח בשכירות (מ"ר)	שטח בבעלות (מ"ר)	שימוש	מיקום
*598	**11,700	אגפי המטה, מחוז תל אביב, איילון פנסיה וגמל בע"מ	רמת גן

* איילון ביטוח שוכרת בבניין ברמת גן 598 מ"ר מחברה בשליטת בעל השליטה בחברה, ל.ר.י נכסים בע"מ (ראו ביאור 36(ה)(7) בדוחות הכספיים).

** מתוך שטח זה שוכרת החברה עבורה ועבור החברות הבנות שטח של 6,256 מ"ר מהחברה הבת איילון ח.ל.ב נכסים והשקעות בע"מ.
איילון ביטוח, באמצעות החברה הבת איילון ח.ל.ב נכסים והשקעות בע"מ, הינה הבעלים של קומות בבניין ברחוב אבא הלל ברמת גן לשימושה העצמי וכן כנדל"ן מניב.
מחודש מאי 2005 ממוקמים המשרדים הראשיים של איילון אחזקות, איילון ביטוח ואיילון פנסיה וגמל בע"מ בבניין זה הנקרא "בית איילון ביטוח".
איילון אחזקות שוכרת מאיילון ביטוח ב"בית איילון ביטוח" שטח בשיעור של כ- 793 מ"ר בעניין זה ראו ביאור 36(ה) בדוחות הכספיים.

4.9.1 כלי רכב

מרבית כלי הרכב המשמשים את החברה חקורים בהסכמי ליסינג תפעולי מחברת "המאגר" ומיעוטם מחברת "אויס" וחברת "באדג'ט".

4.9.2 רכוש קבוע אחר

עיקר הרכוש הקבוע האחר של החברה מורכב ממערכות המחשב שלה, הכוללות, בין היתר, שני מחשבים מרכזיים AS400 מתוצרת IBM, מערכות תקשורת עם המחוזות והסוכנים, מערכות שרתים ומחשבים אישיים המרושתים כולם בינם לבין עצמם ולמחשב המרכזי.

4.9.2.1 השקעות עיקריות של החברה במערכות המחשב במהלך שנת הדוח

אגף מערכות מידע ביצע השקעות בתחומים הבאים:

- מערך תחקור נתונים (DWH+BI)
- מערכת CRM מרכזית
- שדרוג מערכות הנה"ח ורכש
- שיפור תשתיות מחשב ואבטחת מידע

לגבי פרטים נוספים על הרכוש הקבוע של החברה, ראה ביאור 6 בדוחות הכספיים.

4.10 עונתיות

4.10.1 עונתיות בתחום חיסכון לטווח ארוך

ההכנסות מדמי ביטוח ומהפקדות וצבירה במוצרי חיסכון ארוך טווח אינן מתאפיינות בעונתיות, למעט חודש דצמבר בו יש גידול עקב השלמות של הפרשות לתנאים סוציאליים שמבצעים מעבידים ועצמאיים, וכן עקב פעילות נמרצת של סוכני הביטוח והמשווקים הפנסיוניים על מנת להשלים את היעדים השנתיים שנקבעו להם.

להלן התפלגות דמי הביטוח ברוטו לפי רבעונים בשנים 2013 - 2014 (באלפי ש"ח):

דמי ביטוח מעסקי ביטוח חיים

	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	סה"כ
2014	156,513	169,681	136,633	149,516	612,343
2013	130,023	139,980	136,281	148,522	554,806

דמי ניהול מעסקי פנסיה וגמל

	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	סה"כ
2014	12,346	12,796	13,539	13,940	52,621
2013	10,713	11,562	11,397	12,873	46,545

4.10.2 עונתיות בתחום ביטוח כללי

ענפי חובה וחבויות - ההכנסות מדמי ביטוח ברכב חובה מתאפיינות בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי רכבים של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים אשר תאריכי חידושם הינם בדרך כלל בתחילת השנה הקלנדרית. בענפי החבויות נובעת עונתיות זו בעיקר מביטוחים של קבוצות, דוגמת ביטוחי אחריות מקצועית לעורכי הדין וסוכני הביטוח, אשר תאריכי חידושם הוא בתחילת השנה. אין לעונתיות זאת כל השפעה על התוצאות העסקיות בדוחות הכספיים הרבעוניים.

ענפי רכוש לרבות רכב רכוש - ההכנסות מדמי ביטוח מתאפיינות בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי רכבים של קבוצות עובדים שונות, ציי רכבים וביטוחי עסקים אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בתחילת השנה הקלנדרית. העתודה לסיכונים שטרם חלפו מקזזת את עיקר השפעת העונתיות על התוצאות העסקיות. גם בתחום התביעות תיתכן עונתיות המושפעת ממזג אוויר, חגים וכו'. תנאים קיצוניים במזג אוויר חורפי עשויים לייצר בתקופה של מספר ימים בה מתרחשים נזקים רבים בסכומים משמעותיים וחריגים ביותר בענפי הביטוח השונים.

להלן התפלגות דמי הביטוח ברוטו לפי רבעונים בשנים 2014 - 2013 (באלפי ש"ח):

	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	סה"כ
2014	571,816	363,014	397,478	344,165	1,676,473
2013	547,890	320,847	332,773	317,631	1,519,141

4.11 נכסים בלתי מוחשיים

4.11.1 חברת ביטוח מוכרת למבוטחיה התחייבות שביום קרות מקרה הביטוח היא תשלם להם את

סכום הביטוח או סכום החיסכון (במקרה של ביטוח חיים) או את סכום הנזק (במקרה של ביטוח כללי). תשלום זה יכול שייעשה שנים רבות לאחר הוצאת הפוליסה. משמעות הדבר היא שעל המבוטח להאמין שבכל עת בעתיד חברת הביטוח אכן תעמוד בהתחייבותה. על כן, הנכס הלא מוחשי הגדול ביותר של חברת ביטוח הוא שמה, האמינות שהיא משדרת לציבור בצורת התנהלותה כלפי המבוטחים והיענותה לצרכיהם ולתביעותיהם, והאמון שהציבור נותן בה.

4.11.2 לחברה ולחברה הבת, איילון פנסיה וגמל בע"מ, רישיונות מבטח, ולחברה הבת גם רישיון של חברה מנהלת.

4.11.3 נכס בלתי מוחשי אחר הקיים באיילון כמו בכל חברת ביטוח אחרת הוא מאגר הלקוחות שלה על כל הפרטים המופיעים בו ושהינם רלוונטיים לעשיית הביטוח. איילון כפופה לדינים החלים בנושא ופועלת על פיהם לרבות בכל הקשור לרישום מאגרי המידע שלה ברשות למשפט טכנולוגיה ומידע. נכון למועד הדוח מאגרי המידע הרשומים של החברה הם כמפורט להלן:

- מאגר לקוחות - מס' 991001015 (מיום 7/2/2000).
 - מאגר עובדים – מס' 728016 (מיום 15/11/2001).
- לאיילון פנסיה וגמל בע"מ, המאוחדת בדוחותיה הכספיים של החברה, מאגרי מידע רשומים - עבור כלל קופות הגמל וקרנות הפנסיה המנוהלות על-ידה, וכן מאגרי עובדים לחברה המנהלת. לאיילון נאמנים סוכנות לביטוח בע"מ, המאוחדת בדוחותיה הכספיים של החברה מאגר לקוחות ומאגר עובדים.
- היות ומאגרי המידע של החברה ויכולת השימוש בהם הם גורם קריטי לתפעולה התקין, החברה דאגה שיעמדו לרשותה אתר גיבוי ואתרי הפעלה חלופיים למקרה חירום.
- לפרטים בדבר עודפי עלות, מוניטין ותיקי ביטוח ראה ביאור 4 לדוחות הכספיים.

4.12 גורמי סיכון

בחלק זה "החברה"-איילון חברה לביטוח בע"מ (אלא אם כן נאמר אחרת).

הטבלה שלהלן מפרטת את גורמי הסיכון העיקריים אליהם חשופה החברה ואת מידת השפעתם הפוטנציאלית על החברה:

השפעת גורם הסיכון על פעילות החברה			גורם סיכון
השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	
סיכונים מקרו			
	V	V	האטה כלכלית במשק הישראלי
V			ירידה ברמת התעסוקה במשק הישראלי
	V		משבר בשווקי ההון בעולם
	V		סיכון שוק, אשראי ונזילות
סיכונים ענפיים			
	V	V	סיכונים ביטוחיים
		V	סיכוני קטסטרופה
V	V		מחירי שוק ביטוח המשנה
	V		שימור לקוחות
V			תלות בערוצי הפצה
V	V		סיכון עסקי - תחרות
	V	V	שינויים רגולטוריים
	V		שינויים מהותיים בסביבה משפטית
V		V	סיכון חיתומי וניהול תביעות
סיכונים מיוחדים לחברה			
	V		סיכונים תפעוליים
V			סיכוני אבטחת מידע
		V	פגיעה במוניטין

לפרטים נוספים בנושא ניהול הסיכונים בחברה, ראה ביאור 35 בדוחות הכספיים.

4.13 הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה

בחלק זה "החברה"-איילון חברה לביטוח בע"מ (אלא אם כן נאמר אחרת).

לעניין הסכמים ארוכי טווח לפיהם רוכשת החברה שירותים מהחברה האם בנושאי מזכירות חברה, ייעוץ משפטי וביקורת פנים, תמורתם משלמת החברה לחברה האם דמי ניהול על בסיס ההוצאות בפועל בהן נשאה החברה האם, בתוספת תקורה. לעניין רכישת שירותי ניהול השקעות של החברה מחברה קשורה – ראה סעיף 1.1.3.3 לעיל.

לעניין הסכמי ביטוח משנה בענף ביטוח רכב חובה בהם התקשרה החברה בעסקה עם מבטח משנה מקבוצת – Berkshire Hathaway, וביטולם של הסכמים אלו בתקופת הדוח, ראה ביאור 17(ד) בדוחות הכספיים.

5. חלק ה' - משטר תאגידי

התיאור והנתונים המובאים בחלק זה מתייחסים לאיילון ביטוח בהתאם לחוזר המפקח בעניין תיאור עסקי התאגיד של חברות ביטוח, אולם חלק מן המידע הכלול בו הינו בהתייחס לתקנות ניירות ערך, ככל שרלבנטי.

5.1 דירקטורים חיצוניים

בחברה מכהנים שני דירקטורים חיצוניים, ה"ה מיכה קניג ועו"ד מירון איזקסון. בתקופת הדוח לא חל שינוי בכהונת הדירקטורים החיצוניים המכהנים בחברה. דירקטוריון איילון ביטוח כולל שלושה דירקטורים חיצוניים, ה"ה: אברהם פינקלשטיין, עו"ד אסתר דלל ובטי בלושינסקי. בתקופת הדוח לא חל שינוי בכהונת הדירקטורים החיצוניים. לפרטים נוספים אודות הדירקטורים החיצוניים ראו תקנה 26 בחלק הרביעי "פרטים נוספים על התאגיד".

5.2 מבקר הפנים

פרטי המבקר הפנימי

- המבקר הפנימי של החברה ושל החברות הבנות הינו רו"ח יהודה מנדלבוים.
- המבקר הפנימי מכהן בתפקידו בחברה החל מיום 1 במאי 2006 ובאיילון ביטוח החל מיום 30 במאי 2007.
- המבקר הפנימי עומד בהוראות סעיף 146(ב) לחוק החברות ובהוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992.
- המבקר הפנימי אינו מחזיק בניירות ערך של החברה או של גוף קשור אליה.
- המבקר הפנימי הינו עובד החברה במשרה מלאה.

דרך המינוי

- אישור המינוי על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון בחברה התבצע ביום 25 באפריל 2006 ובאיילון ביטוח אושר מינויו של המבקר הפנימי ביום 30 במאי 2007.
- המינוי אושר על רקע השכלתו, כישוריו וניסיונו של המבקר הפנימי. מר יהודה מנדלבוים הינו רואה חשבון, מוסמך במנהל עסקים, בוגר כלכלה וחשבונאות. שימש בעבר בתפקידים שונים בקבוצת מגדל בדרג של סמנכ"ל ובעל ניסיון של 25 שנים בענף הביטוח.

זהות הממונה על המבקר הפנימי

הממונה הארגוני על המבקר הפנימי בחברה ובאיילון ביטוח הוא יו"ר הדירקטוריון בכל אחת מהחברות.

היקף העסקה

המבקר הפנימי מועסק במשרה מלאה לצורך מילוי תפקידו כמבקר הפנימי של החברה, איילון ביטוח ושל חברות נוספות בקבוצת איילון, והיקף הביקורת נקבע בהתאם לתוכנית העבודה אשר אושרה על ידי וועדת הביקורת.

להלן שעות העבודה שהושקעו בביקורת בשנת הדוח:

שעות שהושקעו בביקורת הפנימית		
בחברה	בחברות המוחזקות ע"י החברה	
320	14,610	פעילות בישראל

הביקורת הן בחברה והן באיילון ביטוח נערכה על ידי מערך הביקורת הפנימית של החברה תוך הסתייעות במיקור חוץ. המבקר הפנימי אינו מסתייע בעבודתו בגורמים נוספים בקבוצה. היקף עבודתו של המבקר הפנימי בתקופת הדיווח בחברה, לרבות החברות המוחזקות, לא צומצמה לעומת אשתקד.

תגמול

- עלות שכרו של המבקר הפנימי הראשי בשנת 2014 בחברה ובחברות הבת הסתכמה בסך של 988,467 ₪ (ללא מס שכר). התגמול בוצע כתשלום שכר.
- למבקר הפנימי לא ניתנו ניירות ערך כחלק מתנאי העסקתו.
- להערכת דירקטוריון החברה אין בתנאי התגמול של המבקר הפנימי כדי ליצור חשש של השפעה על שיקול דעתו המקצועית.

5.3 רואה החשבון המבקר

- רואי החשבון של החברה הם משרד קוסט, פורר גבאי את קסירר והשותף המטפל בחברה הוא רו"ח משה שחף.
- משרד רוה"ח מכהן בתפקידו משנת 1976.
- שכר הטרחה של רוה"ח נקבע על ידי הנהלת החברה ומאושר על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון אשר הוסמכו לכך ע"י האסיפה הכללית של החברה, בהתאם לשעות עבודה של עובדי המשרד המבקר בהתאם לדרגתם ומיומנותם.
- השכר הכולל לו זכאי רוה"ח ללא מע"מ (בחברה ובחברות המאוחדות שלה) בא לפי ₪:

2013		2014		
שעות	שכ"ט	שעות	שכ"ט	
10,528	1,796	10,256	1,816	שירותי ביקורת
753	390	814	282	שירותי מס מיוחדים
1,607	608	520	262	שירותים אחרים
12,888	2,794	11,590	2,360	סה"כ

5.4 אפקטיביות הבקרה על הדיווח הכספי ועל הגילוי

5.4.1 תקנות ניירות ערך

בתקנות ניירות ערך נקבע כי תאגיד המאחד או המאחד באיחוד יחסי תאגיד בנקאי או גוף מוסדי, רשאי לבחור ליישם בהתייחס לבקרה הפנימית בתאגיד הבנקאי או בגוף המוסדי בלבד, את מתכונת הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית הקבועה בדין האחר החל עליהם בנושא זה, ככל שקיימת מתכונת כזו לגבי הדוח הרבעוני. בהתאם לכך, בנוסף להצהרות המנהלים ולדוח בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית שניתן במסגרת הדוח התקופתי, מצורפים גילוי והצהרות מנהלים בהתייחס לבקרה הפנימית באיילון ביטוח, אשר חלות עליה הוראות המפקח. התהליכים הקשורים בפעילות הגופים המוסדיים מטופלים גם במסגרת סעיפים 302 ו-404 לחוק ה-SOX, ראו המפורט להלן.

5.4.2 הוראות המפקח לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי.

סעיף 302 וסעיף 404 של ה-SOX ACT - אחריות ההנהלה לגבי הבקרה

הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

בהתאם לחוזרי המפקח בדבר אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי, פעלה החברה בשנה זו ופועלת באופן שוטף ליישום ההליך הנדרש בהתאם למועדים שנקבעו בחוזרים.

במסגרת זאת, אימצה החברה והחברות הבנות את מודל הבקרה הפנימית של (COSO) המהווה מסגרת מוגדרת ומוכרת המשמשת להערכת הבקרה הפנימית. הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי.

על בסיס הערכה זו, מנכ"ל וסמנכ"ל הכספים בגופים המוסדיים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הינם יעילים על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2014 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

דוח ההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על הדיווחים הנלווים הנגזרים מהדוחות הכספיים ודוח לעמית או למבוטח ייושם וידווח בהתאם למועד אשר נקבע על ידי הפיקוח.

5.5 היערכות ליישום משטר כושר הפירעון לפי הדירקטיבה Solvency II

החלטת הפרלמנט האירופאי לקבל את התשתית החוקית והמשפטית של סולבנסי 2 (Omnibus II) סללה את הדרך לתחילת יישום הדירקטיבה בינואר 2016 באירופה. בישראל, פרסם הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון במשרד האוצר, בחודש נובמבר 2014, מתווה פעולה לאימוץ משטר כושר פירעון חדש המבוסס על עקרונות סולבנסי 2, הכולל ביצוע שני תרגילי חישוב בשנים 2015 ו-2016, והחל משנת 2017: א. דיווח מקביל של דרישות הון לפי התקנות הקיימות ולפי המשטר החדש, ב. מידי רבעון הכנת תכנית ניהול הון ויישום של הנדבך השני עפ"י הנחיות שיפורסמו בעתיד. בהתבסס על ניסיונה של איילון ביטוח ביישום הנחיות iQIS, לרבות תיעוד תהליכי העבודה ובקרת הנתונים המשמשים לחישוב, איילון ביטוח ערוכה לדיווח שנתי של דרישת הון מבוססת סיכונים, כנדרש לפי נדבך I של דירקטיבת Solvency II. ועדת Solvency II מונתה באיילון ביטוח מכוח הוראות חוזר הממונה בנושא היערכות ל - Solvency II, ומונה שלושה חברים אשר אחד מהם מכהן כדירקטור חיצוני באיילון ביטוח. בהתאם להוראות החוזר, ועדה זו אחראית מטעם הדירקטוריון של איילון ביטוח לפיקוח ובקרה על תהליך ההיערכות ל-Solvency II. הנהלת החברה של איילון ביטוח מגישה כנדרש לוועדה זו (וכן לדירקטוריון), תוך 30 יום מתום כל חציון, דוח חצי שנתי בדבר היערכותה של איילון ביטוח ליישום הדירקטיבה. בשנת הדוח הועדה התכנסה פעמיים. בחודשים ינואר ויולי 2014.

איילון אחזקות בע"מ

לוי יצחק רחמני
נשיא ומנהל כללי

יעקב דרזי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך: י"א ניסן התשע"ה, 31 במרס 2015.

נספח – מדיניות תגמול לנושאי משרה

נספח - מדיניות תגמול לנושאי משרה ולמנהלי השקעות² באיילון ביטוח

מדיניות תגמול לבעלי תפקיד מרכזי

באיילון ביטוח בע"מ ובאיילון פנסיה וגמל בע"מ³

(להלן: "המדיניות" ו/או "מדיניות התגמול")

1. רקע

איילון ביטוח שואפת לתגמל את בעלי התפקיד בה על עבודתם ותרומתם לאיילון ביטוח ולשמרם לטווח ארוך תוך, הכול תוך התאמה למטרות איילון ביטוח, תוכנית העבודה שלה ומדיניותה בראייה ארוכת טווח, מניעת תמריצים שיעודדו נטילת סיכונים שאינם עקביים עם יעדיה ארוכי הטווח של איילון ביטוח, מדיניות ניהול הסיכונים שלה ועם הצורך בניהול מושכל של כספי החוסכים באמצעותה וזכויות מבטחיה.

מדיניות התגמול נקבעה בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 2014-9-2 ("החוזר") ולהוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז-2007.

ועדת התגמול של איילון חברה לביטוח בע"מ⁴, שחבריה נכון למועד אישור המדיניות הם ה"ה אברהם פינקלשטיין (יו"ר), בטי בלושינסקי ועו"ד אסתר דלל, התכנסה בהרכב מלא והסתייעה ביועצים חיצוניים ממשרד רו"ח סומך חייקין KPMG וממשרד מטרי מאירי ושות' עורכי דין לצורך גיבוש המלצותיה לדירקטוריון בדבר עדכון מדיניות התגמול בהתאם להוראות החוזר.

אין במדיניות זו בכדי לפגוע או לגרוע מהסכמים קיימים ותוכניות תגמול תקפות שאושרו טרם אישורה של מדיניות זו. התאמתם של הסכמי תגמול קיימים תעשה בהתאם למועדים הקבועים בחוזר.

2. הגדרות

"איילון ביטוח" -	איילון חברה לביטוח בע"מ ("החברה") וחברה בת שלה (העונה על ההגדרה של גוף מוסדי) איילון פנסיה וגמל בע"מ.
"חוק החברות" -	חוק החברות, התשנ"ט-1999.
"יחס כושר פירעון" -	היחס שבין ההון הנדרש לפי הוראות הדין להון המוכר.
"מועד התחולה" -	יום 1.7.2014 או המועדים הרלוונטיים הקבועים בחוזר להתאמת הסכמי תגמול שאושרו טרם אימוץ מדיניות התגמול, לפי העניין וההקשר.
"מיקור חוץ" -	כהגדרתו בחוזר גופים מוסדיים מס' 2013-9-16 "מיקור חוץ בגופים מוסדיים" מיום 25.8.2013.
"מענק פרישה" -	כל תגמול המשולם לנושא משרה, בסיום תקופת ההעסקה, מעבר לתגמולים בגין סיום העסקה שנקבעו לכלל העובדים והמועסקים בגוף מוסדי.
"נושא משרה" -	כל אחד מאלה:

² עד יום 30.6.14 הייתה בתוקף מדיניות תגמול בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 2009-9-24, ואשר פורסמה כנספח לדוח תיאור עסקי התאגיד אשתקד בגין שנת 2013. החל מיום 1.7.14 עודכנה מדיניות התגמול באיילון ביטוח בהתאם להוראות חוזר גופים מוסדיים 2014-9-2 בנושא מדיניות תגמול בגופים מוסדיים, שפורסמה ביום 10.4.14. המדיניות המוצגת בנספח זה היא מדיניות התגמול המעודכנת.

³ מדיניות זו בתוקף בחברה החל מיום 1.7.14.

⁴ ועדת תגמול מונתה כוועדה משותפת עם איילון פנסיה וגמל בע"מ

- א. נושא משרה כהגדרתו בחוק החברות, למעט דירקטור חיצוני.
- ב. חבר ועדת השקעות שאינן תלויות תשואה וחבר ועדת השקעות תלויות תשואה או ועדת השקעות של קופת גמל, למעט דירקטור חיצוני או נציג חיצוני, וכן מבקר פנימי, מנהל כספים ראשי, אקטואר ממונה, מנהל סיכונים ראשי, מנהל טכנולוגיות מידע, יועץ משפטי ראשי, חשבונאי ראשי, מנהל השקעות ראשי, ראש אגף האחראי למוצרי ביטוח, לקרנות פנסיה או לקופות גמל.
- ג. כל ממלא תפקיד כאמור בפסקאות (א) ו-(ב) גם אם תוארו שונה.
- ד. ממלא תפקיד אחר שהוא בעל היתר להחזקת אמצעי שליטה באיילון ביטוח, או שהוא קרובו של בעל היתר כאמור.

"פונקציות בקרה"-

עובדי יחידת ניהול סיכונים, בקרה, ציות ואכיפה, אקטואריה, חשבות, ניהול כספים, ייעוץ משפטי או ביקורת פנימית.

רכיב בתגמול שאינו רכיב קבוע.

רכיב בתגמול שמתקיימים בו כל אלה: הענקתו אינה מותנית בביצועים; הוא נקבע מראש בהסכם התגמול או בתנאי ההעסקה; סכומו הכספי קבוע; הוא אינו תשלום מבוסס מניות.

"רכיב משתנה" -

"רכיב קבוע" -

"תגמול" -

תנאי כהונה או העסקה, לרבות מתן פטור, ביטוח, התחייבות לשיפוי או שיפוי לפי היתר שיפוי, מענק פרישה או תנאי פרישה אחרים, תשלומי מעביד לזכויות סוציאליות, וכל הטבה, תשלום אחר או התחייבות לתשלום כאמור, הניתנים בשל כהונה או העסקה כאמור.

3. מטרות מדיניות התגמול

- מדיניות התגמול המוצעת, נועדה לסייע בהשגת מטרות איילון ביטוח ותוכניות העבודה שלה לטווח ארוך, בין היתר באמצעות:
- 3.1 מתן כלים נדרשים לצורך גיוס, תמרוץ ושימור מנהלים מוכשרים ומיומנים באיילון ביטוח, אשר יוכלו לתרום לה ולהשיא את רווחיה בראייה ארוכת טווח.
 - 3.2 יצירת מערך תמריצים סביר וראוי לבעלי תפקיד מרכזי באיילון ביטוח, בהתחשב, בין היתר, במאפייני איילון ביטוח, בפעילותה העסקית בראייה ארוכת טווח, במדיניות ניהול הסיכונים שלה וביחסי העבודה בה.
 - 3.3 לגבי תגמול משתנה - מתן דגש לתגמול מבוסס ביצועים וקשירת התגמול של בעלי תפקיד מרכזי לביצועי איילון ביטוח, תוך התאמת תגמול בעלי תפקיד מרכזי לתרומתם להשגת יעדי איילון ביטוח ולהשאת רווחיה, בראייה ארוכת טווח ובהתאם לתפקידם.
 - 3.4 יצירת תמהיל ראוי בין רכיבי התגמול השונים (כגון רכיבים קבועים מול משתנים וכן קצרי טווח מול ארוכי טווח).
 - 3.5 מניעת יצירתם של תמריצים לנטילת סיכונים מעבר לתיאבון הסיכון של איילון ביטוח ושל כספי חוסכים באמצעותה. הבטחת התאמתם של תמריצים לניהול מושכל של כספי חוסכים באמצעות איילון ביטוח, בהתייחס לתשואה וסיכון בטווח ארוך.

3.6 הבטחת קיומם של הסדרי תגמול נאותים והבטחת איזון ראוי בין הרצון לתגמל בעלי תפקיד מרכזי ולתמרץ אותם, לבין הצורך להבטיח שמבנה התגמול עקבי עם טובת איילון ביטוח והחוסכים באמצעותה.

4. תפקידי הדירקטוריון וועדת התגמול

4.1 קביעת מדיניות תגמול

4.1.1 הדירקטוריון מופקד על קביעת מדיניות התגמול ועל כל הפעולות הדרושות לשם יישומה, לרבות הסמכות לפרש את הוראות מדיניות התגמול בכל מקרה של ספק לגבי אופן יישומה.

4.1.2 דירקטוריון החברה דן ואישר את מדיניות התגמול לאחר שדן בהמלצות ועדת התגמול שהובאו לפניו ובכלל זה אישר את עקרונות תנאי התגמול ובכללם תנאי פרישה, של בעלי תפקיד מרכזי ועקרונות תנאי התגמול של עובדים אחרים הכפופים למדיניות זו.

4.1.3 מדיניות התגמול נקבעה בהתחשב, בין היתר, בשיקולים אלה:

(1) קידום מטרות איילון ביטוח, תכנית העבודה שלה ומדיניותה בראייה ארוכת טווח וכן בהתחשב בניהול הסיכונים שלה.

(2) מניעת יצירתם של תמריצים לנטיית סיכונים חריגים או מעבר לתיאבון הסיכון, בהתייחס לאיילון ביטוח ובהתייחס לכספי חוסכים באמצעותה.

(3) הבטחת התאמתם של תמריצים לניהול מושכל של כספי חוסכים באמצעות איילון ביטוח, בהתייחס לתשואה וסיכון בטווח ארוך.

(4) מצבה הפיננסי של איילון ביטוח, לרבות, נזילות ויחס כושר פירעון, וזאת לאחר שנבדק שסך הרכיב המשתנה בתגמול לא יגביל את יכולת איילון ביטוח לשמור על איתנותה וכושר פירעונה וכי ניתן להפחית או לבטל תשלום רכיב משתנה לצורך שמירה על כושר פירעון של איילון ביטוח.

(5) היקף נכסי איילון ביטוח ונכסי חסכון המנוהלים על ידה, וכן אופי ומורכבות פעילותה.

(6) היבטים כלל ארגוניים, כגון פערי תגמול רצויים בין דרגים שונים.

(7) השפעתם של תרחישים שונים על התגמול הצפוי, המשליכים על פעילות איילון ביטוח ועל כספי חוסכים באמצעותה.

4.2 פיקוח ובקרה

4.2.1 דירקטוריון החברה ידון ויחליט על אופן הפיקוח ועל יישומה הראוי של מדיניות התגמול, במטרה לוודא כי היא מיושמת בבסיס כל תכניות התגמול השנתיות הנקבעות על פיה. בכלל זה, יקבע דירקטוריון החברה כללים לבקרה ופיקוח, ולמעורבותם של פונקציות בקרה וגורמי בקרה ופיקוח אחרים, וכן כללים לדיווח על יישום המדיניות, על חריגות ועל תיקון.

4.2.2 ועדת תגמול של החברה תבחן את יישומה של מדיניות התגמול, ובכלל זה:

(1) תבחן, אחת לשנה, את עמידת מנגנון התגמול והתגמול בפועל במדיניות הדירקטוריון ובדרישות הרגולציה.

(2) תעריך את אפקטיביות מדיניות התגמול ואת השפעתה, ובכלל זה, השפעת מנגנון התגמול על פרופיל הסיכון של החברה ושל כספי חוסכים באמצעותה, על התנהלות עובדי

החברה והפועלים מטעמה, ועל התאמת מנגנון התגמול ליעדי החברה ותיאבון הסיכון שלה ושל כספי חוסכים באמצעותה.

(3) תגדיר אילו דיווחים תקופתיים יוגשו לה, תוכנם ותדירותם.

4.2.3 תבחן את מדיניות התגמול, התאמתה לעסקי החברה וכן את הצורך לבצע בה עדכונים לפחות אחת לשלוש שנים. ועדת התגמול של החברה תבחן את הצורך בעדכון ובהתאמת המדיניות לשינויים מהותיים בדין כפי שיהיו מעת לעת.

5. בעלי התפקיד הכפופים למדיניות התגמול

5.1 לצרכי מדיניות התגמול "בעל תפקיד מרכזי" הנו כל אחד מאלה:

5.1.1 נושא משרה באיילון ביטוח.

5.1.2 מי שאינו נושא משרה, ומתקיים לגביו אחד מאלה:

(1) סך התגמול שקיבל בגין כל אחת מהשנתיים שחלפו, עולה על 1.5 מיליון ש"ח.

(2) הוא עוסק בניהול השקעות באיילון ביטוח ושל כספי חוסכים באמצעותה.

5.1.3 מי שנכלל בקבוצה של עובדים, הכפופה לאותם הסדרי תגמול לפי המדיניות של איילון ביטוח, ואשר הרכיב המשתנה בתגמולם עשוי, במצטבר, לחשוף את איילון ביטוח או את כספי חוסכים באמצעותה לסיכון מהותי, אף אם אינו נכלל בסעיפים 5.1.1 ו/או 5.1.2 לעיל.

5.1.4 על אף האמור, בהגדרה של "בעל תפקיד מרכזי" לא יכלול מי שמתקיים לגביו לפחות אחד מאלה והוא אינו נושא משרה: תגמולו ותנאי העסקתו מעוגנים במלואם רק בהסכם קיבוצי; הרכיב הקבוע בתגמולו אינו עולה על 0.5 מיליון ש"ח לשנה ותנאי ההעסקה שלו אינם כוללים רכיב משתנה, למעט רכיב משתנה הניתן למרבית עובדי איילון ביטוח; על פי תנאי העסקתו, הרכיב המשתנה בתגמולו אינו עולה על שישית (1/6) מהרכיב הקבוע לשנה ותגמולו הכולל בכל אחת מהשנתיים שחלפו לא עלה על 0.5 מיליון ש"ח לשנה.

6. תגמול בעלי תפקיד מרכזי

6.1 להלן פרמטרים ושיקולים כלליים העומדים בבסיס מדיניות התגמול ואשר יש לשקול אותם בעת קביעת תנאי התגמול של בעל תפקיד מרכזי: השכלתו של בעל תפקיד מרכזי, כישוריו, מומחיותו, ניסיונו המקצועי והישגיו; תפקידו של בעל תפקיד מרכזי, תחומי אחריותו והסכמי שכר קודמים שנחתמו עמו; היחס שבין עלות תנאי ההעסקה של בעל תפקיד מרכזי לעלות השכר של שאר עובדי איילון ביטוח, ובפרט היחס לעלות השכר הממוצעת לעלות השכר החצינית של עובדים כאמור והשפעת הפערים ביניהם על יחסי העבודה באיילון ביטוח.

6.2 התקשרות של החברה עם נושא משרה⁵ בה באשר לתנאי כהונתו והעסקתו, טעונה אישור ועדת תגמול ולאחריה אישור הדירקטוריון, ולגבי דירקטור גם אישור האסיפה הכללית בהתאם לסעיף 273 לחוק החברות. אישור ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו בהתאם למדיניות התגמול.

⁵ לעניין זה, "נושא משרה" – כהגדרתו בחוק החברות.

6.3 רכיב קבוע

הרכיב הקבוע נועד לתגמל את בעל התפקיד המרכזי עבור הזמן, ההספק, איכות העבודה והאחריות שאותם הוא משקיע בביצוע תפקידו וכן לאפשר לחברה לגייס ולשמר עובדים מתאימים ואיכותיים.

הרכיב הקבוע יהווה חלק משמעותי מסך התגמול של בעל תפקיד מרכזי.

הרכיב הקבוע של בעל תפקיד מרכזי ייקבע במסגרת משא ומתן בין איילון ביטוח לבין אותו בעל תפקיד בהתאם לפרמטרים הבסיסיים שצוינו לעיל ויהיה כפופים לאישורים הנדרשים על פי דין.

6.4 רכיב משתנה

בהתאם למדיניות התגמול ולעקרונות המפורטים להלן, תקבענה מידי שנה תוכניות מענקים שנתיות אישיות לבעלי תפקיד מרכזי, אשר תכלולנה יעדים ומדדים לכל אחד מבעלי התפקיד המרכזי הזכאים לכך, אשר מבוססת על יעדים ומדדים ברמת איילון ביטוח, ברמת היחידה העסקית או האגף בו מועסק בעל התפקיד המרכזי (ככל שרלבנטי), וברמה האישית בהתאם לתכנית העבודה של איילון ביטוח, והכל עד לתקרה מוגדרת (להלן: "**המענק השנתי**").

תוכניות המענקים תקבענה בהתחשב בסוגי הסיכונים המהותיים להם חשופה איילון ביטוח וכספי חסכון המנוהלים באמצעותה. במסגרת תוכניות המענקים ייקבעו מדדי סיכון לסיכונים המהותיים כאמור, ויבאו בחשבון, בין היתר, שיקולים אלה, ככל שרלבנטיים: שיקולים כלליים: עלות וכמות ההון הנדרש לתמוך בסיכונים להם חשופה איילון ביטוח; אופק הזמן המשמש למדידת ביצועים; תפקיד ודרג בעל תפקיד מרכזי.

7. תכנית מענקים לבעלי תפקיד מרכזי

7.1 כללי

כאמור, איילון ביטוח תהיה רשאית לאשר, מעת לעת, תכניות תגמול לתשלום מענקים שנתיים לבעלי תפקיד מרכזי, בהתאם לעקרונות המפורטים להלן.

7.2 שלילת מענקים – אם כהונתו של מי מבעלי התפקיד המרכזי תבוא לידי סיום בנסיבות שבהן לא יהיה זכאי לפיצויי פיטורין ו/או בנסיבות מיוחדות נוספות שייקבעו על ידי הארגון המוסמך (ככל שייקבעו), תישלל זכאותו למענק שנתי ולכל חלקי מענק שנתי, אשר טרם שולם לו.

7.3 תנאי סף

תנאי הסף לתשלום המענק השנתי לבעל תפקיד מרכזי (להלן: "**תנאי הסף**") יהיה קיומו של רווח כולל מאוחד חיובי לאיילון ביטוח ויחס כושר פירעון שלא יפחת מ-105%. בסמכות הדירקטוריון בראשית כל שנה לעדכן יחס זה בהתאם לתוכניות העבודה של איילון ביטוח. יחס זה ייבחן כפי שיפורט בדוחות הכספיים השנתיים הרלוונטיים לשנת המענק עד ליום חתימתם של הדוחות כאמור.

7.4 מתווה לקביעת מענק שנתי אישי לבעלי תפקיד מרכזי

המדדים והיעדים שעליהם יבוסס המענק השנתי ייקבעו באופן שנועד לעודד שיפור בתהליכים העסקיים ובהתנהלות העסקית של איילון ביטוח, במטרה לעודד הגדלת רווחיות לאורך זמן תוך התחשבות בכספי החוסכים ותוך מניעת תמריצים שיעודדו נטילת סיכונים שאינם עקביים עם יעדיה ארוכי הטווח של איילון ביטוח.

7.5 קריטריונים לקביעת המענק התקופתי לבעל תפקיד מרכזי

- 7.5.1 סכום המענק השנתי הניתן לחלוקה לכל בעל תפקיד מרכזי יוגבל מראש, כמפורט להלן.
- 7.5.2 אוכלוסיית בעלי תפקיד מרכזי תחולק למספר קבוצות, אשר לכל אחת מהן ייקבע מקבץ של מדדי ביצוע ויעדי מטרה עבורם. עבור כל מדד, רף הביצוע המינימאלי יעמוד על 75% מיעד המטרה, ותקרת ביצוע המקסימאלית תעמוד על 125% מיעד המטרה.
- 7.5.3 הקריטריונים לקביעת הזכאות לרכיב המשתנה (כולל בין היתר תמהיל היעדים, טווחי זכאות, תקופת מדידה לכל קריטריון), הענקתו ותשלומו – יהיו תלויים בעמידה בקריטריונים שנקבעו מראש. יחד עם זאת, בסמכות האורגן המוסמך, כפוף לאישורים נוספים ככל שידרשו על פי דין, לבצע התאמות ביעדי הביצוע וטווחי הזכאות בגין קריטריונים ספציפיים בשל שינויים משמעותיים בסביבה העסקית ו/או הסביבה הרגולטורית בה פועלת איילון ביטוח.
- 7.5.4 שיעור הרכיב המשתנה השנתי המרבי הניתן להענקה לבעל תפקיד מרכזי הוא עד 100% מהעלות השנתית של הרכיב הקבוע המשולם לו. על אף האמור לעיל, ועדת התגמול והדירקטוריון רשאים לקבוע, במקרים שהתקיימו תנאים חריגים⁶ המצדיקים זאת ונרשמו נימוקים מיוחדים בעניין זה, כי שיעורו של הרכיב המשתנה השנתי של בעל תפקיד מרכזי⁷ יעלה על 100% מהרכיב הקבוע השנתי ובלבד שלא יעלה על 200% מהרכיב הקבוע השנתי. לעניין זה, יילקח בחשבון שווים של רכיבים משתנים הוניים במועד הענקתם. ככל שיהיה רלוונטי, האורגנים המוסמכים יקבעו תקרה לשווי המימוש של רכיבים משתנים הוניים.

- 7.5.5 סכום המענק שייקבע עבור כל אחד מבעלי התפקיד המרכזי יתבסס על השגת יעדים חשבונאיים, יעדים מדידים אחרים, בהתאם לתוכניות העבודה של איילון ביטוח וכן יעדים איכותיים, וייגזרו, בין השאר, מתכנית העבודה השנתית של איילון ביטוח, וכן של היחידה העסקית אליה משתייך ו/או עליה אמון בעל התפקיד המרכזי, אשר לכל אחת מהן יינתן משקל יחסי ממענק המטרה, כמפורט להלן:

- (1) יעדים כלל-חברתיים מדידים ("רכיב כלל חברתי")- חשבונאיים, פיננסיים או יעדי שוק במשקל שלא יפחת מ- 50% ואשר מתוכם יעד המבטא את תוצאות ניהול ההשקעות של כספי העמיתים יהווה 10% לפחות, ויעד המשקלל רמת סיכון יהווה 10% לפחות. יעדים אלה עשויים לכלול יעדים כגון - מדד שארפ, תשואה על ההון, Solvency Ratio, מכירות חדשות, הכנסות מדמי ביטוח, VNB, VIF, LR, יחס יעילות, יחס תשואה לסיכון

⁶ תנאים הנוגעים לאירוע עסקי חד פעמי שאינו חוזר על עצמו כל שנה, ושאין חלים על קבוצה רחבה של בעלי תפקיד מרכזי.
⁷ למעט מנהל כללי ויושב ראש דירקטוריון.

(בהתחשב בתשואות של גופים ברי השוואה). תקופת המדידה של יעדים אלה, כולם או חלקם, תיקבע לפי אופיו של היעד.

(2) עמידה ביעד ביצוע כמותי מדיד של היחידה העסקית עליה אמון / אליה משתייך בעל התפקיד המרכזי ("רכיב אגפי") כגון עמידה ביעדי תוכנית עבודה שנתית.

(3) הערכת ביצועים איכותית לגבי תרומתו בעל התפקיד המרכזי ("רכיב שק"ד") – במשקל שלא יעלה על 20%, על ידי מנכ"ל החברה או מנהלו הישיר של בעל התפקיד המרכזי (ככל שהוא אינו נושא משרה) או על ידי ועדת התגמול (לגבי המנכ"ל). רכיב שק"ד יתבסס בין היתר, על עמידה בהוראות ניהול סיכונים ציות ורגולציה.

(4) תקופת המדידה של יעד הקשור בתוצאות ניהול ההשקעות של איילון ביטוח לא תפחת משלוש שנים.

(5) יובהר, כי המשקל שיינתן לכל שלוש הקטגוריות האמורות יסתכם ל-100%.

(6) פירוט היעדים בכל קטגורית מדידה וכן המשקל היחסי של כל אחת מקטגוריות המדידה יותאם לכל בעל תפקיד מרכזי בנפרד, בהתאם לרמת הבכירות של בעל התפקיד ובהתאם ליחידה הארגונית אליה הוא משויך ו/או עליה הוא ממונה.

7.6 ביחס לבעל תפקיד מרכזי הנמנה על אוכלוסיות העובדים העוסקים בתפקידי פיקוח ובקרה, תפקידי ניהול השקעות, או תפקידי שיווק ומכירה מול לקוחות יחולו השינויים המפורטים להלן:

7.6.1 בעל תפקיד מרכזי העוסק בתפקיד פונקציית בקרה

(1) משקלו של הרכיב הכלל-חברתי עבור בעל תפקיד מרכזי העוסק בתפקיד שהוא פונקציית בקרה לא יפחת מ- 60% מסך המענק המחושב עבורו.

(2) היעדים שעל בסיסם נקבע המענק השנתי עבור בעלי תפקיד כאמור לא יתבסס על יעדים / פעילויות המפוקחות או מבוקרות על ידם.

(3) תקרת המענק השנתי עבור בעל תפקיד מרכזי בתפקיד פיקוח ובקרה תעמוד על 70% מעלות הרכיב הקבוע המשולם לו.

7.6.2 בעלי תפקיד בתחום ניהול ההשקעות

משקלם של רכיבים המבטאים את תוצאות ניהול ההשקעות עבור בעל תפקיד מרכזי העוסק בניהול השקעות, לא יפחת מ- 50% מסך המענק המחושב עבורו (בין אם במסגרת הרכיב הכלל-חברתי ובין אם במסגרת הרכיב האגפי).

7.6.3 עובד בתחום השיווק והמכירה מול לקוחות (גם אם אינו בעל תפקיד מרכזי)

המענק השנתי עבור עובדים העוסקים בתפקידי שיווק ומכירה מול לקוחות (גם אם אינו בעל תפקיד מרכזי) לא יתבסס על יעדי ביצוע שמעודדים חוסר הוגנות כלפי לקוחות החברה.

8. מענק שנתי בנסיבות מיוחדות

על אף האמור במדיניות זו, בשנת מענק בה לא זכאים בעלי תפקיד מרכזי לקבלת מענק שנתי, ועדת התגמול (לאחר קבלת המלצת מנכ"ל החברה) תהיה רשאית להעניק לבעלי תפקיד מרכזי, כולם או חלקם, מענק מיוחד, שלא יעלה על סך של 2 משכורות חודשיות לכל בעל תפקיד מרכזי, אם מצאו כי קיימים טעמים המצדיקים זאת והכל בכפוף להוראות הדין.

9. מענק שנתי אישי ליתר עובדי איילון ביטוח (אשר אינם בעלי תפקיד מרכזי)

- 9.1 בכפוף לעמידה בתנאי הסף, דירקטוריון החברה יהיה רשאי, לאחר קבלת המלצת מנכ"ל החברה, לקבוע את תקציב המענקים השנתי שיחול על כלל העובדים (אשר אינם בעלי תפקיד מרכזי) ("תקציב המענק השנתי").
- 9.2 תקציב המענק השנתי ייקבע במונחים של מספרי משכורות.
- 9.3 תקציב המענק השנתי לכלל העובדים בחברה, למעט לגבי בעלי תפקיד מרכזי, לא יעלה על סך של 3 משכורות חודשיות בממוצע לעובד לשנת המענק.

10. הוראות כלליות בקשר עם הענקת תגמול משתנה

10.1 הפחתה, ביטול או השבה של תגמול משתנה

- 10.1.1 דירקטוריון החברה יהיה רשאי לבטל, להפחית או לקבוע כי לא ישולם כלל לבעל תפקיד מרכזי אחד או יותר מענק, בהתקיים אחד או יותר מהתנאים הבאים: לצורך שמירה על יציבות איילון ביטוח ועל איתנות הונה העצמי; במקרה של אי עמידה של איילון ביטוח ביעדיה בכלל או לגבי כספי חוסכים באמצעותה בפרט; במקרה של ביצועים שליליים של איילון ביטוח ושל כספי חסכון המנוהלים באמצעותה.
- 10.1.2 החברה רשאית לאשר, תשלום מענק חלקי, לבעל תפקיד מרכזי אשר הפסיק לכהן בתפקידו בחברה, בהתאם לחלק היחסי בשנה בה הועסק בחברה וזאת כל עוד בעל התפקיד לא פוטר מחמת סיבה שיש בה כדי לשלול את זכותו לפיצויי פיטורים.
- 10.1.3 בעל תפקיד מרכזי יידרש להשיב לחברה תשלומים עודפים ששולמו לו כחלק מתנאי כהונתו והעסקתו כדלקמן: (1) היה ושולמו על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של באיילון ביטוח; (2) בהתחשב ברמת סיכון שהתברר כי לא שיקפה באופן מהותי את החשיפה בפועל של איילון ביטוח או של כספי חוסכים באמצעותה.
- 10.1.4 גובה הסכומים אותם ישיב בעל התפקיד המרכזי ייקבע על פי ההפרש בין הסכום שקיבל בעל התפקיד המרכזי לבין הסכום שהיה מתקבל לפי הנתונים הכספיים המתוקנים אשר הוצגו מחדש בדוחות הכספיים של איילון ביטוח ("סכום ההשבה").
- 10.1.5 לגבי בעל תפקיד מרכזי (שאינו נושא משרה) תהא החברה רשאית לקזז את סכום ההשבה מסכום רכיבים משתנים שטרם שולמו לבעל התפקיד אם ועדת התגמול קבעה כי לא הייתה לו השפעה מהותית על הנסיבות המפורטות לעיל.
- 10.2 בנוסף, ייקבעו עקרונות ביחס לתקופת המדידה של רכיבים משתנים לבעלי תפקיד מרכזי המועסקים תקופה קצרה מתקופת המדידה שנקבעה במדיניות.
- 10.3 הסדר דחיה

- כל תשלום של רכיב משתנה לבעל תפקיד מרכזי יהיה כפוף להסדרי דחייה שיתקיימו בהם כל אלה:
- 10.3.1 50% מהרכיב המשתנה לבעל תפקיד מרכזי בגין שנה קלנדארית יידחה, ויתפרש בשיטת הקו הישר על פני תקופה של שלוש שנים. על אף האמור, אם סך הרכיב המשתנה בגין שנה קלנדארית אינו עולה על שישית (1/6) מעלות הרכיב הקבוע לשנה, אין חובה לדחות את תשלומו.

10.3.2 תשלום דחוי בשנה מסויימת יתבצע רק ככל שהחברה עומדת ביחס לאותה שנה בתנאי הסף. עם זאת, במידה ובשנה מסויימת אין רווח כולל חיובי, אך בשנה שלאחריה ישנו רווח כולל חיובי כך שבסך הכול בשנתיים ישנו רווח כולל חיובי מצטבר, ניתן יהיה לבצע את התשלום הנדחה בגין שתי השנים.

10.3.3 החברה רשאית לקבוע כי שיעור הרכיב הנדחה ידחה לתקופה ארוכה יותר בהתאם לבכירות בעל התפקיד המרכזי, או השפעתו על פרופיל הסיכון של איילון ביטוח או כספי חסכון המנוהלים באמצעותה, וככל שמשקלו של הרכיב המשתנה וסכומו המוחלט גבוהים יותר.

10.3.4 סיום העסקה לא יביא לתשלום מוקדם או מאוחר של רכיבי תגמול שנדחו.

10.4 איסור גידור

נאסר על בעלי תפקיד מרכזי ליצור הסדרי גידור פרטיים, המבטלים את השפעת הרגישות לסיכון הגלומה ברכיב המשתנה בתגמולם.

11. סיום העסקה ומענק פרישה לבעל תפקיד מרכזי שהוא נושא משרה

11.1 נושא משרה יכול שיהיה זכאי במקרה של פיטורים, פרישה לגמלאות ו/או התפטרות (למעט פיטורין בנסיבות השוללות זכאות לפיצויי פיטורים) לפיצויים בגובה של עד 150% מהמשכורת החודשית האחרונה לכל שנת עבודה או לסך הכספים שנצברו לטובתו בקופה, הגבוה מביניהם.

11.2 תקופת הודעה מוקדמת לא תעלה על 6 חודשים. החברה תהיה רשאית לדרוש מנושא משרה להמשיך בתפקידו במהלך תקופת ההודעה המוקדמת או לסיימו קודם לתום תקופת ההודעה המוקדמת. יובהר כי נושא משרה יהיה זכאי למלוא תנאי העסקה המגיעים לו בגין תקופת ההודעה המוקדמת.

11.3 החברה תהא רשאית לקבוע לנושאי משרה בעלי וותק של 5 שנים לפחות באיילון ביטוח תקופת הסתגלות/מענק פרישה אשר לא יעלו על 12 חודשים. החברה תהיה רשאית לקבוע כי במהלך תקופת ההסתגלות נושא משרה יהיה זכאי להטבות ו/או תנאים הנלווים, כולם או חלקם, לפי שיקול דעת החברה.

11.4 החלטת החברה תתקבל בהתייחס לתקופת הכהונה וההעסקה של נושא משרה, תפקידיו, כישוריו, תרומתו לאיילון ביטוח ולניהול כספי חוסכים באמצעותה, נסיבות הפרישה והתגמול השנתי שקיבל במהלך תקופת ההעסקה.

11.5 החברה תהיה זכאית להתקשר עם נושא משרה בהסכם לפיו החברה תשלם לו כנגד אי תחרות מצדו בפעילות איילון ביטוח לאחר פרישתו ובלבד שהתשלום לא יעלה על 6 משכורות קבועות של נושא המשרה כפי שיעורן סמוך לפני סיום יחסי העבודה.

11.6 מענק פרישה לנושא משרה יותנה בשנה מסויימת ככל שהחברה עומדת בדרישות הון רגולטורי בגין אותה שנה. מענק פרישה לנושא משרה ייחשב כרכיב משתנה, על כל המשתמע מכך, ויחולו לגביו הוראות מדיניות זו הנוגעות לרכיב משתנה. בלי לגרוע מהאמור בסעיף זה, מענק פרישה לנושא משרה יהא כפוף להסדר דחייה מעבר למועד סיום העסקה, לתקופה מינימאלית של שלוש שנים. תקופת הדחיה תגדל בהתאם לבכירות. כמו כן, מענק פרישה יהיה כפוף להתאמה לביצועים בדיעבד, וניתן יהיה להפחיתו או לבטלו בהתאם. על אף האמור לעיל, אם סך מענק הפרישה אינו עולה על שתי משכורות קבועות, אין חובה לדחות את תשלומם.

12. מענק חתימה

במקרים מיוחדים, בכפוף לאישור דירקטוריון החברה לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, ניתן יהיה להעניק לבעל תפקיד מרכזי חדש מענק חתימה ובלבד שהתשלום לא יעלה על 6 משכורות קבועות. יובהר, כי בעל התפקיד המרכזי ישיב לחברה מענק חתימה שניתן לו היה ועזב מיזמתו את החברה בתוך 36 חודשים מתחילת עבודתו.

13. הלוואות לבעל תפקיד מרכזי

בעלי תפקיד מרכזי זכאים לפנות לאיילון ביטוח בבקשה לקבלת הלוואות בהתאם לנוהל ההלוואות שחל על כל עובדי איילון ביטוח. קבלת ההלוואה כפופה לאישורים ולקריטריונים כמקובל באיילון ביטוח. ככל שיחול מס בגין הענקת ההלוואות הוא יחול על בעל התפקיד המרכזי.

14. שיפוי וביטוח לנושאי המשרה

- 14.1 נושא משרה יהיה זכאי להיכלל בהסדר ביטוח אחריות נושאי משרה שרכוש איילון ביטוח וכפוף לאישורים הנדרשים על פי דין (לרבות ביטוח מסוג Run Off).
- 14.2 נושא משרה יהיה זכאי לקבל כתבי שיפוי, בנוסח שאושר על ידי האורגנים המוסמכים מעת לעת.

15. שונות

- 15.1 למען הסר ספק, מובהר כי הכללת מי מהעובדים בתכנית בשנה מסוימת אינה מחייבת את החברה להמשיך ולכלול אותם או מי מהם בתכניות לשנים הבאות, ככל שתהיינה כאלו, או להחיל עליו, אם ישותף בתכניות עתידיות, את אותם תנאים שחלו עליו בשנים קודמות.
- 15.2 בגין המענקים לא ישולמו זכויות סוציאליות כלשהן, והם לא יחשבו חלק מהשכר לצורך חישוב פיצויי פיטורין.
- 15.3 להגדרות ולמונחים במדיניות תגמול זו תהיה המשמעות הקבועה להם בחוק החברות או בחוזר, לפי העניין, אלא אם הוגדרו אחרת במסגרת מדיניות התגמול.
- 15.4 מדיניות התגמול הנה מדיניות כללית ועקרונית בלבד. אין בעצם אישור מדיניות התגמול משום התחייבות של החברה ו/או מי מטעמה להעניק תגמולים מכוחה. כמו כן, אין התחייבות מצד החברה ו/או מי מטעמה כי מנגנון התגמול של בעל תפקיד מרכזי ו/או עובד אחר הכפוף למדיניות יכלול את כל סוגי התגמול המפורטים במדיניות זו. רכיבי התגמול להם יהא זכאי כל אחד מבעלי התפקיד המרכזי ו/או עובד אחר הכפוף למדיניות ייקבעו בהסכם ההעסקה הפרטני עמו, לאחר קבלת אישורים כנדרש על פי דין.
- 15.5 במקרה שבעל תפקיד מרכזי יקבל תגמול שהינו פחות מהתגמול על פי מדיניות התגמול, לא ייחשב הדבר כסטייה או כחריגה ממדיניות התגמול.
- 15.6 מדיניות התגמול מנוסחת בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד והיא תחול ומיועדת לגבי נשים וגברים, ללא הבדל או שינוי.

- 15.7 כל התגמולים לבעל תפקיד מרכזי באיילון ביטוח ישולמו באופן ישיר לבעל התפקיד המרכזי ולא לגורם אחר לרבות חברה בשליטתו של בעל התפקיד המרכזי.⁸
- 15.8 עובדים במיקור חוץ - יובטח כי מנגנון התגמול של עובדים המועסקים על ידי נותן שירות במיקור חוץ בשל עיסוקם בקשר להסכם ההתקשרות כאמור, שיש להם השפעה על פרופיל הסיכונים של החברה או על כספי חסכון המנוהלים באמצעותה, יהיה עקבי עם עקרונות מדיניות תגמול זו ולא יכלול מנגנונים המעודדים נטילת סיכונים עודפים.
- 15.9 איילון ביטוח תביא לידיעת עובדיה את העקרונות המרכזיים של מדיניות התגמול, על מנת ליידעם מראש כיצד יימדדו ביצועיהם וכיצד יתוגמלו.
- 15.10 יודגש כי הוראות חוזר זה לא יפגעו בזכויות שנצברו לנושאי משרה, בעלי תפקיד מרכזי ועובדים אחרים על פי הסכמים שאושרו עד למועד אישור המדיניות ובכפוף לסעיפי תחולת המדיניות כמפורט להלן.
- 15.11 המדיניות תחול, החל ממועד התחולה, על תגמול לנושא משרה, המיוחס באופן ישיר, בלעדי ומלא לכהונתו באיילון ביטוח, בין אם שולם על ידי איילון ביטוח ובין אם שולם באמצעות גורם אחר, לרבות בעלת השליטה באיילון ביטוח.

16. תחולת מדיניות זו

- 16.1 מדיניות זו תחליף, החל ממועד התחולה, את מדיניות התגמול שאושרה בהתאם לחוזר 2009-9-24.
- 16.2 הוראות מדיניות התגמול יחולו על תנאי תגמול של בעלי תפקיד מרכזי אשר יאושרו החל מיום 1.7.2014.
- יחד עם זאת, לגבי הסכמי תגמול שאושרו טרם אימוץ מדיניות התגמול יחולו ההוראות הבאות:
- 16.2.1 הסכמי תגמול שאושרו לפני יום 25 בדצמבר 2013 יותאמו להוראות מדיניות התגמול עד ליום 31 בדצמבר 2016;
- 16.2.2 הסכמי תגמול שאושרו בין יום 25 בדצמבר 2013 לבין יום 1 ביולי 2014 יותאמו להוראות מדיניות התגמול עד ליום 31 בדצמבר 2014.

מדיניות תגמול ותנאי כהונה והעסקה בחברה

ביום 9 בינואר 2014 אישרה האסיפה הכללית של החברה את מדיניות התגמול ותנאי כהונה והעסקה של נושאי משרה בחברה, עפ"י תיקון 20 לחוק החברות. לפרטים נוספים ראו דיווח מיידי מיום 30 בדצמבר 2013 (אסמכתא מ'01: 2013-01-112564).

⁸ למעט דירקטור ולמעט חבר ועדת השקעות או ועדת אשראי שאינם עובדי הגוף המוסדי, גוף מוסדי אחר בקבוצת המשקיעים או תאגיד השולט בגוף המוסדי וכן לגבי כל בעל תפקיד מרכזי בהתאם למועד תחולת המדיניות על פי המועדים שנקבעו בחוזר.